

नगर वस्तुस्थिति विवरण २०८१

सप्तकोशी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
सप्तरी
मधेश प्रदेश, नेपाल
२०८१

नगर वस्तुस्थिति विवरण, २०८१

प्रकाशक

सप्तकोशी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, सप्तरी
मधेश प्रदेश, नेपाल

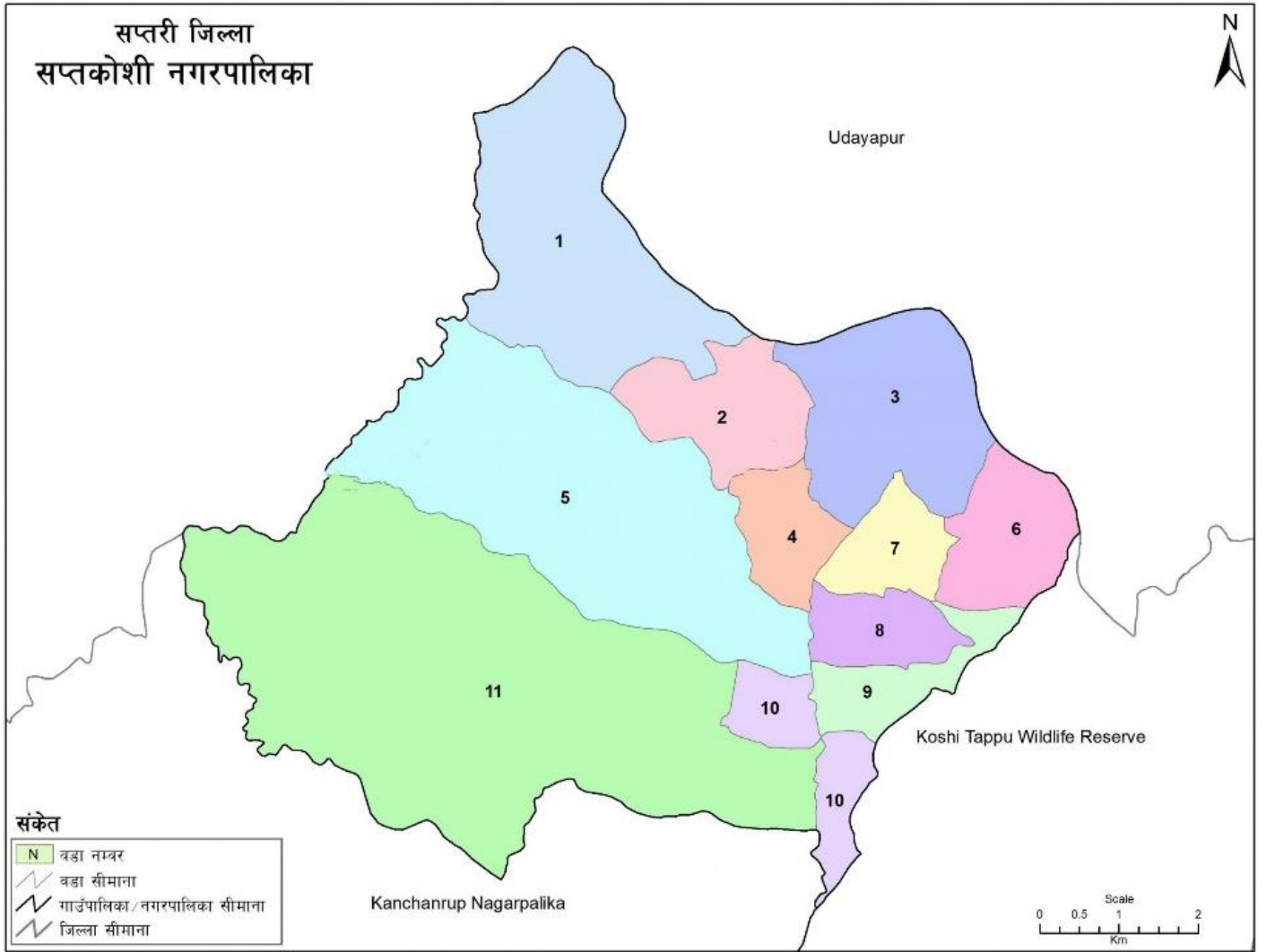
फोन : ०३१-५५००१९

ईमेल : saptakoshimun@gmail.com

वेबसाइट : www.saptakoshimun.gov.np

परामर्शदाता : जि.आई.टी. प्रा.लि., ललितपुर

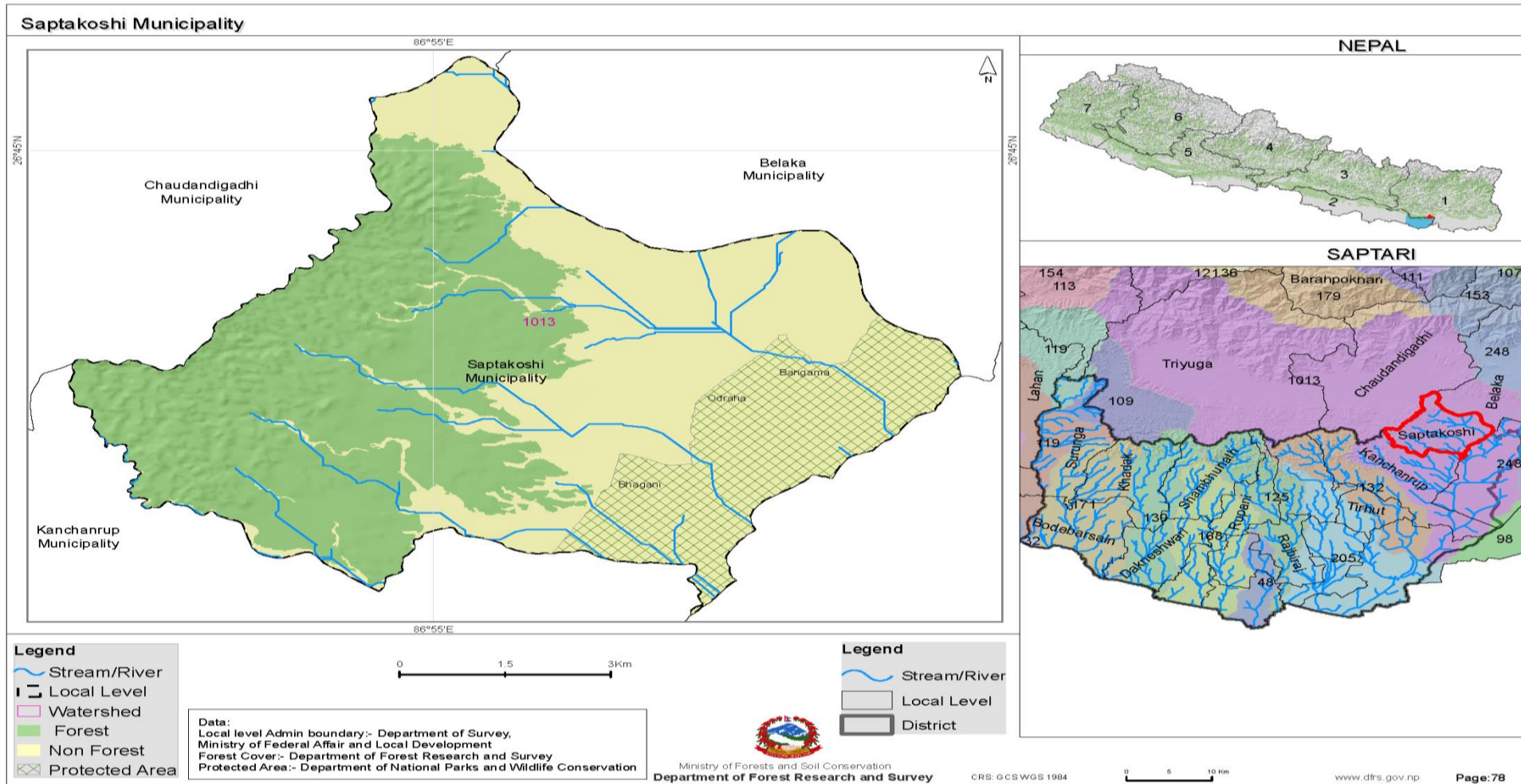
वडा छुट्टीने प्रशासनीक नक्शा

स्रोत: स्वतन्त्र नक्शा (स्केल १:२५,०००/१:२,००,०००), नारी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830
MoFALD, 2074

भू-उपयोग नक्शा

सप्तकोशी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी मधेश प्रदेश, नेपाल

प्रकाशकीय

नेपालको संविधानले सङ्घीय संरचना सहितको लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था, बहुलवाद, सामाजिक न्याय सहितको समानुपातिक, समावेशी शासकीय संरचना, मौलिक अधिकार, नागरिक स्वतन्त्रता, धर्म निरपेक्षता जस्ता महत्वपूर्ण उपलब्धीहरूलाई संस्थागत गरेको छन् । सङ्घीय संरचना अन्तर्गत निर्वाचित स्थानीय सरकार लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको आधारभूत मेरुदण्डको रूपमा रहेको छ । स्थानीय सरकारका रूपमा नगरपालिकाले नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन तथा तत्सम्बन्धी तयार भएका नीतिगत व्यवस्था बमोजिम सेवा प्रवाह गरी जनताको जनआकांक्षा सम्बोधन गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारी बहन गर्नुपर्ने हुन्छ । स्थानीय तह, प्रदेश र संघ बिच समन्वय, सहकार्य र सह-अस्तित्वको सिद्धान्तका आधारमा शासन व्यवस्थाको सञ्चालनबाट मात्रै जनताको जनआकांक्षा पुरा गर्न सकिन्छ ।

मधेश प्रदेशको सप्तरी जिल्लाको पूर्व उत्तरी भेगमा अवस्थित सप्तकोशी नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्था, विकासको संभावना तथा साधन र स्रोतको उपलब्धताका आधारमा सप्तकोशी नगरपालिका प्रदेश कै आर्थिक अन्तर-सम्बन्धको केन्द्रको रूपमा विकसित हुने प्रचुर सम्भावना रहेको सप्तकोशी नगरपालिका हो । तर सुशासन, प्रभावकारी सेवाप्रवाह, पर्यटकीय पूर्वाधारको निर्माण, कृषिमा व्यवसायीकरण, स्थानीय औद्योगीकरण, उत्पादन तथा आयमूलक कार्यमा लगानी, रोजगारीको सृजना तथा नागरिकहरूको प्रति व्यक्ति आयमा वृद्धि नभई समग्र नगरपालिकाको आर्थिक समृद्धि हुन सक्दैन । यसका लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकार, स्थानीय राजनैतिक दल, संघ/संस्था, सहकारी तथा निजी क्षेत्र सबैको विकास र परिवर्तन प्रतिको सकारात्मक सोच, एकता र दृढ ईच्छाशक्ति हुनु अति नै आवश्यक छ । वस्तुगत तथा तथ्यपरक योजना निर्माण, सेवा प्रवाह र विकासका कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन नगरपालिकाको समग्र पक्षको क्षेत्रगत तथा खण्डिकृत तथ्यांक खुल्ने गरी वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्नु महत्वपूर्ण कार्य हो । यसबाट नगरपालिकाको क्षेत्रको सेवा प्रवाह, नीति तथा कार्यक्रम निर्माण, योजना तर्जुमा, आन्तरिक आय वृद्धि तथा विकास प्रक्रिया लगायत समग्र क्षेत्रमा मार्गदर्शन गर्नेछ भन्ने पूर्ण विश्वास लिएको छु । यसका अतिरिक्त यस क्षेत्रमा क्रियाशील अन्य विकास साभेदारहरूका लागि समेत वस्तुस्थिति विवरणमा उल्लेखित विवरण महत्वपूर्ण र सहयोगी सिद्ध हुनेछ ।

अन्त्यमा, यस वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यमा सहयोग तथा परामर्श प्रदान गर्ने नगरपालिकाको निर्वाचित पदाधिकारीहरू, स्थानीय स्तरमा क्रियाशील राजनीतिक दल, कर्मचारी मित्रहरू, विषयगत शाखा, अन्य सरोकारवाला संघ संस्था, प्राविधिक सहयोग गर्ने जि.आई.टी. प्रा. लि. र तथ्याङ्क संकलनकर्ता लगायत सबैको योगदानको उच्च कदर गर्दै हार्दिकतापूर्वक धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

.....
कृष्ण प्रसाद ढकाल
नगर प्रमुख

सप्तकोशी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी मधेश प्रदेश, नेपाल

मन्तव्य

सप्तकोशी नगरपालिका समग्र वस्तुस्थिति भल्कने गरी स्थानीय तहका वस्तीस्तरको विकासका आधारभूत सूचना, तथ्याङ्क र संरचनामा परिवर्तन ल्याउन र नगरपालिकाको चौतर्फी विकास गर्न सूचनामा आधारित तथ्याङ्कको अग्रगामी भूमिका रहने उद्देश्यका साथ गाउँ वस्तुस्थिति विवरण प्रकाशन गर्न आवश्यक देखिन्छ । तथ्याङ्कले योजना तर्जुमा, समन्वय, सहजीकरण, समग्र नियन्त्रण, सुशासन तथा अनुशासन, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन जस्ता कार्यमा प्रभावकारीता ल्याउनका लागि कुनै पनि निकायको सेवा प्रवाहका लागि आफ्नो सेवा क्षेत्रको सम्पूर्ण वस्तुस्थिति भल्कने गरी वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिएको सन्दर्भमा नेपालका सम्पूर्ण स्थानीय तहको न्यूनतम कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन कार्यको प्रमुख सूचक भएका कारण यस कार्यलाई थप ऊर्जा प्रदान गरेको महशुस गरेको छु । वस्तुस्थिति विवरणबाट सप्तकोशी नगरपालिका परिचित हुने भएकाले यस कार्यलाई नगरपालिकाको तर्फबाट प्रमुख प्राथमिकीकरणका आधारमा अग्रस्थान दिदै आ. व. २०८०/०८१ मा अद्यावधिक सहितको विवरण प्रकाशन कार्यका लागि विशेष व्यवस्था गरी उक्त कार्यलाई आगामी वर्षमा समेत निरन्तरता दिई नगरपालिका बासी, सरोकारवाला र आम जनसमुदायको चाहना अनुसार स्थानीय तहका योजना छनौट, योजना प्राथमिकीकरण, स्थानीय स्रोत साधनको परिचालन र सम्भाव्यता अध्ययन कार्यमा सहजता हुने हुँदा यो कार्यको आवश्यकता महशुस गरिएको छ भन्ने मुल आशय अनुरूप वस्तुस्थिति विवरण प्रकाशन गर्न सफल भएका छौं र यो कार्य सरोकारवाला माझ सार्वजनिक गर्न पाउँदा म अत्यन्त हर्षित छु ।

अन्त्यमा सप्तकोशी नगरपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयारीमा आ-आफ्नो तह र तर्फबाट सूचना उपलब्ध गराउनु हुने यस नगरपालिकाका जनप्रतिनिधीहरू, सम्पूर्ण कर्मचारी, बुद्धिजीवी, शिक्षक, शिक्षाप्रेमी, नागरिक समाज, यूवा, महिला, संघ संस्था लगायत हरेक वडा वस्तीको सूचना उपलब्ध गराई विवरण प्रकाशन कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने आदरणीय व्यक्तित्वहरू प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु । आवश्यक विवरण उपलब्ध गराई वस्तुस्थिति विवरण प्रकाशन कार्यका लागि समर्पकमा आएका सम्पूर्ण कार्यलाई आत्मसाथ गरी प्रकाशन कार्यमा अहोरात्र खट्नु भएका तथ्याङ्क संकलक र सेवा प्रदायक जि.आई.टी. प्रा. लि. लाई समेत हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस वस्तुस्थिति विवरणमा रहेका सम्पूर्ण तथ्य तथ्यांकले सम्बन्धित सरोकारवाला सबैलाई सहयोगी हुने विश्वास लिएकी छु ।

धन्यवाद !

रिता कुमारी चौधरी
उप-प्रमुख

सप्तकोशी नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सप्तरी मधेश प्रदेश, नेपाल

दुई शब्द

सङ्घीयताको माध्यमबाट शासनको अधिकार जनताको घरदैलोमा पुग्नका लागि नीतिगत, संस्थागत र कार्यगतसहितको कार्य विश्लेषणका आधार तयार भएका छन् । स्थानीय तहबाट सम्पादन हुने कार्यलाई कार्यान्वयन गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ एक मुख्य कानूनी दस्तावेजका रूपमा रहेको छ । नगरपालिकाको दिगो विकास हासिल गर्ने एउटा मार्गदर्शक दस्तावेजको रूपमा रहेनेछ । यस नगरपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार, वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, जलवायु, सुशासन तथा संस्थागत विकासका क्षेत्र, आर्थिक विकासका क्षेत्र, कृषि, उद्योग, पर्यटन, सहकारी, वित्तीय क्षेत्र, जलस्रोत तथा सिंचाई, पशुपंक्षी विकास, भूमि व्यवस्था, वाणिज्य, आपूर्ति, यातायात पूर्वाधार, भवन, आवास तथा शहरी विकास, ऊर्जा, सम्पदा, प्रशासकीय सुशासन, वित्तीय सुशासन, कानून तथा न्याय, योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्यांकन, मानव संसाधन विकास, सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण, यूवा तथा खेलकुद, खानेपानी तथा सरसफाई, भाषा तथा संस्कृति, पर्यटन, धार्मिक स्थल, शिक्षा, स्वास्थ्य र लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ समाहित गरी समावेशी विकास हासिल गर्न सहयोग पुग्ने अपेक्षा सहित नगरपालिकाको समग्र अवस्था र वस्तुगत स्थिति झल्किने गरी खण्डीकृत तथ्यांक सहितको क्षेत्रगत विवरण खुल्ने गाउँ वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको छ ।

स्रोत तथा साधनको सिमितता र चुनौतीका बावजुद प्राथमिक तथा द्वितीय स्रोतको उपयोग गरी तथ्यांक संकलन र सरोकारवालासँगको वडागत र कार्यपालिकामा समेत छलफल गरी तयार गरिएको यो गाउँ वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्न सफल भएकोमा म हृदय देखि आभार प्रकट गर्न चाहन्छु । यस विवरणले समग्र नगरपालिकाको विकासमा समन्वय र सहकार्य गर्ने, निर्देशन दिने सङ्घीय सरकार, प्रदेश सरकार, अन्तर स्थानीय तह तथा विकास साझेदार संघ/संस्था, निजी क्षेत्र, निजी लगानीकर्ता, नागरिक समाज, विद्यार्थीहरू र सरोकारवाला सबैलाई दिशाबोध प्रदान गर्ने अपेक्षा गरेको छु । साथै विकासक्रम र जनसंख्या नियमित परिवर्तन भईरहने हुनाले यो वस्तुस्थिति विवरणलाई समयानुकूल अद्यावधिक, सुधार तथा परिमार्जन गर्दै लगिनेछ ।

यस नगर वस्तुस्थिति विवरण अद्यावधिक कार्यमा नेतृत्वदायी भूमिका खेल्ने नगरपालिकाका आदरणीय नगरपालिकाका मेयरज्यु र उपमेयरज्यु, वडा अध्यक्षज्यूहरू, कार्यपालिकाका सबै सदस्यज्यूहरू, शाखा प्रमुख साथीहरू, वडा सचिव लगायत सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरू, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू, शिक्षक, बुद्धिजिवी, आम नगरपालिका बासी तथा सरोकारवाला सबै र यस कामलाई अन्तिमरूप दिन आफ्नो विज्ञता सहितको प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्ने जि आई टी प्रा. लि.लाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । यसबाट आगामी दिनमा सबैको साथ, समन्वय र सहयोगले नगरपालिकाको समुन्नत विकास गर्न सहज हुने अपेक्षा राखेको छु ।

धन्यवाद !

.....
रामदेव चौधरी

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

संक्षिप्त भलक

विषय क्षेत्र	विवरण
भौगोलिक तथा प्राकृतिक	अक्षांश तथा देशान्तर - उत्तरी अक्षांश : २६.७१ डिग्री पूर्वी देशान्तर : ८६.८९ डिग्री
	क्षेत्रफल - ६०.३१ वर्ग किलोमिटर
	उचाई - समुन्द्र सतहबाट ७५ मिटर देखि ८१ मिटर
	जलवायु - उष्ण प्रदेशीय
	भूउपयोग (%) - खेती योग्य जमिन: ७५ वन क्षेत्र: २५
जनसाङ्ख्यिक	जनसंख्या - पुरुष : ११३९८ महिला : १२११२ जम्मा : २३५१०
	घरधुरी संख्या - ५२१८ औषत परिवारको आकार : ४.५४ जना महिला घरमुली संख्या: १३४३
	जनघनत्व - ८१७.५१ जना प्रति वर्गकिलोमिटर
	लैङ्गिक अनुपात - ९४.६३
आर्थिक	थोक बजार : फत्तेपुर उतपादनमूलक उद्योग : २
	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या - सामान्य सक्रिय (कार्यरत) : ७०९७ र बेरोजगार : ४८२ सामान्यतया सक्रिय नभएको : ५०४७ निस्किय : ६९२६
	सिंचित क्षेत्र - २४०० हेक्टर
	वित्तीय संस्था (संख्या) - वाणिज्य बैंक : ४ विकास बैंक : १ सहकारी : ५
सामाजिक	शैक्षिक संस्था संख्या - सामुदायिक विद्यालय : १२ संस्थागत विद्यालय : ११
	साक्षरता दर (%) - महिला : ६५.९५ पुरुष : ८०.७० कुल : ७३.३२
	स्वास्थ्य संस्था संख्या - स्वास्थ्य चौकी : ३ शहरी स्वा.के. : १ आ.स्वा.के. : ७ आयुर्वेद औषधालय : १ निजी पोलिक्लिनिक : ४
	खानोपानीको श्रोत (घरधुरी संख्या %) - धारा/पाईप घरपरिसरमा : १.८६ धारा/पाईप घरपरिसर बाहिर : १.५५ ट्युबेल : ९१.७८ इनार : ४.०६ जार : ०.६९
	चर्पीको उपयोग (घरधुरी संख्या %) - फलस भएको चर्पी : ३१.७७ साधारण चर्पी : ६१.४६ चर्पी नभएको : ५.२३ सार्वजनिक शौचालय : १.५३
	प्रमुख धार्मिक सम्पदा संख्या - ४४
भौतिक	सडक (किमी) - कालोपत्रे : १२.३१ ग्राभेल : ४३ ढलान : ५
	खाना पकाउने उर्जा उपयोग (घरधुरी संख्या %) - दाउरा : ७६.०३ एलपी ग्याँस : २१.७१ बायोग्याँस : १.३० विद्युत : ०.५७ गुँईठा : ०.३४
	बत्ति बाल्ने उर्जा उपयोग (घरधुरी %) - विद्युत : ९८.५२ सोलार : ०.५० मट्टितेल : ०.८८ बायोग्याँस : ०.०२ अन्य : ०.०८
	सुविधामा पहुँच (घरधुरी %) - साधारण मोबाईल : ७७.३३ स्मार्ट मोबाईल : ६१.५९ इन्टरनेट : १२.६७ टेलिभिजन : ५३.३२ रेडिया : १५.६२ कुनै सुविधा नभएको : ५.९८
	जगअनुसार मूल घरको प्रकार (%) - माटो/ढुङ्गा/ईट्टा : १९.०३ सिमेन्ट/ढुङ्गा/ईट्टा : २०.९७ काठको खम्बा : ४२.६२ फ्रेम स्टक्चर : १७.११ अन्य : ०.२७
	जलश्रोत - पोखरी : ११
वातावरण र विपद्	वनले ढाकेको क्षेत्र (%) - २५
	सामुदायिक वन - संख्या : ८
	महत्वपूर्ण जैविक सम्पदा - मयुर, लाटोकोसेरो, कुरीलो, निम, बबुरी, वनप्याज, खयर, चाँप, सिमल
	प्रमुख प्रकोप - बाढी, नदी कटान, शितलहर, जंगली जनावरबाट क्षति
	विपद्बाट भएको क्षति (विगत ३ वर्षमा) - घाइते : ५९ सम्पति (रु.हजारमा) : १३२५०
	संस्थागत तथा सुशासन

विषय सूची

बडा छुट्टीने प्रशासनीक नक्शा.....	II
प्रकाशकीय.....	II
मन्तव्य.....	III
दुई शब्द.....	IV
विषय सूची.....	VI
तालिका सूची.....	X
रेखाचित्र सूची.....	XII
परिच्छेद १ : परिचय.....	१
१.१ पृष्ठभूमि.....	१
१.२ वस्तुस्थिति विवरण तयारीको उद्देश्य.....	१
१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू.....	२
१.४ तयारी विधि, प्रकृया तथा चरण.....	२
१.४.१ नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारीको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार तथा विधि र प्रक्रिया स्वीकृती.....	३
१.४.२ वस्तुस्थिति विवरण तयारी अभिमूखीकरण.....	३
१.४.३ तथ्याङ्क संकलन.....	३
१.४.४ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण.....	४
१.४.५ वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयारी.....	४
१.४.६ सुभाव संकलन एवं प्रमाणीकरण.....	४
१.४.७ वस्तुस्थिति विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी.....	४
१.५ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा.....	४
परिच्छेद २ : नगरपालिकाको चिनारी.....	१
२.१ भौगोलिक अवस्थिति.....	१
२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण.....	१
२.३ राजनीतिक अवस्थिति.....	१
२.४ धरातलीय अवस्था.....	२
२.५ प्राकृतिक सम्पदा तथा हावापानी.....	२
२.६ सांस्कृतिक उत्कृष्टता.....	२
२.७ विकासका सम्भावनाहरू.....	२
परिच्छेद ३ : पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको अवस्था.....	४
३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था.....	४
३.२ जनघनत्वको अवस्था.....	५
३.३ लैंगिकताका आधारमा घरमुलीको विवरण.....	५
३.४ उमेर समूह तथा लिङ्गको आधारमा जनसंख्या विवरण.....	६
३.५ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण.....	७
३.६ आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरधुरी विवरण.....	८
३.७ वसाईको व्यवस्था अनुसार १८ वर्ष मुनिको जनसंख्या विवरण.....	९
३.८ व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण.....	९
३.९ पाँच वर्ष मुनिको जनसंख्याको जन्मदरताको अवस्था.....	१०
३.१० सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण.....	११

परिच्छेद ४ : आर्थिक अवस्था	१२
४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण.....	१२
४.१.१ पेशागत क्षेत्रअनुसार जनसंख्या.....	१२
४.१.२ सार्वजनिक जग्गाको विवरण	१३
४.२ कृषि तथा पशु विकास.....	१३
४.२.१ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण	१३
४.२.२ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता विवरण.....	१४
४.२.३ खाद्यान्न बाली, फलफूल तथा तरकारीमा लाग्ने रोग तथा कीरा.....	१४
४.२.४ पशुपक्षीमा लाग्ने रोग तथा कीरा	१५
४.२.५ आधुनिक (व्यावसायिक) पशुपालन फर्म सम्बन्धी विवरण.....	१५
४.२.६ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संशाधन.....	२०
४.२.७ कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायिक संस्थाको विवरण.....	२०
४.३ पर्यटन विकास.....	२१
४.३.१ होटल, रिसोर्ट, होमस्टे तथा रेष्टुरेण्ट सम्बन्धी विवरण	२१
४.४ उद्योग, व्यापार तथा बैंकिङ्ग.....	२१
४.४.१ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण.....	२१
४.४.२ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण.....	२२
४.४.३ बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण	२२
४.४.४ सहकारी सम्बन्धी विवरण	२२
परिच्छेद ५ : सामाजिक अवस्था	२४
५.१ शैक्षिक तथा मानव संशाधन विकास	२४
५.१.१ पाँच वर्षभन्दा माथिको साक्षरता विवरण	२४
५.१.२ शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण.....	२५
५.१.३ तहगत रूपमा शैक्षिक संस्था र विद्यार्थी विवरण	२६
५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण	२६
५.१.५ खुद भर्ना दर, निरन्तरता दर र उत्तीर्ण दर.....	२८
५.१.६ शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण	२९
५.१.७ कार्यरत शिक्षक विवरण	३०
५.१.८ शैक्षिक संस्थामा उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधा	३३
५.१.९ छात्रवृत्ति तथा अन्य सुविधा उपलब्धताको अवस्था	३४
५.१.१० छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण.....	३५
५.१.११ ५ देखि २५ वर्ष उमेरको जनसंख्याको विद्यालय शिक्षाको अवस्था	३७
५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण.....	३७
५.२.१ स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धी विवरण	३७
५.२.२ स्वास्थ्य संस्था तथा उपलब्ध जनशक्ति	३८
५.२.३ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू	३९
५.२.४ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध अन्य स्वास्थ्य सेवाहरू	४०
५.२.५ खोप सेवा तथा कुपोषणको अवस्था सम्बन्धी विवरण	४०
५.२.६ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण.....	४१
५.२.७ मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था.....	४२
५.२.८ प्रमुख रोग र उपचार सम्बन्धी विवरण	४३

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई.....	४४
५.३.१ खानेपानी स्रोतको आधारमा घरधुरी विवरण.....	४४
५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था सम्बन्धी विवरण	४५
५.३.३ फोहोरमैला व्यवस्थापन.....	४६
५.३.४ जल तथा जमिन प्रदूषणको अवस्था.....	४६
५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण	४६
५.४.१ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था.....	४७
५.५ कला, भाषा तथा संस्कृति.....	४७
५.५.१ स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरूको विवरण	४७
५.५.२ धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थल सम्बन्धीको विवरण	४७
५.६ शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था	४९
५.७ गैसस तथा अगैसस सम्बन्धी विवरण.....	४९
परिच्छेद ६ : वन तथा वातावरणीय स्थिति	५०
६.१ वन क्षेत्रको अवस्था.....	५०
६.१.१ वन क्षेत्र र प्रकार सम्बन्धी विवरण.....	५०
६.१.२ वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण.....	५०
६.१.३ आरक्ष तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको विवरण	५०
६.१.४ विपद्बाट मानवीय क्षतिको विवरण.....	५०
६.१.५ विपद्बाट भएको भौतिक क्षतिको विवरण.....	५१
६.१.६ विपद्बाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार	५१
६.१.७ प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण	५२
६.१.८ पानी मुहान तथा स्रोत सम्बन्धी विवरण	५३
६.१.९ विपद् जोखिम स्रोत नक्शांकन.....	५४
परिच्छेद ७ : भौतिक विकासको अवस्था	५५
७.१ यातायात पूर्वाधार	५५
७.१.१ सडक संजालको अवस्था	५५
७.१.२ पुल तथा पुलेसा	५५
७.२ विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा.....	५६
७.२.१ खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरधुरी विवरण	५६
७.२.२ बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरधुरी विवरण.....	५७
७.३ सञ्चार तथा प्रविधि.....	५८
७.३.१ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण.....	५८
७.४ आवास तथा भवन	५९
७.४.१ घरको जगको आधारमा घरधुरी विवरण	५९
७.४.२ भुँईको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण.....	६०
७.४.३ छानोको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण	६०
७.४.४ भित्ताको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण.....	६१
७.४.५ भवन, बस्ती विकास तथा आवास सम्बन्धी विवरण.....	६२
७.४.६ नगरपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन सम्बन्धी विवरण.....	६२
७.४.७ नगरपालिका अन्तर्गतका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन सम्बन्धी विवरण	६३
परिच्छेद ८ : संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति.....	६४

८.१ संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था	६४
८.१.१ नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा	६४
८.१.२ नगर कार्यपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधन	६६
८.१.३ नगर सभाका पदाधिकारीहरूको विवरण.....	७०
८.२ सेवा सुविधा सञ्चालन र व्यवस्थापन	७२
८.२.१ सेवा प्रवाह प्रक्रिया र पृष्ठपोषण.....	७२
अनुसूचीहरू	७३
अनुसूची १: संस्थागत सर्भेक्षण फाराम.....	७३
सन्दर्भ सामाग्री.....	१०९

तालिका सूची

तालिका १: नगरपालिकाको वडागत क्षेत्रफल.....	१
तालिका २: नगर विकासका लागि उपलब्ध सम्भावना.....	२
तालिका ३: जनसंख्या वितरणको अवस्था.....	४
तालिका ४: जनघनत्वको अवस्था.....	५
तालिका ५: लैंगिकताका आधारमा घरमुलीको विवरण.....	५
तालिका ६: उमेर समूह तथा लिङ्गको आधारमा जनसंख्या विवरण.....	६
तालिका ७: आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण.....	७
तालिका ८: आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरधुरी विवरण.....	८
तालिका ९: बसाईको व्यवस्था अनुसार १८ वर्ष मुनिको जनसंख्या विवरण.....	९
तालिका १०: व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण.....	९
तालिका ११: पाँच वर्ष मुनिको जनसंख्याको जन्मदरको अवस्था.....	१०
तालिका १२: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वितको विवरण.....	११
तालिका १३: पेशागत क्षेत्रअनुसार जनसंख्या.....	१२
तालिका १४: सार्वजनिक जग्गाको विवरण.....	१३
तालिका १५: सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण.....	१३
तालिका १६: सिंचाइ सुविधा उपलब्धता सम्बन्धी विवरण.....	१४
तालिका १७: कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा.....	१४
तालिका १८: पशुपक्षीमा लाग्ने रोग तथा कीरा.....	१५
तालिका १९: आधुनिक (व्यावसायिक) पशुपालन फर्म सम्बन्धी विवरण.....	१५
तालिका २०: कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन.....	२०
तालिका २१: कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण.....	२०
तालिका २२: होटल, रिसोर्ट, होमस्टे र रेस्टुरेण्ट सम्बन्धी विवरण.....	२१
तालिका २३: उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण.....	२१
तालिका २४: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण.....	२२
तालिका २५: बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण.....	२२
तालिका २६: सहकारी सम्बन्धी विवरण.....	२३
तालिका २७: पाँच वर्षभन्दा माथिको साक्षरता विवरण.....	२४
तालिका २८: शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण.....	२५
तालिका २९: शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण.....	२६
तालिका ३०: विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण.....	२६
तालिका ३१: खुद भर्ना दर, निरन्तरता दर र उत्तीर्ण दर.....	२८
तालिका ३२: शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण.....	२९
तालिका ३३: कार्यरत शिक्षक विवरण.....	३१
तालिका ३४: शैक्षिक संस्थामा उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधाको अवस्था.....	३३
तालिका ३५: छात्रवृत्ति तथा अन्य लक्षित सुविधा उपलब्धताको अवस्था.....	३४
तालिका ३६: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण.....	३६
तालिका ३७: २५ वर्ष सम्मको जनसंख्याको विद्यालय शिक्षाको अवस्था.....	३७
तालिका ३८: स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धी विवरण.....	३७
तालिका ३९: स्वास्थ्य संस्था तथा उपलब्ध जनशक्ति.....	३८

तालिका ४०: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू.....	३९
तालिका ४१: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध अन्य स्वास्थ्य सेवाहरू.....	४०
तालिका ४२: खोप सेवा तथा कुपोषणको अवस्था सम्बन्धी विवरण.....	४१
तालिका ४३: सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण.....	४१
तालिका ४४: मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था.....	४२
तालिका ४५: प्रमुख रोग र उपचार सम्बन्धी विवरण.....	४३
तालिका ४६: खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरधुरी विवरण.....	४४
तालिका ४७: शौचालय प्रयोगको अवस्था सम्बन्धी विवरण.....	४५
तालिका ४८: जल तथा जमिन प्रदूषणको अवस्था.....	४६
तालिका ४९: लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था.....	४७
तालिका ५०: स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेलाको विवरण.....	४७
तालिका ५१: धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थल सम्बन्धी विवरण.....	४७
तालिका ५२: शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था.....	४९
तालिका ५३: गैस तथा अगैस सम्बन्धी विवरण.....	४९
तालिका ५४: वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण.....	५०
तालिका ५५: विपद्बाट मानवीय क्षतिको विवरण.....	५०
तालिका ५६: विपद्बाट भएको भौतिक क्षति.....	५१
तालिका ५७: विपद्बाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार.....	५१
तालिका ५८: प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण.....	५२
तालिका ५९: पानी मुहान तथा स्रोत विवरण.....	५३
तालिका ६०: सडक सञ्जालको अवस्था.....	५५
तालिका ६१: पुल तथा पुलसाको विवरण.....	५५
तालिका ६२: खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरधुरी विवरण.....	५६
तालिका ६३: बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरधुरी.....	५७
तालिका ६४: आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण.....	५८
तालिका ६५: घरको जगको आधारमा घरधुरी विवरण.....	५९
तालिका ६६: भुँईको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण.....	६०
तालिका ६७: छानोको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण.....	६०
तालिका ६८: भित्ताको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण.....	६१
तालिका ६९: भवन, बस्ती विकास तथा आवास सम्बन्धी विवरण.....	६२
तालिका ७०: नगरपालिका अन्तर्गतका सरकारी भवन सम्बन्धी विवरण.....	६२
तालिका ७१: नगरपालिका अन्तर्गतका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन सम्बन्धी विवरण.....	६३
तालिका ७२: नगर कार्यपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधन विवरण.....	६६
तालिका ७३: नगर सभाका पदाधिकारीहरूको विवरण.....	७०
तालिका ७४: सेवा प्रवाह प्रक्रिया र पृष्ठपोषण.....	७२

रेखाचित्र सूची

रेखाचित्र १ : जनसंख्या वितरणको अवस्था.....	४
रेखाचित्र २ : लैंगिकताका आधारमा घरमूलीको विवरण.....	५
रेखाचित्र ३ : आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरधुरी विवरण.....	८
रेखाचित्र ४ : ५ वर्ष माथिको साक्षरता.....	२५
रेखाचित्र ५ : विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी विवरण.....	२७
रेखाचित्र ६ : खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरधुरी विवरण.....	४४
रेखाचित्र ७ : शौचालय प्रयोगको अवस्था सम्बन्धी विवरण.....	४५
रेखाचित्र ८ : खाना पकाउने इन्धनको प्रमुख स्रोत अनुसार घरधुरी.....	५७
रेखाचित्र ९ : घरधुरीमा उपलब्ध सुविधाका आधारमा घरधुरी संख्या.....	५९
रेखाचित्र १० : छानोको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण.....	६१

परिच्छेद १ : परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्थाको सुरुवातसँगै स्थानीय सरकारले निर्वाचित जनप्रतिनिधिको नेतृत्वमा दोस्रो कार्यकालको अनुभव गरिरहेको छ । संविधानले व्यवस्था गरे बमोजिम तीनवटै तहहरू बीचको सम्बन्धलाई सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारमा शासन सञ्चालनको अभ्यास भइरहेको छ । स्थानीय सरकारका रूपमा नगरपालिका तथा गाउँपालिकाले स्थानीय तहमा शासन सञ्चालनलाई अधिकाधिक रूपमा जनअपेक्षा बमोजिम तुल्याउन प्रयत्नरत रहेका छन् ।

स्थानीय विकास, सेवा प्रवाह र श्रोत साधनको उच्चतम परिचालन मार्फत अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न आधारभूत सूचना, तथ्यपरक योजना र कार्यान्वयन दक्षताको आवश्यकता सर्वत्र महशुस गरिएको छ । नेपालको संविधानले स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत स्थानीय तथ्याङ्क संकलन एवं व्यवस्थापनको अधिकार समेत स्थानीय सरकारमा रहेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले वस्तुस्थिति विवरण तयारीलाई स्थानीय सरकारको महत्वपूर्ण जिम्मेवारीका रूपमा दर्साएको छ । स्थानीय तह बजेट तथा योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७८ (परिमार्जित) ले समेत योजना तर्जुमा गर्नु अगाडि वस्तुस्थिति विवरण तयारी गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई औंलाएको छ ।

वस्तुस्थिति विवरण भन्नाले कुनै स्थान, क्षेत्रमा रहेको जनसंख्या, भौगोलिक अवस्था, सामाजिक विशेषता, प्राकृतिक सम्पदा, आर्थिक अवस्था र विकासको स्थिति आदि स्पष्ट हुने आधारभूत तथ्याङ्क, सूचक वा आधार रेखाको विवरण रहेको दस्तावेज हो । यसले गाउँपालिका अथवा नगरपालिका क्षेत्रको भौगोलिक एवम् प्राकृतिक स्वरूपका अतिरिक्त जनसांख्यिक, आर्थिक, सामाजिक, पूर्वाधार, वातावरण, विपद् र संस्थागत क्षेत्रको विद्यमान अवस्थालाई यथार्थ रूपमा दर्साउँछ । गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ (पहिलो संसोधन, २०७८) ले वस्तुस्थिति विवरणको ढाँचामा एकरूपता र स्तरीयता कायम गर्न ढाँचा, विधि, प्रकृया तथा औजार तयार गरी सूचनाको एकीकृत दस्तावेजका रूपमा प्रस्तुत गरेको छ ।

सप्तकोशी नगरपालिकाले तयार गरेको यस वस्तुस्थिति विवरणले नगरपालिकाको सेवा प्रवाह, योजना तर्जुमा, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र आन्तरिक राजश्व सुधारका लागि आवश्यक सूचना उपलब्ध गराउने विश्वास गरिएको छ । सिमित श्रोत, साधन तथा समयका बाबजुद राष्ट्रिय जनगणनालागायत राष्ट्रिय एवम् प्रदेशस्तरका उपयोगी दस्तावेजहरूको समीक्षाका साथै विषयगत शाखा, शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था, निजी उद्यम व्यवसाय र स्थानीय जानकारहरूसँग अन्तरकृया, छलफल एवम् दस्तावेज समीक्षा गरी तयार गरिएको यस दस्तावेजलाई स्थानीय आवश्यकताका आधारमा आगामी दिनमा अद्यावधिक गर्दै लगिनेछ ।

१.२ वस्तुस्थिति विवरण तयारीको उद्देश्य

यस वस्तुस्थिति विवरण तयारीको प्रमुख उद्देश्य सप्तकोशी नगरपालिकाको समग्र अवस्था दर्साउन सूचनाको एकीकृत दस्तावेज तयारी गर्नु हो । यस दस्तावेज तयारीका विशिष्ट उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

- क. योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि आवश्यक आधार रेखा सूचनाको आधार तयार गर्नु,
- ख. लैङ्गिक, जातिगत र बडागत रूपमा खण्डीकृत सूचनाको विवरण प्रस्तुत गर्नु,
- ग. विद्युतीय सूचना प्रविधिमा आधारित स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन प्रणाली तयारीको आधार तयार गर्नु,
- घ. दैनिक कार्य सम्पादन र राजश्व सुधार प्रयोजनका लागि आवश्यक विषयगत र वस्तुगत सूचना उपलब्ध गराउनु,

१.३ कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू

वस्तुस्थिति विवरण तयारीको कानूनी तथा नीतिगत आधारहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् :

- क. नेपालको संविधान: अनुसूची ८ मा स्थानीय तहको अधिकारको सूचीको क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ ।
- ख. नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरूको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन: संविधानको अनुसूची ८ को स्थानीय तहको एकल अधिकारको विस्तृतीकरणले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, वेरोजगारको तथ्याङ्कसहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क व्यवस्थापन, तथ्याङ्कीय अभिलेख व्यवस्थापन, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनको जिम्मेवारी स्थानीय सरकारमा रहेको छ ।
- ग. स्थानीय सरकार सञ्चानल ऐन, २०७४: परिच्छेद ३ दफा ११ को उपदफा २ को च (२) र (३) ड को (२), (४), (५) र (६) मा स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन, दफा ११ को उपदफा २ थ (१), (२) (३), (४) र (५) मा वेरोजगारको तथ्याङ्क संकलन तथा दफा १२ को वडा समितिको काम, कर्तव्य अधिकार अन्तर्गत उपदफा २ को ख मा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनासहितको वडाको पार्श्वचित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।
- घ. स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित २०७८): दिग्दर्शनको दफा ८.२ मा गाउँपालिका वा नगरपालिकाले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा गर्नु पूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी वस्तुस्थिति विवरण तयार वा अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ । अद्यावधिक वस्तुस्थिति विवरण आफ्नो वेबसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ ।
- ड. गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ (पहिलो संशोधन २०७८): वस्तुस्थिति विवरणको स्तरीय ढाँचा, औजार तथा विधि तथा प्रकृतिलाई स्पष्ट गरेको छ ।

१.४ तयारी विधि, प्रकृया तथा चरण

नगरपालिकाले वस्तुस्थिति विवरण तयारीमा परामर्शदातृ सहयोगका प्रस्ताव आब्हान गरिएकोमा विधिपूर्वक छनौट भई सम्झौता भएको संस्था जि.आई.टी. प्रा.लि. को प्राविधिक सहयोग समेत परिचालन गरेको थियो । वस्तुस्थिति विवरण तयारीमा संस्थागत सर्वेक्षण र दस्तावेज समीक्षा जस्ता विधिहरूको उपयोग गरिएको थियो । संस्थागत सर्वेक्षणका लागि नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय, विषयगत शाखा लगायतका कार्यालय तथा संघ संस्थाबाट अद्यावधिक तथ्याङ्क संकलन गरिएको छ । राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को तथ्याङ्कलाई समेत उपयोग गरिएको थियो । भौगोलिक सूचना प्रणालीको उपयोग गरी भौगोलिक सूचना हासिल गरिएको थियो । आवश्यक सूचना हासिल गर्ने उद्देश्यले स्थानीय, जिल्लास्तरीय, प्रदेशस्तरीय र राष्ट्रियस्तरका अध्ययन प्रतिवेदनहरूको समेत समीक्षा गरिएको थियो । यसरी संकलित तथ्याङ्कलाई विषय विज्ञको सहयोगमा विश्लेषण गरी दस्तावेजीकरण गरिएको छ । वस्तुस्थिति विवरणको सूचनालाई भौगोलिक तथा सामाजिक रूपले खण्डिकृत रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । प्रस्तावित मस्यौदा प्रतिवेदनलाई सुझाव संकलनका लागि कार्यशालाको आयोजना गरी प्राप्त सुझावका आधारमा परिमार्जन सहित अन्तिम रूप दिइएको थियो । यसरी तयार भएको वस्तुस्थिति विवरणलाई नगर कार्यपालिकाले अनुमोदन गरी वेबसाइट मार्फत सार्वजनिक गरिएको छ । यस वस्तुस्थिति विवरण तयारीमा देहायका ८ मध्ये ७ वटा चरणको अनुसरण गरिएको छ ।

प्रणालीलाई सेवा प्रवाहमा जोडी अभिलेखको नियमित अद्यावधिक गर्ने कार्य	८. आठौं चरण
वस्तुस्थिति विवरण तयारी र प्रकाशन	७. सातौं चरण
वस्तुस्थिति विवरण प्रमाणीकरण कार्यशाला	६. छैठौं चरण
वस्तुस्थिति विवरण मस्यौदा तयारी	५. पाँचौं चरण
तथ्याङ्क विश्लेषण, प्रस्तुति तथा स्रोतनक्शा तयारी (विभिन्न सरकारी निकायहरूमा संचालित प्रणालीहरू अन्तरआबद्ध गर्ने कार्य समेत)	४. चौथो चरण
सर्भेक्षण वा तथ्याङ्क संकलन	३. तेस्रो चरण
वस्तुस्थिति विवरण तयारी गोष्ठी तथा कार्य योजना स्वीकृति	२. दोस्रो चरण
वस्तुस्थिति विवरण ढाँचा, सर्भेक्षण औजार तथा विधि स्वीकृति	१. पहिलो चरण

१.४.१ नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारीको ढाँचा, सर्भेक्षण औजार तथा विधि र प्रक्रिया स्वीकृती

पहिलो चरणमा गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ (पहिलो संशोधन, २०७८) को व्यवस्था बमोजिम ढाँचा, विधि, औजार र प्रकृत्यालाई स्थानीय आवश्यकता र विशिष्टता अनुकूल सामान्य परिमार्जन गरी नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरिएको थियो । कार्यपालिकाबाट स्वीकृत फारामलाई अनुसूची १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.४.२ वस्तुस्थिति विवरण तयारी अभिमूखीकरण

नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारीको ढाँचा, सर्भेक्षण औजार, विधि तथा प्रक्रिया सम्बन्धमा समान बुझाई कायम गर्ने उद्देश्यले नगर कार्यपालिकाको आयोजनामा एक दिवसीय वस्तुस्थिति विवरण तयारी अभिमूखीकरण कार्यशालाको आयोजना गरिएको थियो । उक्त कार्यशालामा कार्यपालिकाका पदाधिकारी, विषयगत शाखा तथा इकाईका प्रमुख तथा प्रतिनिधि लगायत सरोकारवालाहरूको सहभागिता रहेको थियो । नगर कार्यपालिकाको नेतृत्वमा जि.आई.टी. प्रा.लि. को प्राविधिक सहयोग परिचालन गरी सोही संस्थाका विषय विज्ञको सहजीकरणमा वस्तुस्थिति विवरणको ढाँचा, विधि, औजार तथा प्रकृत्यामा समान बुझाई कायम गरिएको थियो ।

१.४.३ तथ्याङ्क संकलन

यस वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि प्राथमिक र द्वितीय श्रोतबाट तथ्यांक संकलन गरिएको थियो । जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता र संस्थागत सर्भेक्षण गरी प्राथमिक श्रोतबाट तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । द्वितीय श्रोतबाट तथ्याङ्क संकलनका लागि संस्थागत अभिलेख अध्ययन तथा समीक्षा गरिएको थियो । तथ्याङ्क संकलन कार्य विषय विज्ञ तथा सहजकर्ताको सहजीकरणमा सम्पन्न भएको थियो । नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, जिल्लास्थित सङ्घीय र प्रदेशस्तरीय कार्यालय, तथ्याङ्क कार्यालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था, नैसर्ग र समुदायमा आधारित संस्था, बैंक तथा वित्तीय संस्थाको अभिलेख तथा प्रतिवेदन र अनुसन्धानमूलक दस्तावेजहरूबाट द्वितीय तथ्याङ्कको संकलन गरिएको थियो । यस क्रममा कार्यपालिकाका पदाधिकारी तथा

कर्मचारी, विषयगत शाखाका कर्मचारी, वडा समितिका पदाधिकारी तथा वडा कार्यालयका कर्मचारीद्वारा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा समन्वय तथा सहयोगका साथै निरन्तर अनुगमन एवं पृष्ठपोषण प्रदान गरिएको थियो ।

१.४.४ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण

विभिन्न विधि तथा प्रकृयाबाट सङ्कलित तथ्याङ्कलाई विषय विज्ञद्वारा प्रशोधन तथा विश्लेषण गरिएको थियो । परिमाणात्मक तथ्याङ्कलाई गणितीय एवं तथ्याङ्कशास्त्रीय विधिको प्रयोग गरी विश्लेषण गरियो भने गुणात्मक तथ्याङ्कलाई विवरणात्मक तथा तार्किक रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ । विश्लेषित तथ्याङ्कलाई यथासम्भव भौगोलिक रूपमा वडागत र सामाजिक रूपमा लैङ्गिक एवं जातिगत रूपमा खण्डीकृत गरी प्रस्तुत गरिएकोछ । नापी विभागको तथ्याङ्क एवं स्थानीयस्तरमा संकलित सूचना समेतलाई आधार मानी भौगोलिक सूचना प्रणालीमा आधारित नक्शाहरू तयार गरिएको थियो ।

१.४.५ वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयारी

गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ (पहिलो संशोधन, २०७८) को व्यवस्था बमोजिम नगर कार्यपालिकाद्वारा स्वीकृत वस्तुस्थिति विवरणको ढाँचामा नगर वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा तयार गरिएको थियो । वस्तुस्थिति विवरणको दस्तावेजमा भौगोलिक सूचना प्रणालीमा आधारित स्थानगत विशेषता भल्किने नक्शाहरूलाई समेत समावेश गरिएको छ ।

१.४.६ सुभाब संकलन एवं प्रमाणीकरण

वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा प्रतिवेदनलाई नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा पेश गरी आवश्यक सुभाब तथा पृष्ठपोषण हासिल गरिएको थियो । वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा प्रतिवेदनलाई बढी स्वीकार्य बनाउन एकीकृत नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी समिति, विषयगत शाखा तथा स्थानीय सरोकारवालाहरू माफ्न प्रस्तुत गरी सुभाब संकलन गरिएको थियो । यस प्रयोजनका लागि एक दिवशीय सुभाबकक संकलन कार्यशालाको आयोजना गरिएको थियो । सो कार्यशालामा कार्यपालिकाका पदाधिकारी, विषयगत शाखा/उपशाखाका प्रमुख वा प्रतिनिधि, स्थानीय जानिफकार व्यक्ति, पत्रकार लगायतको सुभाब तथा पृष्ठपोषण हासिल गरिएको थियो ।

१.४.७ वस्तुस्थिति विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

वस्तुस्थिति विवरण तयारी समिति, विषयगत शाखा तथा स्थानीय सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त सुभाब तथा पृष्ठपोषणका आधारमा वस्तुस्थिति विवरणको मस्यौदा दस्तावेजलाई परिमार्जन गरी अन्तिम रूप दिइएको थियो । यस वस्तुस्थिति विवरणलाई नगरपालिकाको वेबसाइटबाट पनि हासिल गर्न सकिने छ ।

१.५ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा

यस वस्तुस्थिति विवरण गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि, २०७५ (पहिलो संशोधन, २०७८) मा व्यवस्था गरिएको ढाँचा, विधि एवं प्रकृयाका आधारमा स्थानीयता अनुकूल हुने गरी नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत ढाँचामा तयार गरिएको छ । सीमित श्रोत, जनशक्ति र समयका बावजुद तयार गरिएको यस प्रतिवेदमा घरधुरी सर्भेक्षणको सट्टामा तथ्याङ्क कार्यालयबाट प्राप्त जनगणनाको तथ्याङ्कलाई उपयोग गरिएको थियो । यथासम्भव यथार्थपरक र स्वीकार्य तुल्याउने प्रयासहरू गरिएको भएता पनि विगतमा गरिएका वा यस पछि गरिने अध्ययन प्रतिवेदनको सूचनासँग मेल खान वा नखान पनि सक्नेछ ।

परिच्छेद २ : नगरपालिकाको चिनारी

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण, राजनीतिक अवस्थिति, धरातलीय अवस्था, प्राकृतिक सम्पदा, सांस्कृतिक उत्कृष्टता र विकासका सम्भावनालाई समावेश गरिएको छ।

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

सप्तकोशी नगरपालिकाको भौगोलिक अवस्थिति हेर्दा २६.७१ डिग्री उत्तरी अक्षांश देखि ८६.८९ डिग्री पूर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ। यस नगरपालिकाको पूर्वमा सप्तकोशी नदी तथा कोशी टापू वन्यजन्तु आरक्ष, पश्चिम र उत्तरमा उदयपुर जिल्ला र दक्षिणमा कञ्चनरुप नगरपालिकासँग यसको सिमाना जोडिएको छ। जिल्लाको कूल क्षेत्रफल १२७५ वर्ग किमी मध्ये ४.७३ प्रतिशत भू-भाग ओगट्ने यस नगरपालिकाको कूल क्षेत्रफल ६०.३१ वर्ग किमी रहेको छ।

२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

नेपालको प्रमुख तिन नदी मध्ये एक नदी सप्तकोशी हो। बोलीचालीको भाषामा यसलाई कोशी नदी पनि भन्ने गरिन्छ। विभिन्न सातवटा नदीहरू मिलेर कोशी जलाधार क्षेत्र बनेको छ। यो चीनको ह्वाङ्गो नदी पछीको अत्यधिक तिब्र गतिमा बहने र बालुवा बोक्ने संसारको दोस्रो नदी हो। यसलाई बिहारको दुःख पनि भनिन्छ। यो नदी बिहारको कर्सेला घाटमा पुगेर गंगामा मिसिन्छ। पौराणिक कथा अनुसार कौशिक ऋषिले तपस्या यहि गरेको हुनाले उनैको नामबाट कोशी नदी नाम रहन गएको किम्बदन्ती रहेको पाइन्छ। यस नदीको किनारमा चतरा, बराहक्षेत्र, कंकालिनीमाई जस्ता महत्वपूर्ण धार्मिक स्थलहरू रहेका छन्। यस्तो पवित्र विशेषता बोकेको नदीको नामबाट सप्तकोशी नगरपालिकाको नामाकरण गरिएको हो। नेपालको पवित्र एवं सबैभन्दा ठुलो नदीको रूपमा चिनिने सप्तकोशी नदीको नामबाट नामाकरण गरिएको यो नगरपालिका प्राकृतिक स्रोत र साधनले सम्पन्न, ऐतिहासिक तथा पुरातात्विक दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिन्छ।

२.३ राजनीतिक अवस्थिति

सप्तकोशी नगरपालिका मधेश प्रदेश अन्तर्गत सप्तरी जिल्लाको उत्तर पूर्वी भागमा अवस्थित रहेको छ। सप्तकोशी नगरपालिका साविकका फत्तेपुर, ओद्राहा र कमलपुर गाविसहरूलाई समावेश गरी २०७१/०८/१६ गते घोषणा भएको थियो भने स्थानीय तह राज्य पुनर्संरचना आयोगले वि.सं. २०७३ साल फागुन २३ गते साविक सप्तकोशी नगरपालिकालाई नै सप्तकोशी नगरपालिकाको रूपमा कायम गरिएको हो। कूल क्षेत्रफल ६०.३१ वर्ग किलोमिटर रहेको यस नगरपालिका ११ वटा वडाहरूमा विभाजन गरिएको छ। प्रतिनिधि सभा सदस्यका लागि ४ वटा निर्वाचन क्षेत्रहरू रहेको सप्तरी जिल्लामा यस नगरपालिका प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं. १ र प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं. १ (क) अन्तर्गत रहेको छ। नगरपालिकामा समावेश भएका साविकका गाविस तथा हालका वडाहरूको क्षेत्रफल तथा वडाले ओगटेको प्रतिशत सहितको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १: नगरपालिकाको वडागत क्षेत्रफल

वडा नं.	समावेश साविक गाविस/नपा र वडा	क्षेत्रफल (वर्ग किमी)	प्रतिशत
१	फत्तेपुर	७.८९	१३.०८
२	फत्तेपुर	२.८८	४.७८
३	फत्तेपुर	५.०६	८.३९
४	फत्तेपुर	१.७१	२.८४
५	फत्तेपुर	१२.०९	२०.०५
६	ओद्राहा	२.५५	४.२३
७	ओद्राहा	१.६	२.६५

वडा नं.	समावेश साविक गाविस/नपा र वडा	क्षेत्रफल (वर्ग किमि)	प्रतिशत
८	ओद्राहा	१.५९	२.६४
९	कमलपुर	२.७४	४.५४
१०	कमलपुर	१.०५	१.७४
११	कमलपुर	२१.१५	३५.०७
	जम्मा	६०.३१	१००

श्रोत: स्थानीय तह राज्य पुनर्संरचना आयोग, २०७३

२.४ धरातलीय अवस्था

धरातलीय भू-वनोटका आधारमा भित्री तराई क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने सप्तकोशी नगरपालिका समुन्द्र सतहदेखि करिब ७५ मिटर देखि ३०० मिटरसम्मको उचाईमा रहेको छ। नगरपालिकाको अधिकांश भूभाग समथर क्षेत्रले ओगटेको छ भने पश्चिम क्षेत्रमा पर्ने वडा नं. १ चुरे पहाड क्षेत्र अन्तर्गत पर्दछ। यस नगरपालिकामा ७५ प्रतिशत बसोबास योग्य क्षेत्र सहितको उर्वर खेतियोग्य जमिन रहेको छ।

२.५ प्राकृतिक सम्पदा तथा हावापानी

यस क्षेत्रमा प्राकृतिक सम्पदाका रूपमा नदी तथा खोला, सिमसार, कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष, चुरे तथा क्षेत्रीय जंगल, उर्वर भूमि र भूमिगत जलश्रोत प्रमुख रूपमा रहेका छन्। उष्ण र समशितोष्ण हावापानी भएको यस नगरपालिकामा गर्मी याममा अधिकतम ४३ डिग्री सेल्सियस र जाडो मौसममा न्युनतम तापक्रम ४ डिग्री सेल्सियस रहने गरेको छ। यस नगरपालिकाको करिब २५ प्रतिशत भूभाग वन जंगल, नदी, खोला, पोखरी र आवास क्षेत्रले ढाकेको पाईन्छ भने ७५ प्रतिशत भूभागमा कृषियोग्य उर्वर जमिन रहेको छ।

२.६ सांस्कृतिक उत्कृष्टता

ऐतिहासिक महत्वको सांस्कृतिक विशेषता बोकेको यस क्षेत्रमा हिन्दू संस्कृतिको अनुपमस्थलका रूपमा रहेको छ। यस नगरपालिका भित्र सबै जातिको मिश्रित बसोबास रहेको छ भने मुख्य कामकाजी भाषा नेपाली तथा बोलिचालीको भाषा नेपाली, मैथिली, उर्दू आदि रहेको पाइन्छ। धार्मिक रूपमा हिन्दू धर्मालम्बीहरुको बाहुल्यता रहेको यो क्षेत्रमा इस्लाम र बौद्ध धर्मावलम्बीहरुको समेत उल्लेख्य बसोबास रहेको छ। यहाँ मनाइले चाडपर्वहरुमा सिरुवा, कृष्णाष्टमी, तिज, जनैपुर्णिमा, जितीया, दशै, तिहार, छठ, माघी, साउन पुर्णिमा, माघ पुर्णिमा, विजय पुर्णिमा, महाशिवरात्री, बुद्ध जयन्ती, ल्होसार आदि रहेका छन्। त्यसैगरी मुस्लीम समुदायमा ईद, बकर ईद, रमदान आदि पर्व रहेका छन्। आपसी धार्मिक सहिष्णुता रहेको यो क्षेत्रमा चाडपर्वका समयमा गरिने विभिन्न क्रियाकलापहरुले यहाँको सामाजिक र सांस्कृतिक उत्कृष्टता झल्काउने गर्दछन्। भेषभुषाका रूपमा पुरुषहरुले मुख्य रूपमा कमीज, सुरवाल, धोती कूर्ता वा सर्ट पाइन्ट र महिलाले सारी चोलो, लेहेङ्गा चोली, कूर्ता सलवार, सर्ट पाइन्ट, पेटानी आदि लगाउने गर्दछन्। यस नगरपालिकामा मन्दिर, मस्जिद, जस्ता महत्वपूर्ण सांस्कृतिक सम्पदाहरु रहेका छन्।

२.७ विकासका सम्भावनाहरु

नगरपालिकाको विकासका लागि उपयोग गर्न सकिने सम्भावनालाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २: नगर विकासका लागि उपलब्ध सम्भावना

विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	सम्भावना
प्राकृतिक श्रोत तथा साधन	<ul style="list-style-type: none"> समुन्द्र सतहदेखि करिब ७५ मिटर देखि ८१ मिटरसम्मको उचाई उपोष्ण प्रदेशीय जलवायु बस्ती तथा खेति योग्य क्षेत्र ७५ प्रतिशत र वन तथा बुट्यान २५ प्रतिशत

विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	सम्भावना
	<ul style="list-style-type: none"> कोशी नदीको तटिय क्षेत्र लगायत सहायक खोला तथा सामुदायिक वन र आरक्ष क्षेत्र
आर्थिक	<ul style="list-style-type: none"> उर्वर जमिन तथा पशुपालन, माछापालन, पंक्षीपालन, खाद्यान्न, दलहन, तेलहन, फलफुल र नगदेवालीको उच्च उत्पादकत्व कृषिमा व्यावसायिकताको विस्तार कुल २४०० हेक्टर जमिनमा सिंचाई सुविधा २ वटा उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग ५ वटा बैंक र ५ वटा सहकारी संस्था फत्तेपुर थोक बजार लगायत खुद्रा बजार
सामाजिक	<ul style="list-style-type: none"> औषत साक्षरता दर ७३.३२ प्रतिशत, सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालय २३ स्थानीय स्वास्थ्य संस्था ११, आयुर्वेद १ र निजी पोलिक्लिनिक ४ वटा करिब ९३.२३ प्रतिशत घरघुरीमा शौचालय भूमिगत जलको सहज उपलब्धता क्रियाशील युवा क्लब लगायतका सामुदायिक संस्थाहरु ४४ वटा धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थलहरु
भौतिक पूर्वाधार	<ul style="list-style-type: none"> सबै स्थानमा सहज सडक सुविधा एवं ५० प्रतिशत जनसंख्या १५ मिनेटको सडक यातायातको पहुँचमा ६०.३१ किलोमिटरको सडक सञ्जाल र १८ पुल तथा पुलेसा पूर्वाधार निर्माण कार्य एवं गोबर ग्यासको उत्पादन सहज ९८.५२ प्रतिशत घरघुरीमा विद्युतको सुविधा उपलब्ध सबै स्थानमा मोबाईल अथवा टेलिफोनमा पहुँच
वन तथा वातावरण	<ul style="list-style-type: none"> गुणस्तरीय जंगल तथा उष्ण क्षेत्रीय जैविक विविधता वन्यजन्त आरक्ष तथा सामुदायिक वन लगायत २५ प्रतिशत वन क्षेत्र उपोष्ण क्षेत्रीय जलवायु मयुर, लाटोकोसेरो, बट्टाइ, चाँप, सिमल र साल पाइने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति तथा पूर्व तयारीको अभ्यास
सुशासन तथा संस्थागत विकास	<ul style="list-style-type: none"> विषयगत शाखा ७ वटा, उपशाखा १ वटा, इकाई ३ वटा र संघीय कार्यक्रमहरु ३ वटा ११७ जना जनशक्ति कार्यरत कृयाशील गैसको संख्या २ वटा ३ वटा सुरक्षा निकाय

परिच्छेद ३ : पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको पारिवारिक तथा जनसांख्यिक अवस्थालाई देहायका उपशिर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८ को नतिजाअनुसार नगरपालिकाको कुल जनसंख्या २३५१० रहेको छ भने घरधुरी संख्या ५२१८ रहेको छ । हालको औषत परिवारको आकार ४.५४ जना प्रति परिवार रहेको र लैङ्गिक अनुपात ९४.६३ रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा नगरपालिकाको सबैभन्दा अधिक जनसंख्या वडा नं. १ मा ४६२८ रहेको छ भने सबैभन्दा न्यून जनसंख्या वडा नं. ३ मा १३४८ रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. ३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

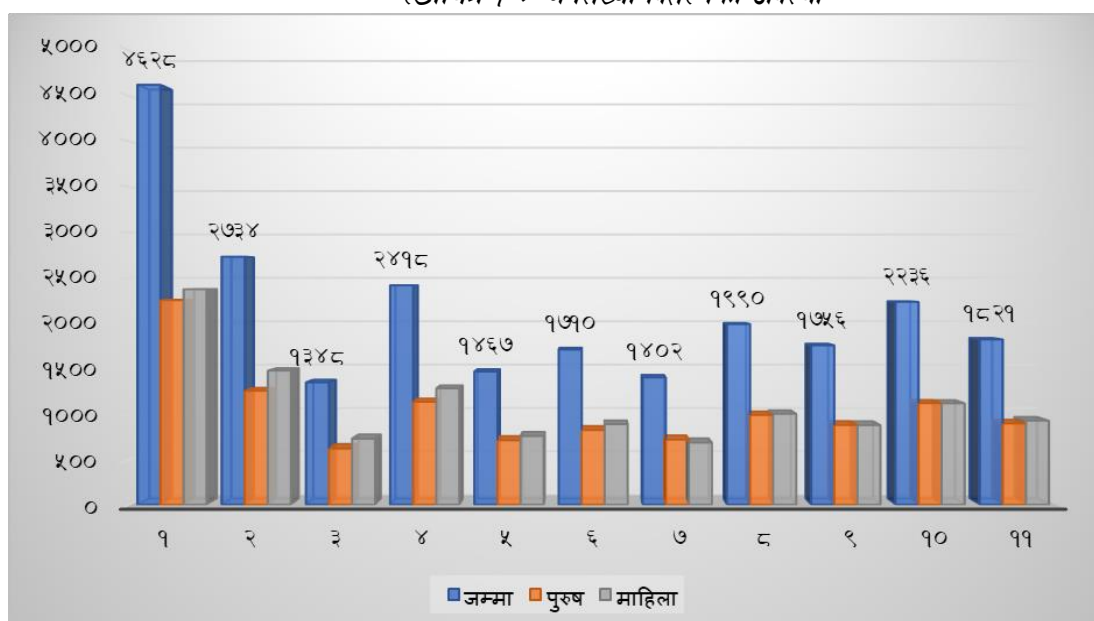
तालिका ३: जनसंख्या वितरणको अवस्था

वडा नं.	जम्मा घरधुरी संख्या	लिङ्ग अनुसार जनसंख्या			औसत परिवार आकार	लैङ्गिक अनुपात
		जम्मा	पुरुष	माहिला		
१	१०८४	४६२८	२२५४	२३७४	४.२७	९४.९५
२	६०२	२७३४	१२५६	१४७८	४.५४	८४.९८
३	३०८	१३४८	६२०	७२८	४.३८	८५.१६
४	५५३	२४१८	११३५	१२८३	४.३७	८८.४६
५	३३७	१४६७	७१०	७५७	४.३५	९३.७९
६	३४९	१७१०	८२३	८८७	४.९०	९२.७८
७	३२०	१४०२	७१८	६८४	४.३८	१०४.९७
८	४४८	१९९०	९८९	१००१	४.४४	९८.८०
९	३६८	१७५६	८७९	८७७	४.७७	१००.२३
१०	४६७	२२३६	१११९	१११७	४.७९	१००.१८
११	३८२	१८२१	८९५	९२६	४.७७	९६.६५
जम्मा	५२१८	२३५१०	११३९८	१२११२	४.५४	९४.६३

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

लैङ्गिकताका आधारमा वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्थालाई तल प्रस्तुत रेखाचित्रमा देखाइएको छ ।

रेखाचित्र १ : जनसंख्या वितरणको अवस्था

३.२ जनघनत्वको अवस्था

नगरपालिकाको जनघनत्व ३९० जना प्रति वर्ग किलोमिटर (वकिमी) रहेको छ भने औषत जनघनत्व ८१७.५१ जना प्रति वर्ग किलोमिटर (वकिमी) रहेको छ । वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा उच्च वडा नं. १० मा २१२९.५२ जना प्रति वकिमी रहेको छ । त्यसैगरी सबै भन्दा न्यून जनघनत्व वडा नं. ११ मा ८६.१० जना प्रति वकिमी रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा जनसंख्या तथा क्षेत्रफलको प्रतिशत सहितको जनघनत्वको विवरण तालिका नं. ४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४: जनघनत्वको अवस्था

वडा नं.	जनसंख्या		क्षेत्रफल		जनघनत्व (प्रति वकिमी)
	जनसंख्या	प्रतिशत	क्षेत्रफल (वकिमी)	प्रतिशत	
१	४६२८	१९.६९	७.८९	१३.०८	५८६.५७
२	२७३४	११.६३	२.८८	४.७८	९४९.३१
३	१३४८	५.७३	५.०६	८.३९	२६६.४०
४	२४१८	१०.२८	१.७१	२.८४	१४१४.०४
५	१४६७	६.२४	१२.०९	२०.०५	१२१.३४
६	१७१०	७.२७	२.५५	४.२३	६७०.५९
७	१४०२	५.९६	१.६	२.६५	८७६.२५
८	१९९०	८.४६	१.५९	२.६४	१२५१.५७
९	१७५६	७.४७	२.७४	४.५४	६४०.८८
१०	२२३६	९.५१	१.०५	१.७४	२१२९.५२
११	१८२१	७.७५	२१.१५	३५.०७	८६.१०
जम्मा	२३५१०	१००	६०.३१	१००	८१७.५१

श्रोत: संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय २०८१ तथा राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.३ लैंगिकताका आधारमा घरमुलीको विवरण

घरमुलीको लिङ्ग तथा उमेर समूहका आधारमा घरधुरी वर्गीकरण गर्दा पुरुष घरमूली हुने घरधुरी संख्या ९७५८ (७७.८५ प्रतिशत) र महिला घरमूली हुने घरधुरी संख्या २७७७ (२२.१५ प्रतिशत) रहेको देखिन्छ । उमेर समूहअनुसार हेर्दा सबैभन्दा बढी ४० देखि ४९ वर्ष उमेरका २२.४० प्रतिशत घरमुली रहेका छन् । लैंगिकताका आधारमा घरमूलीको विवरण तालिका नं. ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

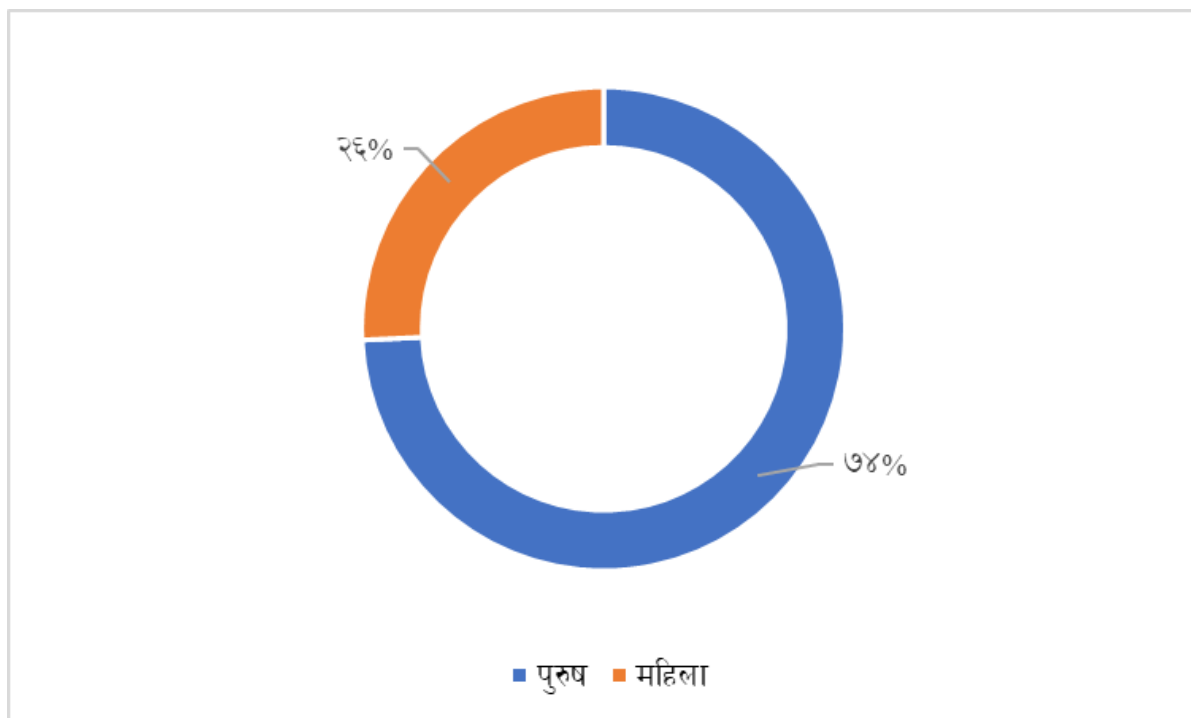
तालिका ५: लैंगिकताका आधारमा घरमुलीको विवरण

घरमुलीको लिंग	जम्मा	घरमुलीको उमेरअनुसार जनसंख्या							
		१०-१४	१५-१९	२०-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६०-६९	७० वर्ष र सोभन्दा माथि
पुरुष	३८७५	१	६	२८१	६८६	९३९	९६४	६४४	३५४
महिला	१३४३	१	६	१९२	३९०	२७१	२१६	१५०	११७
जम्मा	५२१८	२	१२	४७३	१०७६	१२१०	११८०	७९४	४७१
प्रतिशत	१००	०.०४	०.२३	९.०६	२०.६२	२३.१९	२२.६१	१५.२२	९.०३

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

लिङ्ग र उमेर समूहका आधारमा घरमुलीको अवस्थालाई तल प्रस्तुत रेखाचित्रमा देखाइएको छ ।

रेखाचित्र २ : लैंगिकताका आधारमा घरमुलीको विवरण

३.४ उमेर समूह तथा लिङ्गको आधारमा जनसंख्या विवरण

जनसंख्यालाई उमेर समूहका आधारमा विभाजन गरी हेर्दा ४ वर्ष मुनिको जम्मा जनसंख्या १८९६ रहेको छ। अन्य उमेर समूह हेर्दा ५ देखि १९ वर्षको जनसंख्या ६४५७, २० देखि २४ वर्षको जनसंख्या २२७४, २५ देखि ४९ वर्ष समूहको जनसंख्या ८०३९, ५० देखि ६९ वर्षको जनसंख्या ३७८३ र ७० वर्ष माथिको जनसंख्या १०६१ रहेको छ। लैङ्गिकता र उमेर समूहका आधारमा यस सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६: उमेर समूह तथा लिङ्गको आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नं.	४ वर्ष भन्दा मुनि		५-१९ वर्ष		२०-२४ वर्ष		२५-४९ वर्ष		५०-६९ वर्ष		७० वर्ष भन्दा माथि		जम्मा
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	
१	१६९	१६६	६४१	५७०	१८६	२२१	७६८	९१७	३५९	३८६	१३१	११४	४६२८
२	११२	१३४	३५८	३९५	११८	१७२	३८४	४८२	२४१	२३६	४३	५९	२७३४
३	४२	४१	१६६	१७४	५८	८९	२१४	२७४	११९	१२३	२१	२७	१३४८
४	१११	१०५	३२६	३३९	८८	१४८	३४७	४१८	२०२	२००	६१	७३	२४१८
५	५७	५९	२०५	१९३	५५	६८	२२५	२७९	१३१	१२५	३७	३३	१४६७
६	८२	७४	२३८	२५१	७८	८५	२६३	३०९	११२	१२५	५०	४३	१७१०
७	५४	४७	१९२	१५६	६९	७२	२५९	२६७	१०३	११२	४१	३०	१४०२
८	८८	१०६	२८७	२४२	१००	९५	३२३	३५१	१६५	१६७	२७	३९	१९९०
९	१००	७९	२६१	२४७	६१	८६	२९४	२९२	१३५	१२६	२८	४७	१७५६
१०	९१	६३	३४१	३२४	१२७	१४१	३७२	४०२	१५६	१४९	३२	३८	२२३६
११	६२	५४	२९५	२५६	७९	७८	२६०	३३९	१६०	१५१	३९	४८	१८२१
जम्मा	९६८	९२८	३३१०	३१४७	१०१९	१२५५	३७०९	४३३०	१८८३	१९००	५१०	५५१	२३५१०

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.५ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण

सप्तकोशी नगरपालिकाको जनसंख्या मध्ये १० वर्ष र सोभन्दा माथिको जनसंख्यालाई आर्थिक रूपले सक्रियताको दृष्टिकोणले हेर्दा आर्थिक रूपले सामान्यतया सक्रिय कुल ७५७४ जनसंख्या मध्ये ७०९२ जना विभिन्न आर्थिक गतिविधिहरूमा संलग्न र ४८२ जना बेरोजगार रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी आर्थिक रूपले सामान्यतया सक्रिय नभएको जनसंख्या ५०४७ रहेको छ भने निस्क्रिय जनसंख्या ६९२६ रहेको छ। लैङ्गिकताका आधारमा आर्थिक रूपले सक्रियताको अवस्था हेर्दा पुरुष भन्दा बढी महिलाको निस्क्रियता बढी रहेको छ अर्थात् २६४९ पुरुष र ४२७७ महिला आर्थिक रूपले निस्क्रिय रहेको देखिन्छ। लैङ्गिकताका आधारमा यस सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७: आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण

वडा नं.	लिङ्ग	१० वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या	आर्थिक गतिविधि				
			आर्थिक रूपमा सक्रिय			आर्थिक रूपमा निस्क्रिय	आर्थिक गतिविधि नखुलेको
			सामान्यतया सक्रिय		सामान्यतया सक्रिय नभएको		
			कार्यरत	बेरोजगार			
१	पुरुष	१८७३	८८३	६४	२६४	६६१	१
	महिला	२०२३	४१९	७२	४५६	१०७५	१
२	पुरुष	१०१२	६४८	३	७६	२८४	१
	महिला	११९५	७११	६	१०९	३६८	१
३	पुरुष	५३१	२८५	७१	१२१	५४	०
	महिला	६३०	२०७	३८	३११	७४	०
४	पुरुष	९२२	४६३	४५	९८	३१६	०
	महिला	१०७३	२७३	३७	२२९	५३४	०
५	पुरुष	५९५	३६०	८	३८	१८९	०
	महिला	६३८	१४७	२०	१२१	३४४	६
६	पुरुष	६६१	३४७	९	१४१	१६४	०
	महिला	७२९	८५	३	४११	२३०	०
७	पुरुष	६०४	३४४	१०	१२३	१२७	०
	महिला	५८९	२४८	६	२१६	११९	०
८	पुरुष	८१५	३५८	१३	१६१	२८३	०
	महिला	८२१	५८	८	३०१	४५४	०
९	पुरुष	६८६	४३५	२	५१	१९८	०
	महिला	६९८	५५	०	१५४	४८९	०
१०	पुरुष	८८८	३१५	१९	२३३	३२१	०
	महिला	९३७	१३९	१५	२५९	५२४	०
११	पुरुष	८०१	२०२	१५	५३२	५२	०
	महिला	८३६	११०	१८	६४२	६६	०
जम्मा पुरुष		९३८८	४६४०	२५९	१८३८	२६४९	२
जम्मा महिला		१०१६९	२४५२	२२३	३२०९	४२७७	८
कुल जम्मा		१९५५७	७०९२	४८२	५०४७	६९२६	१०

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.६ आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरधुरी विवरण

आवास माथिको स्वामित्वको अवस्था हेर्दा निजी वा आफ्नै घर हुने घरधुरी ९७.१४ प्रतिशत, भाडामा बसोबास गर्ने १.५९ प्रतिशत घरधुरी, संस्थागत बसोबास हुने ०.७९ प्रतिशत घरधुरी र अन्य खालको स्वामित्व रहेका ०.४८ प्रतिशत घरधुरी रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिका नं. ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

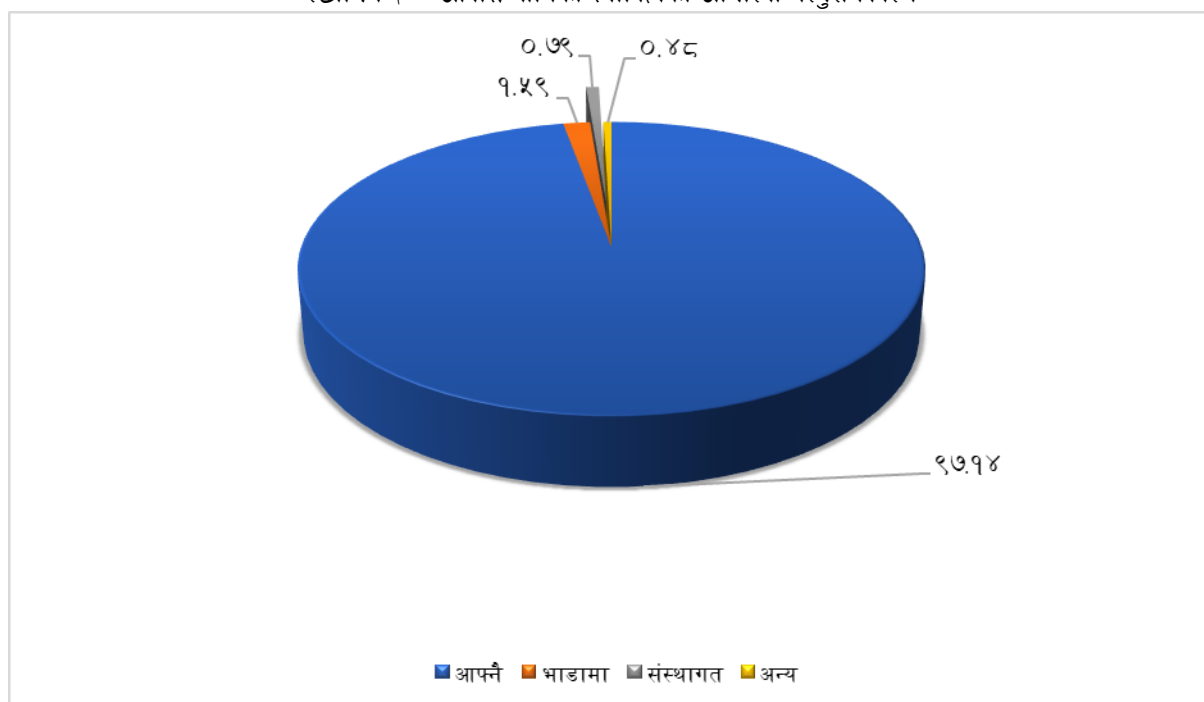
तालिका ८: आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरधुरी विवरण

वडा नं.	जम्मा	आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य
१	१०८४	१००३	६६	४	११
२	६०२	५९२	६	०	४
३	३०८	३०६	०	२	०
४	५५३	५२७	७	११	८
५	३३७	३३७	०	०	०
६	३४९	३४८	०	१	०
७	३२०	२९७	१	२१	१
८	४४८	४४७	०	१	०
९	३६८	३६८	०	०	०
१०	४६७	४६३	२	१	१
११	३८२	३८१	१	०	०
जम्मा	५२१८	५०६९	८३	४१	२५
प्रतिशत	१००	९७.१४	१.५९	०.७९	०.४८

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरधुरी वितरणको अवस्थालाई तल प्रस्तुत रेखाचित्रमा देखाइएको छ।

रेखाचित्र ३ : आवास माथिको स्वामित्वका आधारमा घरधुरी विवरण

३.७ बसाईको व्यवस्था अनुसार १८ वर्ष मुनिको जनसंख्या विवरण

नगरपालिकाको १८ वर्ष मुनिको जनसंख्याको बसाई व्यवस्था हेर्दा बुवा र आमासँग बस्ने जनसंख्या पछिको सबैभन्दा बढी ११३९ जना आमासँग मात्र बस्ने गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी ११० जना अरु आफन्तसँग बस्ने गरेका देखिन्छ। लैगिंकताका आधारमा १८ वर्ष मुनिको जनसंख्याको बसाई व्यवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९: बसाईको व्यवस्था अनुसार १८ वर्ष मुनिको जनसंख्या विवरण

वडा नं.	लिङ्ग	बसाईको स्थिति अनुसार १८ वर्ष मुनिको जनसंख्या								जम्मा
		बुवा र आमासँग	आमासँग मात्र	बुवासँग मात्र	बुवा र सौतेनी आमासँग	आमा र सौता बुवासँग	अरु आफन्तसँग	अन्य	नखुलेको	
१	पुरुष	५६७	१२७	१०	१	०	१३	०	०	७१८
	महिला	५१३	१२१	७	०	०	१४	०	१	६५६
२	पुरुष	३२५	७७	२	२	०	११	०	०	४१७
	महिला	३६४	९८	३	३	०	८	०	०	४७६
३	पुरुष	१३४	३६	६	१	०	३	०	०	१८०
	महिला	१२९	४९	५	०	०	२	०	०	१८८
४	पुरुष	२९९	६८	४	०	०	५	०	०	३७६
	महिला	२८६	८९	४	०	०	५	०	०	३८४
५	पुरुष	१७७	४३	३	२	०	६	०	०	२३१
	महिला	१७४	३९	०	०	०	९	०	०	२२२
६	पुरुष	२४९	३३	१	१	०	२	०	०	२८६
	महिला	२४८	४२	१	३	०	८	०	०	३०२
७	पुरुष	१९८	१९	३	०	०	०	०	०	२२०
	महिला	१६१	१६	०	०	०	१	०	०	१७८
८	पुरुष	३०९	२२	१	२	०	२	०	०	३३६
	महिला	२९०	१४	०	०	०	२	०	०	३०६
९	पुरुष	२९२	२२	०	०	०	३	०	०	३१७
	महिला	२६६	२५	०	०	०	१	०	०	२९३
१०	पुरुष	३५५	३७	१	२	०	१	०	०	३९६
	महिला	३३१	२४	१	०	०	२	०	०	३५८
११	पुरुष	२३१	७६	०	१	०	६	०	०	३१४
	महिला	२११	६२	१	१	०	६	०	०	२८१
जम्मा पुरुष		३१३६	५६०	३१	१२	०	५२	०	०	३७९३
जम्मा महिला		२९७३	५७९	२२	७	०	५८	०	१	३६४४
कुल जम्मा		६१०९	११३९	५३	१९	०	११०	०	१	७४३७

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.८ व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण

वि.सं. २०८० मा दर्ता भएको व्यक्तिगत घटनाको अवस्था हेर्दा गत एक वर्षभित्र २००० जन्म दर्ता, ५७९ मृत्यु दर्ता, ८५८ विवाह दर्ता, २३ जोडीको सम्बन्ध विच्छेद दर्ता र ६६६ परिवार बसाई सरेर आएको तथा ५८५ परिवार बसाई सरेर गएको विवरण दर्ता भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १०: व्यक्तिगत घटना सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध बिच्छेद (जोडी)	बसाईसराई	
					आएका	गएका
१	३२०	१११	१५०	७	२४२	१९५
२	२५१	७५	९३	४	६२	६९
३	११२	३७	५२	२	६३	२५
४	२४४	४५	११७	४	६८	६६
५	१२४	३५	५७	३	४७	२५
६	१४३	६९	५९	१		५६
७	१२४	४०	५६		१२	२८
८	१५२	५४	६५		१०१	३६
९	१८२	३४	५७		२०	२६
१०	१७७	३७	७९	१	३०	२३
११	१७१	४२	७३	१	२१	३६
जम्मा	२०००	५७९	८५८	२३	६६६	५८५

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

३.९ पाँच वर्ष मुनिको जनसंख्याको जन्मदरताको अवस्था

५ वर्ष र सोभन्दा मुनिको जनसंख्याको जन्मदरताको अवस्था हेर्दा कुल २२९७ जनसंख्या मध्ये जन्मदरता गरेको ८३.१५ प्रतिशत रहेको छ भने यस नगरपालिकामा जन्मदरता नभएको जनसंख्या १६.८५ अर्थात ३८७ जना रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरणलाई तालिका नं. ११ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ११: पाँच वर्ष मुनिको जनसंख्याको जन्मदरताको अवस्था

वडा नं.	जन्म दरता गरेको			जन्म दरता नगरेको		
	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला
१	३५२	१७९	१७३	४८	२१	२७
२	२४८	१०८	१४०	५५	२४	३१
३	८०	३८	४२	२४	१५	९
४	१८३	९४	८९	७१	३९	३२
५	१२१	५९	६२	२०	८	१२
६	१६५	८३	८२	३३	१५	१८
७	९२	४९	४३	३१	१७	१४
८	१९१	९२	९९	३२	१२	२०
९	१८७	१००	८७	२८	१५	१३
१०	१८०	१०४	७६	३०	१८	१२
११	१११	५७	५४	१५	९	६
जम्मा	१९१०	९६३	९४७	३८७	१९३	१९४
प्रतिशत	८३.१५	४१.९२	४१.२३	१६.८५	८.४०	८.४५

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

३.१० सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण

गत आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को आँकडाअनुसार नगरपालिकाले अन्य जेष्ठ नागरिक, जेष्ठ नागरिक दलित, जेष्ठ नागरिक एकल महिला, विधवा, पूर्ण अपांगता, आसिक अपांगता, दलित बालबालिका पोषण भत्ता गरी वार्षिक रूपमा करिब रु. ५ करोड २६ लाख ५६ हजार उपलब्ध गराएको छ। यस सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १२: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वितको विवरण

वडा नं.	जेष्ठ नागरिक		जेष्ठ नागरिक ९दलित०		जेष्ठ नागरिक एकल महिला		विधवा (आर्थिक सहायता)		क बर्ग (पूर्ण अपाङ्ग)		ख बर्ग (आंशिक अपाङ्ग)		क्षेत्र तोकिएका बालबालिका		दलित बालबालिका		जम्मा	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
१	२८८	३४२८५००	२०	१५६९४०	५५	४३८९००	७६	६०३८२०	१८	२०७४८०	३५	२२३४४०	२४२	३७६३२३	२७	४३०९२	७६१	५४७८४९
२	१२८	१५२४०००	१८	१३८३२०	१८	१४३६४०	४१	३२७१८०	४	४७८८०	२५	१४६८३२	१८३	२७८११८	४६	७०१९०	४६३	२६७६१६०
३	६५	७७२०००	७	५५८६०	६	४७८८०	१९	१५१६२०	५	५९८५०	९	५७४५६	७६	११८९७९	३३	४८२५८	२२०	१३११९०३
४	१५८	१८७६३७५	२२	१७५५६०	१६	१२७६८०	२०	१५९६००	७	७९८००	२५	१५९६००	१६०	२४२०५८	७७	११८०७८	४८५	२९३८७५१
५	९१	१०६८२५४	१२	९३२७२	९	७१८२०	१२	९५७६०	५	५५८६०	१६	१०२१४४	१११	१६७९४७	२५	३९९००	२८१	१६९४९५७
६	१२८	१५१७९४५	१२	९५७६०	८	६३८४०	२८	२१८१२०	४	४७८८०	६	३८३०४	१२३	१९३७५५	२३	३४०१५	३३२	२२०९५७९
७	९८	११७६०००	४	३१९२०	६	४७८८०	१९	१५१६२०	८	९१७७०	११	७०२२४	९३	१४३९१४	१७	२७९३२	२५६	१७४०४६०
८	१०१	१२००४१०	१४	१११७२०	९	७१८२०	३७	२९५२६०	१	११९७०	१५	९५७६०	११०	१६८८५४	४९	७८११८	३३६	२०३३९१२
९	१०८	१२८४०००	२०	१५४२८०	११	८७७८०	१७	१३५६६०	५	५९८५०	१५	९५७६०	१०१	१५३९३१	६७	१०२१३४	३४४	२०७३३९५
१०	१०७	१२५०६६०	८	५५८६०	८	६३८४०	२०	१५४२८०	३	३५९१०	१५	९३६३२	१२६	१९४०९४	४०	५९४१२	३२७	१९०७६८८
११	१२८	१५२८३७५	४	३१९२०	११	८७७८०	३०	२३६७४०	३	३५९१०	७	४४६८८	१७१	२५६६१३	२८	४१११८	३८२	२२६३१४४
जम्मा	१४००	१६६२६५१९	१४१	११०१४१२	१५७	१२५२८६०	३१९	२५२९६६०	६३	७३४१६०	१७९	११२७८४०	१४९६	२२९४५४६	४३२	६६१४४७	४१८७	२१३९७७९८

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

परिच्छेद ४ : आर्थिक अवस्था

यस परिच्छेदमा पेशा, रोजगारी, कृषि, उद्योग, व्यापार तथा व्यवसाय, सहकारी, पर्यटन, बैंक तथा वित्तीय संस्था सहितका आर्थिक क्षेत्रसँग सम्बन्धित विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ।

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

४.१.१ पेशागत क्षेत्रअनुसार जनसंख्या

यस नगरपालिका क्षेत्र भित्रका १० वर्षभन्दा माथिको जनसंख्यालाई पेशागत क्षेत्रका आधारमा हेर्दा कुल १२०३१ जनसंख्या मध्ये ३५ वर्ष देखि ३९ वर्ष समूहको २४.५७ प्रतिशत जनसंख्या विभिन्न पेशाहरूमा संलग्न रहेको छ। दोस्रोमा २५ वर्ष देखि २९ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्या २४.३५ प्रतिशत रहेको छ। विशेष गरी २० वर्ष देखि ३९ वर्ष सम्मको जनसंख्या बढी संख्यामा विभिन्न पेशाहरूमा आवद्ध रहेका छन्। पेशागत क्षेत्रका आधारमा जनसंख्याको विवरण तालिका नं. १३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १३: पेशागत क्षेत्रअनुसार जनसंख्या

पेशाको किसिम	जम्मा	उमेर समूह र पेशाका आधारमा जनसंख्या विवरण											
		१०-१४ वर्ष	१५-१९ वर्ष	२०-२४ वर्ष	२५-२९ वर्ष	३०-३४ वर्ष	३५-३९ वर्ष	४०-४४ वर्ष	४५-४९ वर्ष	५०-५४ वर्ष	५५-५९ वर्ष	६०-६४ वर्ष	६५ वर्ष भन्दा माथि
सशस्त्र बल	५०	०	०	११	१५	१०	६	५	२	०	१	०	०
प्रबन्धकहरू	४९६	०	३	१५	५१	५६	८८	७९	६१	५६	४२	२०	२५
पेशाकर्मीहरू	३४७	१	१	२५	६८	६६	४५	३६	३७	३१	१९	१२	६
प्राविधिक तथा सहायक पेशाकर्मीहरू	११२	०	१	९	१९	२०	२०	१२	१३	११	४	२	१
कार्यालय सहायकहरू	८७	०	३	८	१५	१८	१४	६	७	८	४	३	१
सेवा र बजार कर्मचारीहरू	५२८	०	२	३६	६१	८२	७९	७७	५६	५२	२४	२९	३०
दक्ष कृषि, वन र मत्स्य सम्बन्धी कामदारहरू	५५३३	३१२	२६८	४८२	५५५	५५०	५७०	५२३	४९०	५२५	४८७	३२४	४४७
शिल्प र सोसँग सम्बन्धित कामदारहरू	१०००	०	४०	१४२	१६३	१४७	१४१	१२८	९६	६७	३९	२१	१६
उपकरण र मेशिन सञ्चालक तथा मिस्त्रीहरू	२५१	०	१०	४०	४१	३५	३५	३३	२५	१८	९	३	२
आधारभूत तह/अदक्ष कामदारहरू	३६१८	३५०	४२१	५१४	४४४	३५२	३४५	२७७	२०३	२०८	१५९	११३	२३२
पेशा नखुलेको	९	०	१	०	१	१	२	०	१	१	१	१	०
जम्मा	१२०३१	१०९६	१४४१	२७६५	२९३०	२७५९	२९५६	२५३४	२१२१	२०८७	१५७०	१०५९	१७०९
प्रतिशत	१००	९.११	११.९८	२२.९८	२४.३५	२२.९३	२४.५७	२१.०६	१७.६३	१७.३५	१३.०५	८.८०२	१४.२

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

४.१.२ सार्वजनिक जग्गाको विवरण

नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुल ३ स्थानमा सार्वजनिक जग्गा रहेको छ। यस्ता खालका जग्गा वडा नं. ८ र ९ मा उपलब्ध रहेका छन्। यि सार्वजनिक जग्गा विशेष गरी संरक्षित क्षेत्र र सार्वजनिक रुपमा खुल्ला रहेको देखिन्छ। सार्वजनिक जग्गाको नाम, रहेको स्थान, संवेदनशीलताको अवस्था र हालको उपयोग सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. १४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १४: सार्वजनिक जग्गाको विवरण

वडा नम्बर	नाम	सार्वजनिक जग्गा रहेको स्थान	संवेदनशीलताको अवस्था	हालको उपयोग
८	पार्क	ओद्राहा	अन्य	सार्वजनिक सम्पति
८	पार्क	ओद्राहा	सुख्खा, अन्य	सार्वजनिक सम्पति
९	कोशी टप्पु बन्यजन्तु आरक्ष कमलपुर	कमलपुर	बाढी, नदी कटान	संरक्षित क्षेत्र

श्रोत: फिल्ड सर्भेक्षण, २०८१

४.२ कृषि तथा पशु विकास

४.२.१ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण

सप्तकोशी नगरपालिका क्षेत्रमा ११ वटा सार्वजनिक पोखरी रहेका छन्। वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी संख्या वडा नं. १, ४ र ८ मा २/२ वटा पोखरी रहेका छन्। पोखरीबाट त्रैमासिक रु. १ लाख २७ हजारभन्दा बढी नगरपालिकाले सार्वजनिक पोखरीबाट शुल्क प्राप्त गर्ने गरेको देखिन्छ, अर्थात सार्वजनिक पोखरी प्रयोग वापत नगरपालिकालाई आम्दानी भएको देखिदैन। सार्वजनिक पोखरी र माछापालनको वडागत अवस्था दर्साउने विवरण तालिका नं. १५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १५: सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	पोखरी रहेको स्थान	पोखरी क्षेत्रफल (विघा)	बार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	बार्षिक आम्दानी (रु.)	नगर पालिकामा बार्षिक शुल्क (रु.)
१	हेडवाँध चन्द्र नहर			वडा कार्यालय		१०१०००
१	जुटपानी पोखरी			वडा कार्यालय		२१०००
२	वडा नं. २ को कार्यालय अगाडी प्रसाहा			वडा कार्यालय		२७३३३
४	आशाराम चौधरीको घर छेउको पुरानो पोखरी			वडा कार्यालय		३४६६६
४	आशाराम चौधरीको घर छेउको नयाँ पोखरी			वडा कार्यालय		२४६६६
५	गंगाजली जङ्गल छेउको पोखरी			वडा कार्यालय		
६	सचेतना पोखरी			वडा कार्यालय		
७	बनिगामा पोखरी			वडा कार्यालय		
८	मयुरनी खाता नदी छेउ			वडा कार्यालय		
८	बोची मेला जाने बाटो छेउको पोखरी			वडा कार्यालय		

वडा नं.	पोखरी रहेको स्थान	पोखरी क्षेत्रफल (विघा)	बार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	बार्षिक आम्दानी (रु.)	नगर पालिकामा बार्षिक शुल्क (रु.)
११	वडा नं. ११ को पोखरी			वडा कार्यालय		

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.२.२ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा सिंचाईका लागि नहर र भूमिगत सिंचाईको प्रयोग हुने गरेको देखिन्छ। जसबाट २४०० हेक्टर जमिनमा वर्षेभरी सिंचाई उपलब्ध हुने गरेको छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहायको तालिका नं. १६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १६: सिंचाई सुविधा उपलब्धता सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	सिंचाईको प्रकार	वडा नं.	हाल सिंचित क्षेत्रफल (हे.)	थप सिंचाई विस्तार हुन सक्ने क्षेत्रफल (हे.)	सिंचाईको उपलब्धता	लाभान्वित घरधुरी	अवस्था
१.	सतह सिंचाई						
	क) कुलो	१-११			वर्षेभरी		
	ख) नहर	२,३,४,६,७,८, ९,१०,११	२४००		वर्षेभरी		राम्रो
	ग) लिफ्ट प्रणाली						
	घ) पराम्परागत पोखरी						
	ङ) वर्षाको पानी संकलनबाट सिंचाई						
२.	भूमिगत सिंचाई	१०					राम्रो
३.	नयाँ प्रविधिमा आधारित सिंचाई						

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.२.३ खाद्यान्न बाली, फलफूल तथा तरकारीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

सप्तकोशी नगरपालिका क्षेत्रमा कृषि उपजहरूमा लाग्ने रोग तथा कीराहरूमा खाद्यान्न बालीमा जरा कुहिने रोग, पतेरो, गवारो, फटके, फौजी कीरा र फट्याङ्गा लाग्ने गरेको देखिन्छ भने तरकारी तथा नगदेबालीमा पच्छौटे, डडुवा, लाही, गवारो जस्ता कीरा तथा रोग लाग्ने गरेको छ। फलफूल बालीमा मुख्यतया कालो दुसी, फेद कुहिने रोग, पतेरो, गवारो, औसा, फ्रुट फ्लाइले क्षति पुऱ्याउने गरेको छ। कृषि उपजमा लाग्ने प्रमुख रोग तथा कीराको विवरण तालिका नं. १७ मा प्रस्तुत छ।

तालिका १७: कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा

क्र.सं.	क्षेत्र	मुख्य रोग तथा कीरा
१	खाद्यान्न बाली	सलह, जरा कुहिने रोग, पतेरो, गवारो, फटके, फौजी किरा, फट्याङ्गा
२	तरकारी तथा नगदेबाली	बेर्ना गल्ने रोग, खराने रोग, दुसीजन्य रोग, निमा टोड भाइरस, फलमा लाग्ने गवारो, सेतो भिगाँ, लाहि किरा, लेख्ने किरा, फल कुहाउने भिगाँ, क्यापसिड बग, सुलसुले, अगौटे थोपलाहुवा, ओइलाउने रोग/खैरो पिपा चक्के, भाइरसजन्य रोग, दादे रोग, खोस्टे रोग, आलुको पुतली/जोतहा किरा, खुमे किरा, रातो कमिला, फेद कटुवा, बित्ते किरा

क्र.स	क्षेत्र	मुख्य रोग तथा कीरा
३	फलफूल	धुले दुसे/खराने रोग, ध्वासे रोग, कालो दुसी, फेद कुहने रोग, काठ छेडने डाँठको गवारो, लेमन पुतली र लार्भे, पात खन्ने कीरा, लाही, फल कुहाउने औसा, कल्ले किरा, पतेरो, सुलसुले, मिली वग, थ्रिप्स, औजेरु

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.२.४ पशुपंक्षीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

यस क्षेत्रमा पशुपंक्षीमा लाग्ने रोग कीराहरू मध्ये पशुमा भ्यागुते, चरचरे, खोरेत, एन्थ्रेक्स र लम्पी स्किन रहेको छ भने पंक्षीमा जुका, रानी खेत आदी मुख्य रूपमा रहेका छन् । पशुपंक्षीमा लाग्ने प्रमुख रोग तथा कीराको विवरण तालिका नं. १८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १८: पशुपंक्षीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

क्र.स	क्षेत्र	मुख्य रोग तथा कीरा
१	पशु चौपाया	जुका, भ्यागुते, चरचरे, खोरेत, एन्थ्रेक्स, पी.पी.आर, एन यूरिया, डर्माटाइटिस, डायरिया, पाइरेक्सिसिया, एनोरेक्सिस, एल एफ, राउन्डओम, टेपओम, महोस्ट, टिक्स, सर्भिसाइटिस, भेट्राइटिस, पायोमेट्रा, स्वइन फिवर, खोरेत, रेविज, नाम्ले, माटे, छेरौटे, साउने ज्वरो, जुम्मा, उर्पियाँ, किर्ना, लुतो, थुनेलो, लम्पी स्किन, मिल्क, फिभर, डेगनेला, सुखरिया
२	पंक्षी	क्सीडिपेसिस, सि आर डी, सल्मोनेलासिस, फबल पक्स, हवाइडाइरिया, मेरेक्स, जुका, गम्बोरो, रानी खेत, वर्डफ्लु

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.२.५ आधुनिक (व्यावसायिक) पशुपालन फर्म सम्बन्धी विवरण

हाल यस क्षेत्रमा कुल ११६ वटा आधुनिक व्यावसायिक पशुपालन फर्महरू सञ्चालनमा रहेका छन् । जसबाट २१३ महिला र २८४ पुरुष गरी कुल ४९७ जनाले प्रत्यक्ष रोजगारी पाएका छन् । आधुनिक पशुपालन फर्मको नाम, ठेगाना, उत्पादिन वस्तु र वार्षिक परिमाण, रोजगार व्यक्ति संख्या सहितको विस्तृत विवरण तालिका नं. १९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १९: आधुनिक (व्यावसायिक) पशुपालन फर्म सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	वडा नं.	पशुपालन फर्मको नाम	ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
				उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
१	१	स्वरोजगार बंगुर कृषक समूह	पारुहाङ्ग	मासु	के.जी.	४०००	समभरना राई	७	४
२	१	रक्तमाला बाखा पालन फार्म	फत्तेपुर	मासु	के.जी.	१२०	प्रविन के सी		१
३	१	बेलका महिला बाखा पालन समूह	फत्तेपुर				लिला चौधरी	१०	
४	१	लागि गुंरास महिला बाखा पालन समूह	फत्तेपुर	मासु	के.जी.	२५०	मेनुका भट्टराई	१०	
५	१	त्रियूगा महिला बाखा पालन समूह	फत्तेपुर	मासु	क.जी.	२५०	संगिता चौधरी	१०	
६	१	रक्तमाला भैसी पालन समूह	फत्तेपुर	दुध	लि.	१२६००	गुनराज कोइराला	४	१६
७	१	शिवालय बाखा पालन समूह	हेडवान	मासु	के.जी.	५५०	हेम श्रेष्ठ	२	५
८	१	आचार्य पोल्ट्री फार्म	फत्तेपुर	मासु	के.जी.	८००	नरेश आचार्य		१
९	१	पाथिभारा गाई, बाखा, भैसी पशुपंक्षि पालन समूह	फत्तेपुर	दुध, मासु	लि.,के.जी.	३१५००,३२५	तुलाराम लुइटेल्	५	६
१०	१	साइक्षा बाखा तथा कुखुरा पालन फार्म	फत्तेपुर	मासु	के.जी.	५०	तारा देवी राम	१	

क्र.सं.	बडा नं.	पशुपालन फर्मको नाम	ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
				उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
११	१	भिमसेन पशुपंक्षि फर्म	फत्तेपुर	मासु	„	२००	विना श्रेष्ठ	१	
१२	१	शिम राई बहुउद्देश्य पशु तथा कृषि फर्म	पारुहाङ्ग	मासु	के.जी	२५०	पर्वलछी राई	१	
१३	१	ललिता राई बंगुर फर्म	पारुहाङ्ग	मासु	„	२००	ललिता राई तामाङ्ग	१	
१४	१	मिश्रा राई बंगुर फर्म	पारुहाङ्ग	मासु	„	२००	मिश्रा राई	१	
१५	१	देव हिरा राई बंगुर फर्म	पारुहाङ्ग	मासु	„	२००	देवि हिरा राई	१	
१६	१	चामलिङ्ग बंगुर फर्म	पारुहाङ्ग	मासु	„	२००	दुर्गा देवि राई	१	
१७	१	वान्तावा बंगुर पालन फर्म	पारुहाङ्ग	मासु	„	२००	बेगुमाया राई	१	
१८	१	जुटपानी बाखा फर्म	जुटपानी	मासु	के.जी	१६०	हेम कुमार श्रेष्ठ		१
१९	१	जेजे बाखा फर्म					गणेश कुमार राउत		
२०	२	टेङ्गर बाबा बहुउद्देश्य माछा तथा पशुपंक्षि घाँसको श्रोत केन्द्र कृषि फर्म	टेङ्गराहा	माछा, दुध	के.जी., लि.	२०००,५००	योगेन्द्र बस्नेत		१
२१	२	दाजुभाई बंगुर फर्म	प्रसाहा	मासु	के.जी.	१०००	पार्थक कु.रानामगर		१
२२	२	मकालु पशुपंक्षि तथा मत्स्य पालन समूह	सिद्धिपुर	दुध, माछा	लि.,के.जी	८५००,२००	कुमार कार्की	२	८
२३	२	थापा काजि पोल्ट्री फर्म	सिद्धिपुर	मासु	के.जी.	१५००	शंकर बहादुर थापा		१
२४	२	डोटेल कुखुरा माछा तथा पशुपंक्षि कृषि फर्म	प्रसाहा	मासु,माछा	के.जी	१५००,१००	अम्बिका डोटेल		१
२५	२	जय कमला माई माछा फर्म	प्रसाहा	माछा	के.जी.	६००	चन्द्रन कुमार चौधरी		१
२६	२	एलिना पोल्ट्री तथा माछा पालन फर्म	सिद्धिपुर	मासु,माछा	के.जी	७००,१००	विष्णु बहादुर कार्की		१
२७	२	एस वि.पोल्ट्री तथा माछा पालन फर्म	सिद्धिपुर	मासु,माछा	के.जी	७००,१००	दिनेश बहादुर बस्नेत		१
२८	२	गोकर्ण पशुपालन (भैसी) फर्म	सिद्धिपुर	दुध	लिट्र	९४०	ज्योती बस्नेत	१	
२९	२	एन्जिला पशुपंक्षि तथा कृषि फर्म	सिद्धिपुर	दुध	लिट्र	९७०	ठाकुर ब. बस्नेत		१
३०	२	दुधकोशी माछा तथा पशुपालन (बाखा) फर्म	सिद्धिपुर	मासु,दुध	के.जी.,लि.	१५०,८५०	महेश कुमार बस्नेत		१
३१	२	सप्तकोशी बहुउद्देश्य पशुपंक्षि फर्म	प्रसाहा	मासु	के.जी	१५०	सन्तोष अधिकारी		१
३२	२	सप्तकोशी नमूना बाखा कृषक समूह	प्रसाहा	मासु	के.जी.	६५०	नवराज अधिकारी	११	६
३३	२	शंकर माछा कृषि तथा पशुपंक्षि फर्म	सिद्धिपुर	माछा,मासु	के.जी.	३५०,२५०	शंकर बस्नेत		१
३४	२	सत्यश्वर कृषि भैसी, बाखा पशुपंक्षि पशुपालन समूह	प्रसाहा	दुध,मासु	लि.,के.जी	१००५०,१००	मान प्रसाद लुइटेल	६	५
३५	२	मानपी पशुपंक्षि फर्म	सिद्धिपुर	दुध,मासु	लि.,के.जी	१०५०,१५०	लिला देवी ढुंगाना	१	

क्र.सं.	बडा नं.	पशुपालन फर्मको नाम	ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
				उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
३६	२	काली देवी कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म	सिद्धिपुर	दुध,मासु	लि.के.ज	८५०,५०	हरि कुमार थापा	१	
३७	२	अरवाज पशुपंक्षि पालन फार्म	सुखमवास	मासु	के.जी	१५०	मो.सकिल		१
३८	२	महालक्ष्मी बाखा पालन महिला समूह	अखाहाटोल	मासु	के.जी	५२५	सम्भना चौधरी	११	
३९	२	शिव बाबा बाखा पालन महिला समूह	अखाहाटोल	मासु	के.जी	५५०	सुरेखा चौधरी	११	
४०	२	न्यू पाथिभारा गाई, भैसी, बाखा पशु पालन फार्म	अखाहाटोल	दुध,मासु	लि.,के.जी	१६८०,१००	जय प्रसाद ढुंगाना		१
४१	२	आर एण्ड वि.बंगुर फार्म	प्रसाहा	मासु	के.जी	१५०	विनिता चौधरी	१	
४२	२	नरकला बंगुर फर्म	अखडाटोल	मासु	के.जी	१५०	नरकला श्रेष्ठ	१	
४३	२	अधिकारी बाखा फार्म	प्रसाहा	मासु	के.जी		सुजता अधिकारी		
४४	२	संजय पशुपंक्षी फर्म	प्रसाहा	दुध,मासु	के.जी		संजय कुमार धामी		
४५	२	बहुउद्देश्यीय पशुपालन फर्म	प्रसाहा	दुध,मासु	के.जी		सन्तोषी लामिछाने		
४६	२	कमला कुखुरा फर्म					कमलादेवी अधिकारी		
४७	३	प्रगती महिला बाखा पालन समूह	सखुवनी	मासु	के.जी.	२२५	ललिता चौधरी	१०	
४८	३	शिवशक्ति गाई,भैसी बाखा तथा पशुपंक्षि पालक समूह	सखुवनी	दुध,मासु	लि.के.ज	१५५००,२२५	भिम बहादुर कार्की	३	१८
४९	३	नवदुर्गा गाई,भैसी तथा बाखा पशुपंक्षि पालक कृषक समूह	सखुवनी	मासु,दुध	के.जी,लि.	१५०,१४५००	बलराम कार्की	७	१४
५०	३	मयुरनी कृषि, पशुपंक्षि तथा मत्स्य फर्म	सखुवनी	माछा	के.जी.	३००	शत्रुघन यादन		१
५१	३	सप्तकोशी पशुपंक्षि पोल्ट्री फार्म	सखुवनी	मासु	के.जी	२५०	अंजना चौधरी	१	
५२	३	गोपी कृष्ण भैसी पालक कृषक समूह	सखुवनी	दुध	लि.	१००८०	गोपाल राउत	१०	३
५३	३	सुर्य माछा तथा पशुपंक्षि फार्म	सखुवनी	माछा, मासु	के.जी	१००,१५०	राम कुमारी खत्री	१	
५४	३	शिवालय भैसी पालक कृषक समूह					युवराज थापा	१५	
५५	४	श्रीराम जानकी भैसी पालन समूह	बलार्दह	दुध	लिट्र	१३२००	फेकुलाल चौधरी	४	११
५६	४	यादव पशुपंक्षि फार्म	बलार्दह	दुध,मासु	लि.,मासु	५२००,१००	फुलवती देवि यादव		१
५७	४	बगैँचा टोल गाई/भैसी पालन समूह	बलार्दह	दुध	लिट्र	८५००	मिन ब. अधिकारी	७	४
५८	४	त्रिवेणी बाखा पालन फार्म	बलार्दह	मासु	के.जी	१२५	ध्रुव कुमार चौधरी		१
५९	४	वर्णशंकर पशु पालन समूह	बलार्दह	दुध,मासु	लि.,के.जी	१०५००,१५०	नविन कुमार ढकाल	४	१०
६०	४	बाबा गोरिल भैसी पालन फार्म	बलार्दह	दुध	लि,	१०५०	अमिरका देवि यादव	१	

क्र.सं.	बडा नं.	पशुपालन फर्मको नाम	ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
				उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
६१	४	लेखी बहुउद्देश्य माछा तथा पशुपंक्षि फार्म	बलार्दह	माछा, मासु	के.जी	२०००,५००	इशु कुमार लेखी		१
६२	४	त्रिमूर्ति भैसी पालन फार्म	बलार्दह	दुध	लि.	२०००	फेकुलाल चौधरी		१
६३	५	गोदिराज गाईपालन फार्म	गंगाजली				दिनेश राउत		१
६४	५	किरण कृषि मतस्य तथा बाखा पालन फार्म	गंगाजली	मासु, माछा	के.जी.	१५०,१५०	विपिन चौधरी		१
६५	५	कृषि पशुपंक्षि समूह	गंगाजली	मासु, दुध	के.जी., लि.	३७५,१०७००	मिना दाहाल	१२	३
६६	५	गंगाजली बाखा पालन समूह	गंगाजली	मासु	के.जी	१०००	विपिन चौधरी	१२	१३
६७	५	नाईस कृषि पशु तथा मत्स्य फार्म	गंगाजली	माछा	के.जी	५००	किशोर कु. चौधरी		१
६८	५	सप्तकोशी पशुपंक्षी कृषक समूह	गंगाजली	दुध, मासु	के.जी., लि.	५५००,३५००	धन बहादुर खड्का	४	१०
६९	५	गंगाजली बहुउद्देश्य माछा तथा पशुपंक्षि कृषि फर्म	गंगाजली	मासु, माछा	के.जी	१००,२००	निर्मला कु. वरही	१	
७०	५	रेड हाउस गाई फार्म	गंगाजली	दुध	लि.	२१००	खेम राज फ्याल		१
७१	५	अनवरच भैसी फर्म	गंगाजली	दुध	लि.	२१००	चन्द्रकला आचार्य	१	
७२	५	यच आई के भैसी फर्म	गंगाजली	दुध	„	२१००	होम प्रसाद आचार्य		१
७३	५	जि पि स भैसी फर्म	गंगाजली	दुध	„	२१००	पवित्रा आचार्य	१	
७४	५	मन्दिर टोलको पशुपंक्षी समूह					भुपेन्द्र अधिकारी	१७	
७५	५	भवरी देवी बाखा पालन समूह					मिना दाहाल	१५	
७६	६	चौधरी रांगा फार्म	बचहि	मासु	के.जी.	५००	ललिता देवी चौधरी	१	
७७	७	पौडेल पशुपंक्षि पालन फार्म	बैनगमा				बाबुराम पौडेल	१	
७८	७	भैसी तथा बाखा पशुपंक्षि फार्म	बैनगमा	दुध, मासु	लि., के.जी	१२५०	विशेश्वर प्रसाद चौ.		१
७९	७	सप्तकोशी इन्टिग्रेट माछा पशुपंक्षी फर्म					संजिव कुमार चौधरी		
८०	८	खत्री पशुपालन फार्म	ओद्राहा				गोविन्द बहादुर खत्री		१
८१	८	प्रसान्त पशुपंक्षि तथा कृषि फार्म	ओद्राहा	मासु	„	१५०	निरंजन चौधरी		१
८२	८	अस्मिन बाखा पालन फार्म	ओद्राहा	मासु	के.जी	१६०	दिल कुमारी बस्नेत	१	
८३	८	मेहता बहुउद्देश्य पशुपंक्षि कृषि फर्म	ओद्राहा	दुध	„	१०५०	सुनिता देवि मेहता	१	
८४	८	सिता भैसी पालन बहुउद्देश्य फर्म					सीता देवी यादव		
८५	८	चौधरी पोल्ट्री फर्म					श्याम नारायण चौधरी		

क्र.सं.	बडा नं.	पशुपालन फर्मको नाम	ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
				उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
८६	९	रामरति भैसी पालन फर्म	कमलपुर	दुध	लि.	१०८०	रामरति देवि यादव	१	
८७	९	राधेकृष्ण पशु पालन समूह	कमलपुर	दुध	लि.	८०००	महेश प्र.यादव	१	८
८८	९	निश्चल गाई, भैसी,बाखा, माछा तथा कुखुरा फार्म	कमलपुर	दुध,मासु	लि.,के.जी	१०८०	हेम नारायण यादव		१
८९	९	दादाजी कृष्णराम भैसी तथा गाई पशु फार्म	कमलपुर	दुध	लि.	१०८०	इन्द्र देव यादव		१
९०	९	बाघेश्वरी बाखा पालन फार्म	कमलपुर	मासु	के.जी	१६०	राम कुमार यादव		१
९१	९	माँ कालिबन्दी गाई भैसी पालन फार्म	कमलपुर	दुध	लि.	१०५०	ललिता कु.यादव	१	
९२	९	राधा कृष्ण गाई भैसी पालन फार्म	कमलपुर	दुध	लि.	९२०	आशा देवि यादव	१	
९३	९	देव धारण भैसी पालन फार्म	कमलपुर	दुध	लि.	२७०० लि	गुदर यादव		१
९४	९	राजाजी भैसी पालन फार्म	कमलपुर	दुध	लि.	२१०० लि	रघुनन्दन यादव		१
९५	९	माँ काली भैसी फार्म	कमलपुर	दुध	लि.	२०००	गुजन यादव		१
९६	९	विनिता भैसी पालन फार्म	कमलपुर	दुध	लि.	२०५०	महेन्द्र यादव		१
९७	९	माँ गहिल भैसी फार्म	कमलपुर	दुध	लि.	२०५०	परमेश्वरीदेवी यादव	१	
९८	९	माँ दुर्गा भैसी पालन फार्म	कमलपुर	दुध	लि.	२०००	विलेछन यादव		१
९९	९	आरती भैसी पालन फार्म					सन्जु कुमारी यादव		
१००	१०	साधुबाबा भैसी पालक समूह	सन्तपुर	दुध	लिट्र	१४४००	विष्णु देव यादव	४	१६
१०१	१०	राजाजी बाबा भैसी पालन समूह	सन्तपुर	दुध	लिट्र	१२५००	इन्दु देव यादव	१५	९
१०२	१०	राजेश पशुपंक्षि फार्म	भगनी	दुध	लिट्र	८५०	राजेश मलाह		१
१०३	१०	सप्तकोशी कृषि तथा पशुपंक्षि फर्म	भगनी	दुध,मासु	लि.,के.जी	१०५०	नरेश कुमार चौधरी		१
१०४	१०	अमृत भैसी फार्म	सन्तपुर	दुध	लि.	३६००	विष्णु देव यादव		१
१०५	१०	राजाजी गाई भैसी फर्म					इन्द्रदेव यादव		
१०६	१०	भरत भैसी फर्म					ललिता कुमारी		
१०७	१०	मिना भैसी फर्म					अयोधी यादव		
१०८	११	उज्वल माछा फार्म	भगनी	माछा	के.जी	३००	कौशल कुमार खड्गा		१
१०९	११	तारा देवि पशु गाई फार्म	भगनी	दुध	लिट्र	३६००	तारा देवि मण्डल	१	
११०	११	खड्गा भैसी फार्म	सन्तपुर	दुध	लिट्र	४५००	देव नारायण खड्गा		१

क्र.सं.	वडा नं.	पशुपालन फर्मको नाम	ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या	
				उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण		महिला	पुरुष
१११	११	विशाल कृषि तथा पशुपंक्षी पालन फार्म	भगनी	मासु	के.जी.	१५०	विशाल विक्रम पन्त		१
११२	११	कमलदह गाई/भैसी पशुपालन फार्म	भगनी	दुध	लि.	१०५०	धनजित कु. खड्गा		१
११३	११	संमसारा-नेपाल पशुपंक्षी तथा मत्स्य फार्म	भगनी	मासु,माछा	के.जी.	७०,१००	अभिलाषा पन्त	१	
११४	११	लक्की पंक्षी फर्म			के.जी.		उपेन्द्र चौधरी		
११५	११	फूलदेवीमाई पशुपालन तथा मत्स्यपालन कृषक समूह					देव नारायण खड्गा	१५	
११६	११	कमल दह पशुपालन तथा मत्स्यपालन कृषक समूह					अशोक कुमार मण्डल	११	
जम्मा								२८४	२१३

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.२.६ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन

यस नगरपालिका भित्र ५६ जना व्यावसायिक तथा अगुवा कृषकहरु, १३ जना सक्रिय ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता, ३ जना सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता र १ जना व्यावसायिक नर्सरी सञ्चालक रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा यस्तो जनशक्ति हेर्दा सबैभन्दा उच्च संख्यामा वडा नं २ मा १४ जना रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरणलाई तालिका नं. २० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २०: कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन

वडा नं.	व्यावसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषि कार्यकर्ता (जेटीए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यावसायिक नर्सरी सञ्चालक
१	६	०	२	१
२	१४	१	०	०
३	६	३	०	०
४	७	१	०	०
५	५	१	१	०
६	२	०	०	०
७	१	१	०	०
८	४	०	०	०
९	३	०	०	०
१०	३	२	०	०
११	५	४	०	०
जम्मा	५६	१३	३	१

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.२.७ कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायिक संस्थाको विवरण

नगरपालिका क्षेत्र भित्र कुल ४ वटा पशुपालन समूह, ९ वटा व्यावसायिक कृषि फर्म, २ वटा कृषि सहकारी र १० वटा एग्रीभेट रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. २१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २१: कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण

वडा नं.	कृषक समूह		पशुपालन समूह		व्यावसायिक कृषि फर्म		कृषि सहकारी		एग्रीभेट तथा विउविजन	कोल्ड स्टोर संख्या
	समूह	सदस्य	समूह	सदस्य	फर्म	सदस्य	सहकारी	सदस्य		

	संख्या	म	पु	संख्या	म	पु	संख्या	म	पु	संख्या	म	पु	केन्द्र संख्या	
१							१		१					
२							१	१						
३				१	१	१४				२	२५६०	२२४५	१०	
५				१	१०	७								
७							१		१					
८							२	१	१					
९							१	१						
१०							३	२	१					
११				२	७	१९								
जम्मा	०	०	०	४	९	३१	९	५	४	२	२५६०	२२४५	१०	०

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.३ पर्यटन विकास

यस उपशिर्षकमा पर्यटन र पर्यटकीय स्थल र स्थलसँग जोडिएका विषयवस्तुहरूको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.३.१ होटल, रिसोर्ट, होमस्टे तथा रेष्टुरेण्ट सम्बन्धी विवरण

सप्तकोशी नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका आवासीय होटलको संख्या ५ वटा रहेको छ । आवासीय सुविधा भएका होटलहरूमा कुल ३९ बेड उपलब्ध रहेको देखिन्छ । सञ्चालित सबै होटल ननस्टार तहका रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिका नं. २२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २२: होटल, रिसोर्ट, होमस्टे र रेष्टुरेण्ट सम्बन्धी विवरण

नाम र ठेगाना	वडा नं.	बेड संख्या	किसिम	सम्पर्क
गौरव होटल	२	८	आवासीय	९८६२९८१९४५
हलेशी होटल	१	१२	आवासीय	९८४२८१६६५७
होटल इन्द्रेणी	१	७	आवासीय	९८०१९६५७३०
नमस्ते होटल	१	४	आवासीय	९८०७७२६२०२
भिल्ला २१	४	८	आवासीय	९७४८४५०११५
जम्मा		३९		

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.४ उद्योग, व्यापार तथा बैकिङ्ग

४.४.१ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा सञ्चालनमा रहेका उद्योगको कुल संख्या २ रहेको छ । संचालित उद्योगहरू मध्ये १ वटा लघु र १ वटा ठूला उद्योग रहेका छन् । उपरोक्त उद्योगहरूमा ५ जना महिला र २१ जना पुरुष गरी जम्मा २६ जनाले प्रत्येक रोजगारी पाएको देखिन्छ । सञ्चालनमा रहेका उद्योगको नाम, ठेगाना, प्रकार, रोजगारी र उत्पादन हुने वस्तु सम्बन्धी विवरणलाई तालिका नं. २३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २३: उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	उद्योगको नाम	उद्योगको प्रकार	उद्योगको स्वामित्व	प्रत्येक रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम
				महिला	पुरुष	जम्मा	
३	कलस चिउरा उद्योग	ठूला	निजी	१	१४	१५	खाद्यान्न, चिउरा, भुजा
३	सगरमाथा जनजागृति	लघु	साभेदारी	४	७	११	जलविद्युत
जम्मा				५	२१	२६	

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.४.२ व्यापार र व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

सप्तकोशी नगरपालिका क्षेत्रमा सञ्चालनमा रहेका निजी स्वामित्वका व्यापार तथा व्यवसायको कुल संख्या १० रहेको छ। यस्ता व्यापार व्यवसाय वडा नं. ८ मा मात्र संचालनमा रहेका छन्। व्यवसायको नाम, ठेगाना, संचालक र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २४: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	फर्मको नाम	वडा नं.	ठेगाना	व्यवसाय सञ्चालकको नाम	स्वामित्व
१	रेखा जेनेरल स्टोर	८	मंगलहाट	प्रमेश्वर महतो	निजी
२	प्रिया फेनसी पसल	८	ओद्राहा	संगीता पन्जियार	निजी
३	न्यू शिवानी टेलर्स	८	ओद्राहा	हरेराम मण्डल	निजी
४	रेणुका चिया नास्ता पसल	८	मंगलहाट	दयावति देवी चौधरी	निजी
५	आइसा किराना तथा कोल्ड ड्रिंक पसल	८	ओद्राहा	अमृता कुमारी चौधरी	निजी
६	सुकदेव किराना पसल	८	ओद्राहा	सुकदेव चौधरी	निजी
७	डम्मर भाई फ्रेस हाउस	८	ओद्राहा	मनोज खंड	निजी
८	कृष्णा स्टोर	८	ओद्राहा	शम्भु प्रसाद चौधरी	निजी
९	मयुनी किराना पसल	८	ओद्राहा	अन्जना कुमारी लेखी	निजी
१०	पुजा किराना पसल	८	ओद्राहा	तेज नारायण चौधरी	निजी
११	मेहता बहुउद्देश्य पशुपन्छि कृषि फर्म	८	ओद्राहा	सुनिता देवि मेहता	निजी
१२	अस्मिन बाखा पालन फार्म	८	ओद्राहा	दिलकुमरि बस्नेत	निजी
१३	सिता भैसिपालन बहुउद्देश्य फार्म	८	ओद्राहा	सिता देवि यदव	निजी

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.४.३ बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण

नगरपालिका भित्र ४ वटा वाणिज्य बैंक १ वटा विकास बैंक रहेका छन्। बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट गरिएका वार्षिक कारोबार, लगानी रकम र लगानीको मुख्य क्षेत्र सम्बन्धी विवरण देहायको तालिका नं. २५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २५: बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नं.	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक				
	नेपाल बैंक लिमिटेड फत्तेपुर शाखा	१			
	एन आई सी एशिया बैंक लि। फत्तेपुर शाखा	१			
	सिटिजन बैंक लिमिटेड फत्तेपुर	१			
	नेपाल बैंक लिमिटेड फत्तेपुर शाखा	१			
ख.	विकास बैंक				
	लुम्बिनी विकास बैंक लि। फत्तेपुर शाखा	१			

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

४.४.४ सहकारी सम्बन्धी विवरण

सप्तकोशी नगरपालिका भित्र वडा नं. १ र ८ मा गरी कुल ५ वटा सहकारी संस्थाहरु रहेका छन्। सहकारी संस्थाहरुको बचत रकम करिब रु. ५५ करोड ५४ लाख भन्दा बढी रहेको छ। त्यसैगरी यी सहकारी संस्थाहरुमा ३५९९ महिला र २३३४ पुष गरी कुल ५९३३ जना शेयर सदस्य रहेका छन्। सहकारीहरुले कृषि, पशुपालन,

व्यवसाय, भवन निर्माण, औषधी उपचा लगायतका क्षेत्रमा लगानी गर्ने गरेको पाईन्छ भने हाल यी संस्थाहरुबाट २३९० महिला र ८४४ जनाले ऋण प्राप्त गरी लगेको देखिन्छ । सहकारी संस्थाको नाम, ठेगाना, शेयर सदस्य, बचत पूँजी, ऋणीहरुको संख्या र लगानीको मुख्य क्षेत्र सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २६: सहकारी सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	शेयर सदस्य		कुल बचत पूँजी	ऋणी संख्या		लगानीको क्षेत्र
			महिला	पुरुष		महिला	पुरुष	
१	त्रियुगा सहकारी सस्था लिा फत्तेपुर	१	२१००	१९८३	४७९४९८१७०	१०७२	३९१	पशुपालन, कृषि, भवन निर्माण, औसधि उपचार, घर निर्माण
२	मनकामना सहकारी संस्था लि.	१				२६०	३४५	
३	बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	१						
४	रक्तमाला सहकारी संस्था लिा	१						
५	साना किसान कृषि सहकारि सस्था लिा ओद्रहा	८	१४९९	३५१	७५९०४६८४	१०५८	१०८	कृषि, पशुपालन, भवन निर्माण
जम्मा			३५९९	२३३४	५५५४०२८५४	२३९०	८४४	

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

परिच्छेद ५ : सामाजिक अवस्था

यस परिच्छेदमा शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई, लक्षित वर्ग, कला, संस्कृति जस्ता विषयहरू समावेश गरिएका छन् ।

५.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास

यस शिर्षक अन्तर्गत शैक्षिक स्थिति र शैक्षिक संस्थाको अवस्था प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१.१ पाँच वर्षभन्दा माथिको साक्षरता विवरण

सप्तकोशी नगरपालिकाको साक्षरता दर ७३.३२ प्रतिशत (५ वर्ष माथिको जनसंख्याको) रहेको छ । जसमध्ये पुरुष साक्षरता ८०.७० प्रतिशत रहेको छ भने महिला साक्षरता ६५.९५ प्रतिशत रहेको छ । वडागत रूपमा वडा नं. १ को पुरुष साक्षरता सबैभन्दा अधिक ९२.७६ प्रतिशत रहेको छ भने सबैभन्दा न्यून वडा नं. ८ मा ६७.०४ प्रतिशत साक्षरता रहेको छ । त्यसैगरी महिला तर्फ अधिक साक्षरता वडा नं. ३ मा ७८.३३ प्रतिशत र न्यून साक्षरता वडा नं. ३ मा ४९.६१ प्रतिशत रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. २७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

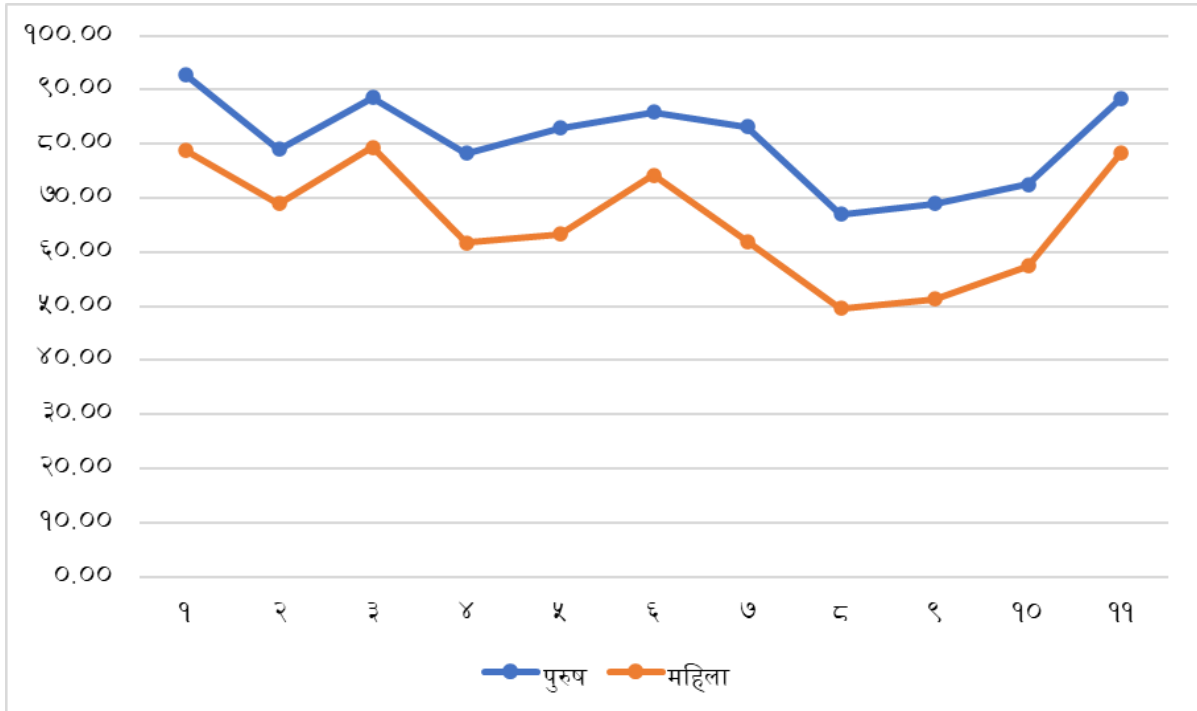
तालिका २७: पाँच वर्षभन्दा माथिको साक्षरता विवरण

वडा नं.	लिङ्ग	५ वर्ष र सो भन्दा माथिको जनसंख्या	साक्षरताको अवस्था अनुसार जनसंख्या				
			पढ्न र लेख्न सक्ने	पढ्न जान्ने	पढ्न र लेख्न नजान्ने	नखुलेको	साक्षरता दर
१	पुरुष	२०८५	१९३४	१	१५०	०	९२.७६
	महिला	२२०८	१७३९	२	४६७	०	७८.७६
२	पुरुष	११४४	९०४	३६	२०४	०	७९.०२
	महिला	१३४४	९२७	५२	३६५	०	६८.९७
३	पुरुष	५७८	५१२	०	६५	१	८८.५८
	महिला	६८७	५४५	०	१४२	०	७९.३३
४	पुरुष	१०२४	८०२	०	२२२	०	७८.३२
	महिला	११७८	७२८	०	४५०	०	६१.८०
५	पुरुष	६५३	५४२	०	१११	०	८३.००
	महिला	६९८	४४२	०	२५६	०	६३.३२
६	पुरुष	७४१	६३६	०	१०५	०	८५.८३
	महिला	८१३	६०४	१	२०८	०	७४.२९
७	पुरुष	६६४	५५२	०	११२	०	८३.१३
	महिला	६३७	३९५	०	२४२	०	६२.०१
८	पुरुष	९०१	६०४	०	२९७	०	६७.०४
	महिला	८९५	४४४	२	४४९	०	४९.६१
९	पुरुष	७७९	५३७	२	२४०	०	६८.९३
	महिला	७९८	४१०	१	३८७	०	५१.३८
१०	पुरुष	१०२८	७४६	१	२८१	०	७२.५७
	महिला	१०५४	६०६	०	४४८	०	५७.५०
११	पुरुष	८३३	७३७	४	९२	०	८८.४८
	महिला	८७२	६८४	४	१८४	०	७८.४४
जम्मा पुरुष		१०४३०	८५०६	४४	१८७९	१	८०.७०
जम्मा महिला		१११८४	७५२४	६२	३५९८	०	६५.९५
कुल जम्मा		२१६१४	१६०३०	१०६	५४७७	१	७३.३२

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

५ वर्षभन्दा माथिको जनसंख्याको लिङ्ग र वडागत साक्षरताको अवस्थालाई तल प्रस्तुत रेखाचित्रमा देखाइएको छ ।

रेखाचित्र ४ : ५ वर्ष माथिको साक्षरता

५.१.२ शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

सप्तकोशी नगरपालिका अन्तर्गत कुल २३ वटा विद्यालय रहेका छन् । विद्यालयहरूमध्ये १२ वटा सामुदायिक विद्यालय र ११ वटा संस्थागत विद्यालय रहेका छन् । यस क्षेत्रमा रहेका शैक्षिक संस्थाहरूमा पढाई हुने तह, स्थापना मिति र सम्पर्क नम्बर सहितको विवरण तालिका नं. २८ मा प्रस्तुत गरिएको रहेको छ ।

तालिका २८: शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	संचालित कक्षा	स्थापना	सम्पर्क नं.
सामुदायिक विद्यालय					
१	राष्ट्रिय मावि, फत्तेपुर	१	माध्यमिक (१-१२)	२०४५	९८४२८५६३८६
२	गोबर्द्धन बैरागी जनता मावि	२	माध्यमिक (१-१२)	२०१६	९८०७१४७२७८
३	श्री राष्ट्रिय आवि, सखुबोनि	३	आधारभूत (१-८)	२०४५	९८१९७८३४११
४	श्री जन्जोती मावि	३	माध्यमिक (१-१२)	२०५२	९८०२७३६६४६
५	श्री राष्ट्रिय विशेस्वर बैरागी आवि, बलार्दह	४	आधारभूत (१-८)	२०१७	९८४२८३८७००
६	श्री राष्ट्रिय आवि, बोचही	६	आधारभूत (१-८)	२०२४	९७४२३०२८५३
७	श्री नन्द उमा पब्लिक उच्च मावि	८	माध्यमिक (१-१२)	२००८	९८४७६५११३७
८	श्री जन्हित आवि, गंगाजलि	५	आधारभूत (१-८)	२०४५	९८४२९८३१९०
९	श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	९	आधारभूत (१-८)	२०४५	९८१९७११६८८
१०	श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	१०	आधारभूत (१-८)	२०६६	९८१९७०९४८२
११	श्री जनता मावि, चौधरी टोल	१०	माध्यमिक (१-१२)	२०२१	९८१५७९०१८२
१२	पि एन रमेश्वर आवि, कमल टोल	११	आधारभूत (१-८)	२०७५	९८०४७१३१७८
संस्थागत विद्यालय					
१	ब्राइड फिउचर मावि	१	माध्यमिक (१-१२)	२०५८	९८६०९७५८८९
२	मदर मेमोरियल मावि, फत्तेपुर	१	माध्यमिक (१-१२)	२०५१	९८४२८२१६३५
३	त्रियुगा एकेडेमी विद्यालय, फत्तेपुर	१	आधारभूत (१-८)	२०५०	९८४२८५१८८०
४	सरस्वती विद्यालय मन्दिर, फत्तेपुर	१	आधारभूत (१-८)	२०७२	९८६३६८६०००

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नं.	संचालित कक्षा	स्थापना	सम्पर्क नं.
५	लिटिल स्टार इडिलिश स्कूल, फत्तेपुर	१	आधारभूत (१-८)	२०६८	९८४२८५१८८०
६	पाइअनियर एकेडेमी मावि, फत्तेपुर	१	माध्यमिक (१-१२)	२०६६	९८०७७७४१२३
७	न्यु भिजन एकेडेमी विद्यालय, बलार्दह	४	आधारभूत (१-८)	२०७६	९८१६७५२५५७
८	नमुना सनसाईन ई.बो. स्कूल	४	आधारभूत (१-८)	२०६४	९८४२८५४०१९
९	एलायन्स एकेडेमी	५	आधारभूत (१-८)		
१०	पुष्पाञ्जली एकेडेमिक स्कूल, ओद्राहा	८	आधारभूत (१-८)	२०६७	९८२६७४४०८२
११	वाणि मावि, ओद्राहा	८	माध्यमिक (१-१२)	२०६१	९८१४७२८००३

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

५.१.३ तहगत रूपमा शैक्षिक संस्था र विद्यार्थी विवरण

नगरपालिका अन्तर्गत रहेका २३ वटा शैक्षिक संस्थाहरूलाई तहगत रूपमा हेर्दा आधारभूत तहसम्म पठनपाठन हुने १४ वटा र माध्यमिक तहसम्मको पठनपाठन हुने ९ वटा रहेको छ। यस क्षेत्रमा रहेका शैक्षिक संस्थाको तहगत संख्या तालिका नं. २९ मा प्रस्तुत गरिएको रहेको छ।

तालिका २९: शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	शैक्षिक संस्थाको किसिम र संख्या	शैक्षिक संख्याको तह अनुसार संख्या			
		आधारभूत तह (१-८)	माध्यमिक तह कक्षा (१-१२)	प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र	स्नातक तह क्याम्पस
१	सामुदायिक विद्यालय (३७)	७	५	०	
२	संस्थागत विद्यालय (२३)	७	४	०	
कुल जम्मा		१४	९	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

५.१.४ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

शैक्षिक वर्ष २०८० मा यस नगरपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीको कुल संख्या २३८३ रहेको छ। जसमध्ये छात्राको संख्या ११२५ र छात्रको संख्या १२५८ रहेको छ। विद्यालयगत रूपमा छात्रछात्राहरूको तहगत विवरण तालिका नं. ३० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३०: विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

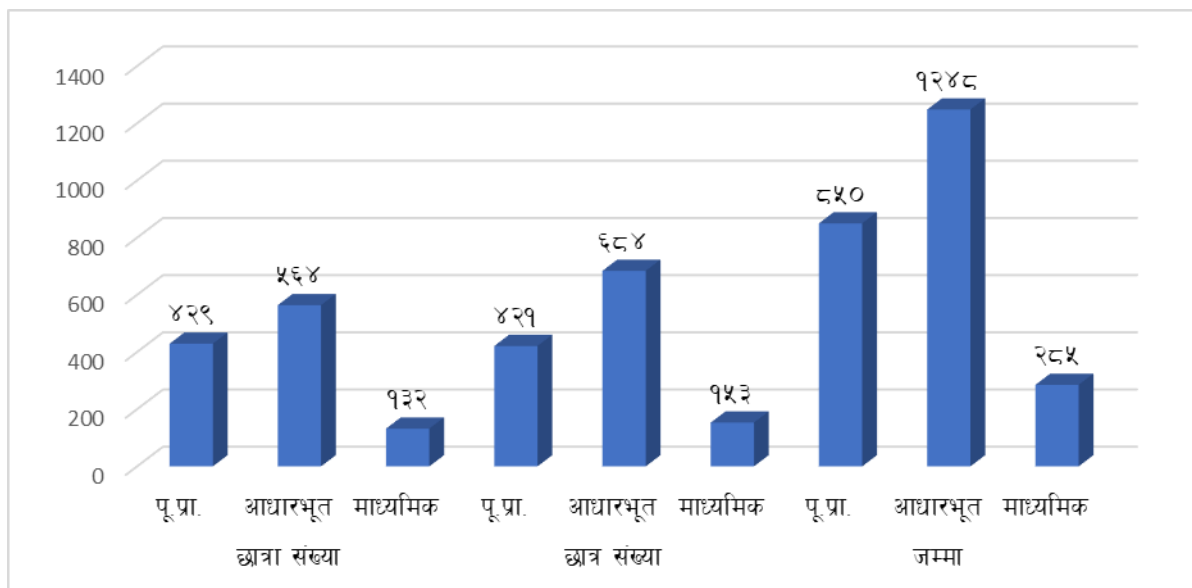
विद्यालयको नाम	वडा नं.	छात्रा संख्या			छात्र संख्या			जम्मा		
		पू.प्रा.	आवि	मावि	पू.प्रा.	आवि	मावि	पू.प्रा.	आवि	मावि
सामुदायिक विद्यालय										
राष्ट्रिय मावि, फत्तेपुर	१	१३	१०	०	१६	१८	१	२९	२८	१
गोबर्द्धन वैरागी जनता मावि	२	८३	४६	१०१	८९	५२	११०	१७२	९८	२११
श्री राष्ट्रिय आवि, सखुबोनि	३	१२	५६	०	११	८१	०	२३	१३७	०
श्री जन्जोती मावि	३	१२	१०	१९	८	१०	२०	२०	२०	३९
श्री राष्ट्रिय विशेस्वर वैरागी आवि, बलार्दह	४	१७	२	०	१६	१	०	३३	३	०
श्री राष्ट्रिय आवि, बोचही	६	२२	१६१	०	१९	१३६	०	४१	२९७	०
श्री नन्द उमा पब्लिक उच्च मावि	८	२	०	०	२	०	०	४	०	०
श्री जन्हित आवि, गंगाजलि	५	५	०	०	५	०	०	१०	०	०
श्री राष्ट्रिय आवि,	९	१३	१५३	०	१३	७७	०	२६	२३०	०

विद्यालयको नाम	वडा नं.	छात्रा संख्या			छात्र संख्या			जम्मा		
		पू.प्रा.	आवि	मावि	पू.प्रा.	आवि	मावि	पू.प्रा.	आवि	मावि
कमलपुर										
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	१०	१२	०	०	४	०	०	१६	०	०
श्री जनता मावि, चौधरी टोल	१०	७	८	८	५	१६	५	१२	२४	१३
पि एन रमेश्वर आवि, कमल टोल	११	९	०	०	७	०	०	१६	०	०
जम्मा		२०७	४४६	१२८	१९५	३९१	१३६	४०२	८३७	२६४
संस्थागत विद्यालय										
ब्राइड फिउचर मावि	१	७	२०	१	११	१६	०	१८	३६	१
मदर मेमोरियल मावि, फत्तेपुर	१	४	९	३	६	१३	५	१०	२२	८
त्रियुगा एकेडेमी विद्यालय, फत्तेपुर	१	७४	६८	०	७९	८७	०	१५३	१५५	०
सरस्वती विद्यालय मन्दिर, फत्तेपुर	१	५	४	०	११	८	०	१६	१२	०
लिटिल स्टार इड्लिश स्कूल, फत्तेपुर	१	२०	३	०	१५	३	०	३५	६	०
पाइअनियर एकेडेमी मावि, फत्तेपुर	१	४४	५	०	३	१२	०	४७	१७	०
न्यु भिजन एकेडेमी विद्यालय, बलार्दह	४	११	२	०	१०	१	०	२१	३	०
नमुना सनसाईन ई.बो. स्कूल	४	१०	५	०	१०	५	०	२०	१०	०
एलायन्स एकेडेमी	५									
पुष्पाअञ्जली ऐकेडेमिक स्कूल, ओद्राहा	८	१८	२	०	१९	५	०	३७	७	०
वाणि मावि, ओद्राहा	८	२९	०	०	६२	१४३	१२	९१	१४३	१२
जम्मा		२२२	११८	४	२२६	२९३	१७	४४८	४११	२१
कुल जम्मा		४२९	५६४	१३२	४२१	६८४	१५३	८५०	१२४८	२८५

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

माथीको तालिका नं. ३० का आधारमा छात्रछात्राहरूको विवरण रेखाचित्र नं. ५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

रेखाचित्र ५ : विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी विवरण

५.१.५ खुद भर्ना दर, निरन्तरता दर र उत्तीर्ण दर

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका १२ सामुदायिक विद्यालय तथा ११ वटा संस्थागत विद्यालयहरूको खुद भर्ना दर, निरन्तरता दर र उत्तीर्ण दरको विद्यालयगत विवरण देहायको तालिका नं. ३१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३१: खुद भर्ना दर, निरन्तरता दर र उत्तीर्ण दर

विद्यालयको नाम	वडा नं.	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			उत्तीर्ण दर		
		पू. प्रावि	आवि	मावि	पू. प्रावि	आवि	मावि	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
सामुदायिक विद्यालय										
राष्ट्रिय मावि, फत्तेपुर	१	०	०	०	१०७	११७	१०२	६४	०	०
गोबर्द्धन बैरागी जनता मावि	२	०	०	०	१७२	९८	२११	३९	०	०
श्री राष्ट्रिय आवि, सखुबोनि	३	२३	२३	०						
श्री जन्जोती मावि	३	६	८	६	५	९	१२			
श्री राष्ट्रिय विशेस्वर वैरागी आवि, बलार्दह	४	०	०	०	२०२	८३	०	२७	०	०
श्री राष्ट्रिय आवि, बोचही	६	०	०	०	२०	२०५	०	३१	०	०
श्री नन्द उमा पब्लिक उच्च मावि	८	०	०	०	६०	८३	१२०	३९	०	०
श्री जन्हित आवि, गंगाजलि	५	०	०	०	१२१	४१	०	०	०	०
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	९	११	११	०	३९	३१६	०	१८	०	०
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	१०	०	०	०	१०१	०	०	०	०	०
श्री जनता मावि, चौधरी टोल	१०	०	०	०	१३७	१०६	१००	३३	०	०
पि एन रमेश्वर आवि, कमल टोल	११	०	०	०	०	०	०	०	०	०
संस्थागत विद्यालय										

विद्यालयको नाम	वडा नं.	खुद भर्नादर			निरन्तरता दर			उत्तीर्ण दर		
		पू. प्रावि	आवि	मावि	पू. प्रावि	आवि	मावि	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
ब्राइड फिउचर मावि	१	०	०	०	७७	१८७	३०	२३	०	०
मदर मेमोरियल मावि, फत्तेपुर	१	०	०	०	८१	२१३	६८	३८	०	०
त्रियुगा एकेडेमी विद्यालय, फत्तेपुर	१	०	०	०	७४	७९	०	१७	०	०
सरस्वती विद्यालय मन्दिर, फत्तेपुर	१	०	०	०	११८	१२१	०	०	०	०
लिटिल स्टार इडिलश स्कूल, फत्तेपुर	१	०	०	०	८७	२००	०	८	०	०
पाइअनियर एकेडेमी मावि, फत्तेपुर	१	०	०	०	४७	१७	०	१८	०	०
न्यु भिजन एकेडेमी विद्यालय, बलार्दह	४	०	०	०	८२	५८	०	०	०	०
नमुना सनसाईन ई.बो. स्कूल	४	०	०	०	११०	१११	०	१६	०	०
एलायन्स एकेडेमी	५									
पुष्पाञ्जली ऐकेडेमिक स्कूल, ओद्राहा	८	०	०	०	९३	२०४	०	०	०	०
वाणि मावि, ओद्राहा	८	०	०	०	९१	१४१	१२	१०	४	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

५.१.६ शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा सञ्चालनमा रहेका १२ सामुदायिक विद्यालय र ११ वटा संस्थागत विद्यालयहरू मध्ये ४ वटा विद्यालयमा विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक अवस्थामा रहेको छ । त्यसैगरी, ३ वटा विद्यालयमा स्थानीय पाठ्यक्रम लागु भएको, २२ वटै विद्यालयमा इन्टरनेटको सुविधा रहेको र ११ वटा विद्यालयमा बाल क्लब गठन भएको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण तालिका नं. ३२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३२: शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नं.	इन्टरनेट सुविधा	स्थानीय पाठ्यक्रम	अपांग स्रोत कक्षा	बाल क्लब गठन	बालमैत्री शिक्षण विविधको प्रयोग	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक
सामुदायिक विद्यालय							
राष्ट्रिय मावि, फत्तेपुर	१	भएको	छैन	नभएको	भएको		नभएको
गोबर्द्धन बैरागी जनता मावि	२	भएको	छैन	नभएको	भएको		नभएको
श्री राष्ट्रिय आवि, सखुबोनि	३	भएको	छैन	नभएको	भएको		भएको
श्री जन्जोती मावि	३	भएको	छ	नभएको	भएको		भएको
श्री राष्ट्रिय विशेस्वर बैरागी आवि, बलार्दह	४	भएको	छैन	भएको	भएको		नभएको
श्री राष्ट्रिय आवि, बोचही	६	भएको	छ	नभएको	भएको		भएको
श्री नन्द उमा पब्लिक उच्च मावि	८	भएको	छैन	भएको	भएको		नभएको
श्री जन्हित आवि, गंगाजलि	५	भएको	छैन	भएको	भएको		नभएको
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	९	भएको	छैन	नभएको	भएको		भएको
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	१०	भएको	छैन	नभएको	नभएको		नभएको
श्री जनता मावि, चौधरी टोल	१०	भएको	छ	नभएको	भएको		नभएको

विद्यालयको नाम	वडा नं.	इन्टरनेट सुविधा	स्थानीय पाठ्यक्रम	अपांग स्रोत कक्षा	बाल क्लब गठन	बालमैत्री शिक्षण विविधको प्रयोग	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक
पि एन रमेश्वर आवि, कमल टोल	११	भएको	छैन	नभएको	भएको		नभएको
संस्थागत विद्यालय							
ब्राइड फिउचर मावि	१	भएको	छैन	नभएको	नभएको		नभएको
मदर मेमोरियल मावि, फत्तेपुर	१	भएको	छैन	भएको	नभएको		नभएको
त्रियुगा एकेडेमी विद्यालय, फत्तेपुर	१	भएको	छैन	नभएको	नभएको		नभएको
सरस्वती विद्यालय मन्दिर, फत्तेपुर	१	भएको	छैन	भएको	नभएको		नभएको
लिटिल स्टार इड्लिश स्कुल, फत्तेपुर	१	भएको	छैन	नभएको	नभएको		नभएको
पाइअनियर एकेडेमी मावि, फत्तेपुर	१	भएको	छैन	नभएको	नभएको		नभएको
न्यु भिजन एकेडेमी विद्यालय, बलार्दह	४	भएको	छैन	नभएको	नभएको		नभएको
नमुना सनसाईन ई.बो. स्कुल	४	भएको	छैन	नभएको	नभएको		नभएको
एलायन्स एकेडेमी	५						
पुष्पाञ्जली ऐकेडेमिक स्कुल, ओद्राहा	८	भएको	छैन	नभएको	नभएको		नभएको
वाणि मावि, ओद्राहा	८	भएको	छैन	नभएको	नभएको		नभएको

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

५.१.७ कार्यरत शिक्षक विवरण

यस क्षेत्रका विद्यालयहरूमा कुल ३३० शिक्षक कार्यरत रहेका छन् । जसमध्ये सामुदायिक विद्यालयतर्फ जम्मा १३९ जना र संस्थागत विद्यालयमा १९१ शिक्षक कार्यरत रहेका छन् । सामुदायिक विद्यालयमा कुल स्वीकृत दरबन्दी ७९ रहेको छ । कार्यरत शिक्षक १३९ मध्ये ४६ जना स्थायी, १८ जना अस्थायी, १७ जना अनुदान, १६ जना राहत र २२ जना निजी स्रोतबाट तलब सुविधा प्राप्त गर्ने गरी कार्यरत रहेका छन् । यस क्षेत्रमा रहेका विद्यालयका शिक्षकहरूको तहगत तथा विद्यालयगत रूपमा स्वीकृत दरबन्दी, कार्यरत शिक्षक र महिला शिक्षक सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३३: कार्यरत शिक्षक विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नं.	स्वीकृत दरबन्दी			कार्यरत महिला शिक्षक			कार्यरत पुरुष शिक्षक			स्थायी शिक्षक	अस्थायी शिक्षक	करार	राहत	नपा अनुदान	कर्मचारी
		पू.प्रा.	आ.	मा.	पू.प्रा.	आ.	मा.	पू.प्रा.	आ.	मा.						
सामुदायिक विद्यालय																
राष्ट्रिय मावि, फत्तेपुर	१	२	४	२	०	०	०	०	०	०	१	०	०	४	१	२
गोबर्द्धन वैरागी जनता मावि	२	४	१०	५	०	०	०	०	०	०	१०	०	१२	१	१	३
श्री राष्ट्रिय आवि, सखुबोनि	३	१	६	०	४	४	०				५		०	१	१	१
श्री जन्जोती मावि	३	५	३	४	२	१	१	०	१	३	२	४	१	१	०	१
श्री राष्ट्रिय विशेस्वर वैरागी आवि, बलार्दह	४	३	७	०	०	०	०	०	०	०	४	०	५	०	२	१
श्री राष्ट्रिय आवि, बोचही	६	१	५	०	१	२	०	०	३	०	३	०	१	१	२	१
श्री नन्द उमा पब्लिक उच्च मावि	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८	०	०	४	१	५
श्री जन्हित आवि, गंगाजलि	५	२	२	०	२	२	०	०	१	०	४	३	०	०	२	१
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	९	२	५	०	२	१	०	०	४	०	५	०	०	१	१	१
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	१०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	२	१
श्री जनता मावि, चौधरी टोल	१०	०	४	०	३	१	१	०	०	१	४	९	३	३	३	२
पि एन रमेश्वर आवि, कमल टोल	११	१	०	०	३	०	०	२	०	०	०	१	०	०	१	१
जम्मा		२२	४६	११	१७	११	२	२	९	४	४६	१८	२२	१६	१७	२०
संस्थागत विद्यालय																
ब्राइड फिउचर मावि	१	०	०	०	५	८	८	०	३	८	०	०	०	०	०	२
मदर मेमोरियल मावि, फत्तेपुर	१	०	०	०	४	३	०	०	४	५	०	०	०	०	०	३
त्रियुगा एकेडेमी विद्यालय, फत्तेपुर	१	०	०	०	६	३	०	०	६	०	०	०	०	०	०	४
सरस्वती विद्यालय मन्दिर, फत्तेपुर	१	०	०	०	९	२	०	१	५	०	०	०	०	०	०	२
लिटिल स्टार इडिलश स्कूल, फत्तेपुर	१	०	०	०	५	५	०	०	३	०	०	०	०	०	०	१
पाइअनियर एकेडेमी मावि, फत्तेपुर	१	०	०	०	३	४	३	०	२	४	०	०	०	०	०	१
न्यु भिजन एकेडेमी विद्यालय, बलार्दह	४	०	०	०	५	४	०	०	३	०	०	०	०	०	०	१
नमुना सनसाईन ई.बो. स्कूल	४	०	०	०	४	३	०	०	५	०	०	०	०	०	०	१

विद्यालयको नाम	वडा नं.	स्वीकृत दरबन्दी			कार्यरत महिला शिक्षक			कार्यरत पुरुष शिक्षक			स्थायी शिक्षक	अस्थायी शिक्षक	करार	राहत	नपा अनुदान	कर्मचारी
		पू.प्रा.	आ.	मा.	पू.प्रा.	आ.	मा.	पू.प्रा.	आ.	मा.						
एलायन्स एकेडेमी	५															
पुष्पाअञ्जली एकेडेमिक स्कुल, ओद्राहा	८	०	०	०	६	६	०	७	७	०	०	१३	०	०	०	३
वाणि मावि, ओद्राहा	८	०	०	०	७	७	०	६	६	६	०	०	०	०	०	०
जम्मा		०	०	०	५४	४५	११	१४	४४	२३	०	१३	०	०	०	१८
कुल जम्मा		२२	४६	११	७१	५६	१३	१६	५३	२७	४६	३१	२२	१६	१७	३८

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

५.१.८ शैक्षिक संस्थामा उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधा

नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूमा कुल २५२ पक्की तथा २३ वटा कच्ची भवन रहेका छन् । सामुदायिक विद्यालयहरू मध्ये ४ वटा विद्यालयमा पुस्तकालय, ४ वटा विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, १० वटा विद्यालयमा छात्रछात्राको लागि अलग अलग चर्पीको सुविधा र सबै विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानीको सुविधा रहेको छ । त्यसैगरी सबै सामुदायिक विद्यालयहरूमा डेस्क बेञ्चको संख्या ४१४० वटा रहेको छ । विद्यालयमा उपलब्ध भौतिक पूर्वाधारको अवस्था तथा उपलब्ध सुविधा सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ३४: शैक्षिक संस्थामा उपलब्ध भौतिक पूर्वाधार तथा सुविधाको अवस्था

विद्यालयको नाम र स्थान	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय	विज्ञान प्रयोगशाला	डेस्क/वेञ्चको संख्या)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम	चर्पीको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
		पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची							
सामुदायिक विद्यालय												
राष्ट्रिय मावि, फत्तेपुर	१		२	२	४	छैन	छ	३६०	छ	कच्ची पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
गोबर्द्धन वैरागी जनता मावि	२	३२	०	६	०	छ	छ	१५००	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
श्री राष्ट्रिय आवि, सखुबोनि	३	०	५	०	१४	छ	छैन	२००	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
श्री जन्जोती मावि	३	८	०	२	३	छैन	छैन	२०	छ	कच्ची पर्खाल	संयुक्त	छ
श्री राष्ट्रिय विशेस्वर वैरागी आवि, बलार्दह	४	१२	०	५	०	छैन	छैन	३५०	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
श्री राष्ट्रिय आवि, बोचही	६	४	५	१	१०	छैन	छैन	१५०	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
श्री नन्द उमा पब्लिक उच्च मावि	८	१४	२	५	६	छ	छ	६००	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
श्री जन्हित आवि, गंगाजलि	५	९	०	४	०	छैन	छैन	९०	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	९	४	२	१	८	छैन	छैन	४०	छैन	कच्ची पर्खाल	संयुक्त	छ
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	१०	५	०	३	०	छैन	छैन	१८०	छ	तारजाली	छुटा छुट्टै	छ
श्री जनता मावि, चौधरी टोल	१०	२६	०	९	०	छ	छ	६००	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
पि एन रमेश्वर आवि, कमल टोल	११	८	०	१	०	छैन	छैन	५०	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
जम्मा		१२२	१६	३९	४५			४१४०				
संस्थागत विद्यालय												
ब्राइड फिउचर मावि	१	१६	१	१	२	छैन	छ	३२०	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
मदर मेमोरियल मावि, फत्तेपुर	१	१५	०	३	०	छ	छ	५००	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
त्रियुगा एकेडेमी विद्यालय, फत्तेपुर	१	१५	२	२	३	छैन	छैन	३००	छ	कच्ची पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
सरस्वती विद्यालय मन्दिर, फत्तेपुर	१	११	१	१	२	छ	छैन	२६०	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
लिटिल स्टार इडिलश स्कुल, फत्तेपुर	१	१४	०	२	०	छैन	छ	३५०	छ	कच्ची पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ
पाइअनियर एकेडेमी	१	१६	०	२	०	छैन	छ	५२०	छ	पक्की पर्खाल	छुटा छुट्टै	छ

विद्यालयको नाम र स्थान	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय	विज्ञान प्रयोगशाला	डेस्क/वेञ्चको संख्या)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम	चर्पीको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
		कुल	उपलब्ध	कुल	उपलब्ध							
मावि, फत्तेपुर												
न्यु भिजन एकेडेमी विद्यालय, बलार्दह	४	८	२	१	४	छैन	छैन	३००	छ	कच्ची पर्खाल	छुट्टा छुट्टै	छ
नमुना सनसाईन ई.बो. स्कुल	४	१३	०	२	०	छैन	छैन	२५०	छ	तारजाली	छुट्टा छुट्टै	छ
एलायन्स एकेडेमी	५											
पुष्पाञ्जली एकेडेमिक स्कुल, ओद्राहा	८	१०	१	०	३	छ	छैन	३००	छ	तारजाली	छुट्टा छुट्टै	छ
वाणि मावि, ओद्राहा	८	१२	०	२	०	छैन	छैन	२४०	छ	कच्ची पर्खाल	छुट्टा छुट्टै	छ
जम्मा		१३०	७	१६	१४			३३४०				
कुल जम्मा		२५२	२३	५५	५९			७४८०				

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

५.१.९ छात्रवृत्ति तथा अन्य सुविधा उपलब्धताको अवस्था

शैक्षिक वर्ष २०८० मा अध्ययन गरेका कुल विद्यार्थी मध्ये छात्र ४२५ जना र छात्रा ९९८ जना गरी कुल १४२३ जना विद्यार्थीले छात्रवृत्ति लगायतका अन्य विशेष सुविधा पाएको देखिन्छ। त्यसैगरी १८९६ जना विद्यार्थीले दिवा खाजा खान पाएका थिए। यस सम्बन्धी विद्यालयगत विवरण तालिका नं. ३५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३५: छात्रवृत्ति तथा अन्य लक्षित सुविधा उपलब्धताको अवस्था

विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नं.	जम्मा विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य विशेष सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
सामुदायिक विद्यालय									
राष्ट्रिय मावि, फत्तेपुर	१	३३	१६२	३३	१६५	६८	७२	०	०
गोवर्द्धन वैरागी जनता मावि	२	२५१	२३०	९२	११३	९३	८५	२८	२०
श्री राष्ट्रिय आवि, सखुबोनि	३	७१	८८	४६	४८	६२	७६	०	०
श्री जन्जोती मावि	३	३०	३०	४	४	१८	११	०	०
श्री राष्ट्रिय विशेषस्वर वैरागी आवि, बलार्दह	४	१३१	१६४	७१	१२८	१०९	१३२	०	०
श्री राष्ट्रिय आवि, बोचही	६	१०४	११२	०	१२५	११७	१४२	०	०
श्री नन्द उमा पब्लिक उच्च मावि	८	१७१	१५३	०	०	७७	७१	०	०
श्री जन्हित आवि, गंगाजलि	५	८५	७७	४१	५३	७०	६७	०	०
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	९	११४	२०५	४९	१८१	६८	११७	०	०
श्री राष्ट्रिय आवि,	१०	५०	५१	६	५१	५०	५१	०	०

विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नं.	जम्मा विद्यार्थी		छात्रवृत्ति वा अन्य विशेष सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
कमलपुर									
श्री जनता मावि, चौधरी टोल	१०	१८१	१६२	५७	१०५	९४	७६	०	०
पि एन रमेश्वर आवि, कमल टोल	११	५९	९७	०	०	५९	९७	०	०
जम्मा		१२८०	१५३१	३९९	९७३	८८५	९९७	२८	२०
संस्थागत विद्यालय									
ब्राइड फिउचर मावि	१	१५८	१३६	०	०	०	०	०	०
मदर मेमोरियल मावि, फत्तेपुर	१	१९५	१६७	०	०	६	८	०	०
त्रियुगा एकेडेमी विद्यालय, फत्तेपुर	१	१६६	१४२	०	०	०	०	०	०
सरस्वती विद्यालय मन्दिर, फत्तेपुर	१	११९	११०	९	६	०	०	०	०
लिटिल स्टार इडिलश स्कुल, फत्तेपुर	१	१७०	१६२	०	०	०	०	०	०
पाइअनियर एकेडेमी मावि, फत्तेपुर	१	१४१	१८६	१३	१३	०	०	०	०
न्यु भिजन एकेडेमी विद्यालय, बलादह	४	८३	५७	०	०	०	०	०	०
नमुना सनसाईन ई.बो. स्कुल	४	१०९	११२	४	६	०	०	०	०
एलायन्स एकेडेमी	५								
पुष्पाञ्जली एकेडेमिक स्कुल, ओद्राहा	८	२२९	६८	०	०	०	०	०	०
वाणि मावि, ओद्राहा	८	१३५	१०९	०	०	०	०	०	०
जम्मा		१५०५	१२४९	२६	२५	६	८	०	०
कुल जम्मा		२७८५	२७८०	४२५	९९८	८९१	१००५	२८	२०

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

५.१.१० छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

शैक्षिक वर्ष २०८० मा सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयमा गरी कुल ११०९ जना विद्यार्थीले विभिन्न खालको छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधा प्राप्त गरेका छन् । जसमध्ये सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयमा क्रमशः ९९४ र ११५ जना विद्यार्थीले यस खालको सुविधा प्राप्त गरेका छन् । विद्यार्थीहरू मध्ये दलित समुदायका ७८६ जना, अपाङ्ग २२ जना, विपन्न ११४ जना, जेहेन्दार ३८ जना र अन्य सुविधा प्राप्त गर्ने १४९ जना रहेका छन् ।

छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार यस सम्बन्धी सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयगत विवरणलाई देहायको तालिका नं. ३६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३६: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

विद्यालयको नाम	वडा नं.	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार									
		दलित		अपाङ्ग		विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
सामुदायिक विद्यालय											
राष्ट्रिय मावि, फत्तेपुर	१	३३	०	०	०	०	०	०	०	०	०
गोबर्द्धन बैरागी जनता मावि	२	५५	५७	०	०	२	९३	०	०	०	९३
श्री राष्ट्रिय आवि, सखुबोनि	३	१५	२९	०	०	०	०	०	०	०	०
श्री जन्जोती मावि	३	८	९	२	१	३	३	५	६	०	०
श्री राष्ट्रिय विशेषस्वर बैरागी आवि, बलार्दह	४	७०	८२	१	०	०	०	०	०	०	४६
श्री राष्ट्रिय आवि, बोचही	६	३८	३३	१	०	०	०	०	०	०	०
श्री नन्द उमा पब्लिक उच्च मावि	८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
श्री जन्हित आवि, गंगाजलि	५	४१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	९	४१	६६	०	०	०	०	०	०	०	०
श्री राष्ट्रिय आवि, कमलपुर	१०	६	११	०	०	०	०	०	०	०	०
श्री जनता मावि, चौधरी टोल	१०	५७	३१	०	०	०	०	०	०	०	०
पि एन रमेश्वर आवि, कमल टोल	११	२८	२८	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		३९२	३४६	४	१	५	९६	५	६	०	१३९
संस्थागत विद्यालय											
ब्राइड फिउचर मावि	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मदर मेमोरियल मावि, फत्तेपुर	१	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०
त्रियुगा एकेडेमी विद्यालय, फत्तेपुर	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
सरस्वती विद्यालय मन्दिर, फत्तेपुर	१	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०
लिटिल स्टार इड्लिश स्कूल, फत्तेपुर	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
पाइअनियर एकेडेमी मावि, फत्तेपुर	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
न्यु भिजन एकेडेमी विद्यालय, बलार्दह	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
नमुना सनसाईन ई.बो. स्कूल	४	१०	२०	०	०	५	५	५	५	०	१०
एलायन्स एकेडेमी	५										
पुष्पाञ्जली एकेडेमिक स्कूल, ओद्राहा	८	१३	४	१३	०	२	१	१३	४	०	०
वाणि मावि, ओद्राहा	८	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		२४	२४	१४	३	७	६	१८	९	०	१०
कुल जम्मा		४१६	३७०	१८	४	१२	१०२	२३	१५	०	१४९

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

५.१.११ ५ देखि २५ वर्ष उमेरको जनसंख्याको विद्यालय शिक्षाको अवस्था

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका ५ वर्ष देखि २५ वर्ष उमेरका कुल ७३३६ जनसंख्यालाई तिनीहरूको विद्यालय शिक्षाको दृष्टिकोणबाट हेर्दा ५०७९ जना हाल अध्ययन गरिरहेको, १५४४ जना अध्ययन गरिसकेको र ७१२ जना कहिल्यै पनि अध्ययन नगरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३७: २५ वर्ष सम्मको जनसंख्याको विद्यालय शिक्षाको अवस्था

वडा नं.	लिंग	हाल स्कूल गईरहेको जनसंख्या	बिगत स्कूल गएको जनसंख्या	कहिल्यै नगएको जनसंख्या	नखुलेको
१	पुरुष	४९५	१०६	१०	०
	महिला	४३८	१०६	२३	०
२	पुरुष	३१३	७१	१३	०
	महिला	३१५	११०	२९	०
३	पुरुष	११९	५९	१५	१
	महिला	१३०	६२	२४	०
४	पुरुष	२३८	६६	५०	०
	महिला	२४१	८५	७४	०
५	पुरुष	१६५	३७	१३	०
	महिला	१४७	२७	३२	०
६	पुरुष	१९९	७३	८	०
	महिला	२०५	९३	१६	०
७	पुरुष	१५५	५६	१९	०
	महिला	११५	६०	२३	०
८	पुरुष	२४१	५८	६०	०
	महिला	१६६	५१	७६	०
९	पुरुष	२०४	७०	३६	०
	महिला	१९४	७८	६२	०
१०	पुरुष	२८९	७९	४६	०
	महिला	२७९	७७	६७	०
११	पुरुष	२३२	५९	६	०
	महिला	१९९	६१	१०	०
जम्मा		५०७९	१५४४	७१२	१

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

५.२.१ स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्था हेर्दा आधारमूत सुविधा सहितको १ वटा स्वास्थ्य संस्था संचालनमा रहेको छ। अस्पताल बाहेक ११ वटा स्वास्थ्य संस्था रहेका छन् भने १ वटा प्रसूती सेवा केन्द्र पनि यस क्षेत्रमा रहेको छ। यस क्षेत्रका गर्भवती महिलाहरू मध्येबाट ५३.२ प्रतिशत गर्भवती महिला स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रसूती सेवा लिने गरेको देखिन्छ। विवाहित जनसंख्या मध्ये १३ प्रतिशतले परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गरेको पाईन्छ। स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३८: स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	स्वास्थ्य तथा पोषण	इकाई	आधार वर्ष	अवस्था
---------	--------------------	------	-----------	--------

क्र.सं.	स्वास्थ्य तथा पोषण	इकाई	आधार वर्ष	अवस्था
१	अस्पताल	संख्या	०	
२	आधारभूत सुविधा सहितको स्वास्थ्य संस्था	संख्या	१	
३	प्रसूती सेवा/वर्धिङ्ग सेन्ट	संख्या	१	
४	स्वास्थ्य संस्था	संख्या	११	
५	स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूती	प्रतिशत	५३.२	
६	स्वास्थ्य बीमा गर्ने परिवार	प्रतिशत		
७	वडागत घुम्टि स्वास्थ्य शिविर वार्षिक	पटक	१	
८	दीर्घ रोगी	प्रतिशत	१२	
९	भिटामित ए प्राप्त गर्ने	प्रतिशत	१००	
१०	परिवार नियोजनका साधन प्रयोग दर	प्रतिशत	१३	
११	भाडा पखालाको संक्रमण दर प्रति हजार	जना	२४०	
१२	जन्मदा २५०० ग्राम भन्दा कम तौल भएका वच्चा	प्रतिशत	५	
१३	प्रतिदिन २१०० किलो क्यालोरी भन्दा कम खाना उपलब्धता			

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

५.२.२ स्वास्थ्य संस्था तथा उपलब्ध जनशक्ति

सप्तकोशी नगरपालिका भित्र ३ वटा स्वास्थ्य चौकी, ७ वटा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, १ वटा शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १ वटा आयुर्वेद औषधालय र ४ वटा निजी पोलिक्लिनिक गरी कुल १६ वटा स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनमा रहेका छन्। स्वास्थ्य संस्था, ठेगाना, स्वीकृत दरबन्दी र कार्यरत जनशक्ति विवरण तालिका नं. ३९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३९: स्वास्थ्य संस्था तथा उपलब्ध जनशक्ति

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार	चिकित्सक		स्वास्थ्यकर्मी	
			स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत	स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत
स्वास्थ्य चौकी, फत्तेपुर	१	स्वास्थ्य चौकी	०	१	१८	१
फत्तेपुर पोलिक्लिनिक, फत्तेपुर	१	क्लिनिक	०	०	७	७
माता मनोकामना पोलिक्लिनिक प्रा.लि, फत्तेपुर	१	पोलिक्लिनिक	०	०	०	४
किरण पोलिक्लिनिक, फत्तेपुर	१	पोलिक्लिनिक	०	०	०	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	२	आ.स्वा.के.	०	०	७	०
शहरी स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, सखुबोनि	३	श.स्वा.के.	०	०	१	३
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बलार्दह	४	आ.स्वा.के.	०	०	७	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	५	आ.स्वा.के.	०	०	७	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बोचही	६	आ.स्वा.के.	०	०	७	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, चकरघट्टा	७	आ.स्वा.के.	१	१	७	१
स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा	८	स्वास्थ्य चौकी	०	०	१८	५
आधारभूत स्वास्थ्य चौकी, कमलपुर	९	आ.स्वा.के.	०	०	७	०
स्वास्थ्य चौकी, कमलपुर	१०	स्वास्थ्य चौकी	०	०	१८	०

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार	चिकित्सक		स्वास्थ्यकर्मी	
			स्विकृत दरबन्दी	कार्यरत	स्विकृत दरबन्दी	कार्यरत
नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र, भगिनी चौक	१०	आयुर्वेद औषधालय	१	१	०	०
सर्पदंश सेवा केन्द्र, भगनि	१०	उपचार केन्द्र	०	०	०	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	११	आ.स्वा.के.	०	०	७	०
जम्मा			२	३	१११	२१

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१ तथा संगठन व्यवस्थापन सर्भेक्षण प्रतिवेदन, २०८१

५.२.३ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू

यस क्षेत्रमा सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवाको अवस्था हेर्दा प्रसूती सेवा १ वटा स्वास्थ्य संस्थामा, ल्याब ४ वटामा, क्लिनिक सेवा ९ वटामा, खोप सेवा ९ वटामा, परामर्श सेवा ८ वटामा र सुरक्षित मातृत्व सेवा ३ वटामा रहेको देखिन्छ। स्वास्थ्य संस्था अनुसार उपलब्ध सेवा तथा सुविधा सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ४० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४०: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा						
		प्रसूती सेवा	ल्याब	क्लिनिक	खोप सेवा	एससिटी	परामर्श	सुरक्षित मातृत्व
स्वास्थ्य चौकी, फत्तेपुर	१	छ	छ	छ	छ	छैन	छ	छ
फत्तेपुर पोलिक्लिनिक, फत्तेपुर	१	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
माता मनोकामना पोलिक्लिनिक प्रा.लि, फत्तेपुर	१	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
किरण पोलिक्लिनिक, फत्तेपुर	१	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	२	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छैन
शहरी स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, सखुबोनि	३	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बलार्दह	४	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	५	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छैन	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बोचही	६	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, चकरघट्टा	७	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा	८	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छ
आधारभूत स्वास्थ्य चौकी, कमलपुर	९	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
स्वस्थ्य चौकी, कमलपुर	१०	छैन	छैन	छ	छ	छैन	छ	छैन
नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र, भगिनी चौक	१०	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन
सर्पदंश सेवा केन्द्र, भगनि	१०	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	११	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छ

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

५.२.४ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध अन्य स्वास्थ्य सेवाहरू

नगरपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरू मध्ये १ वटा स्वास्थ्य संस्थामा रक्त संचार सेवा उपलब्ध रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी १२ वटामा परिवार नियोजनको सेवा, २ वटामा ईसिजी सेवा, १० वटामा पोषण सेवा, ३ वटामा एक्सरे सेवा, १ वटामा एम्बुलेन्स र ३ वटा स्वास्थ्य संस्थामा क्षयरोग उपचार सेवा उपलब्ध रहेको छ। यस क्षेत्र स्थित स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध अन्य स्वास्थ्य सेवाहरूको विवरणलाई तालिका नं. ४१ मा प्रस्तुत गरिएको छ। क

तालिका ४१: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध अन्य स्वास्थ्य सेवाहरू

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	अन्य उपलब्ध स्वास्थ्य सेवाहरू						
		रक्त संचार	परिवार नियोजन	ईसिजी सेवा	पोषण सेवा	एक्सरे सेवा	एम्बुलेन्स	क्षयरोग उपचार
स्वास्थ्य चौकी, फत्तेपुर	१	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छ
फत्तेपुर पोलि क्लिनिक, फत्तेपुर	१	छ	छ	छ	छैन	छ	छैन	छैन
माता मनोकामना पोलिक्लिनिक प्रा.लि, फत्तेपुर	१	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन	छैन
किरण पोलिक्लिनिक, फत्तेपुर	१	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	२	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
शहरी स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, सखुबोनि	३	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बलार्दह	४	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	५	छैन	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बोचही	६	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, चकरघट्टा	७	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा	८	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छ
आधारभूत स्वास्थ्य चौकी, कमलपुर	९	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छैन
स्वास्थ्य चौकी, कमलपुर	१०	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छैन	छ
नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र, भगिनी चौक	१०	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
सर्पदंश सेवा केन्द्र, भगनि	१०	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	११	छैन	छ	छैन	छ	छैन	छ	छैन

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

५.२.५ खोप सेवा तथा कुपोषणको अवस्था सम्बन्धी विवरण

स्थानीय स्तरमा खोपको अभ्यास हेर्दा खोप सुविधा सम्बन्धित वडाका तथा सम्बन्धित पालिकाका स्वास्थ्य संस्थाबाट मात्र लिने स्थिति नरहेकोले स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा खोप सुविधा लिनेहरू मात्र खोप सुविधा प्राप्त गरेको भन्न नसकिने अवस्था रहेको छ। नगरपालिका भित्रका बासिन्दाले अनुकूलता र आवश्यकताका आधारमा नगर क्षेत्र भित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाका अतिरिक्त यस क्षेत्र बाहिरका स्वास्थ्य संस्थाबाट पनि लिने अभ्यास रहेको देखिन्छ। गत आर्थिक वर्षको आँकडा अनुसार नगरपालिका क्षेत्रमा संचालित स्वास्थ्य संस्थाको अभिलेखले यस क्षेत्रमा विसिजि खोप लगाउनेको संख्या ४५६ जना, डीपीटी र हेपबी खोप लगाउने ६६७ जना, पोलियो तेस्रो खोप

लगाउने ४४७, दादुरा रुबेला खोप लगाउने ५७६ र जापानिज इन्सफलाईटिस लगाउने ४७४ जना रहेको देखिन्छ । ६८२ जना ५ वर्ष मुनिको बालबालिकाको वृद्धि अनुगमन गरिएकोमा २५ बालबालिका कुपोषित रहेको भेटिएको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ४२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४२: खोप सेवा तथा कुपोषणको अवस्था सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	खोप लिने बालबालिका संख्या						५ वर्ष मुनीका बालबालिका	
		विसिजि	डी.पी.टि, हे.प.बी, हे.प.बी ३	पोलियो तेश्रो	दादुरा/ रुबेला	जापानिज इन्सफलाईटिस (जे.ई.)	टाईफाइड	बृद्धी अनुगमन गरिएका	बृद्धी अनुगमन गरिएका मध्ये कुपोषित
स्वस्थ्य चौकी, फत्तेपुर	१	२१९	२२९	२१९	२११	२१९	०	२२१	४
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	२	०	०	०	०	०	०	०	०
शहरी स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, सखुवोनि	३	२३	०		०	०	०	०	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बलार्दह	४	३	१३	१३	१०	५	०	९२	२०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	५	०	०	०	०	०	०	०	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बोचही	६	०	०	०	०	०	०	५१	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, चकरघट्टा	७	०	०	०	०	०	०	०	१
स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा	८	८२	७४	७४	९३	९२	०	१६०	०
आधारभूत स्वास्थ्य चौकी, कमलपुर	९	०	०	०	०	०	०	०	०
स्वास्थ्य चौकी, कमलपुर	१०	९८	३२१	११०	२२४	१२२	०	१३६	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	११	३१	३०	३१	३८	३६	०	२२	०
जम्मा		४५६	६६७	४४७	५७६	४७४	०	६८२	२५

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

५.२.६ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाहरूको अभिलेखअनुसार कोरोनाको खोप लिने ३०४६ जना र गतवर्ष गर्भवती भएका कुल महिला संख्या ३३३ जना मध्ये चार पटक गर्भावस्थाको जाँच गराउने महिला संख्या ३८९ जना रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडा तथा संस्थागत विवरण तालिका नं. ४३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४३: सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	कोरोनाको खोप लिने संख्या	गत वर्षको गर्भवती भएका महिला संख्या	टि.डी. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसूती भएको आधारमा आमाको संख्या		
				टी.डी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.डी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा सहयोगमा घरमा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
स्वास्थ्य चौकी, फत्तेपुर	१	३१२	१८१	०	९९	१७७	२०८	०	०
आधारभूत स्वस्थ्य सेवा केन्द्र	२	०	०	०	०	२	०	०	०
शहरी स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, सखुवोनि	३	०	२१	२१	१०	११	२१	०	१
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बलार्दह	४	०	०	६३	५०	६३	०	०	०

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	कोरोनाको खोप लिने संख्या	गत वर्षको गर्भवती भएका महिला संख्या	टि.डी. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसूती भएको आधारमा आमाको संख्या		
				टी.डी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.डी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	५	०	०	०	०	६	०	०	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बोचही	६	०	०	०	०	०	०	०	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, चकरघट्टा	७	०	०	०	०	०	०	०	०
स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा	८	०	९२	४३	४३	८४	०	०	०
आधारभूत स्वास्थ्य चौकी, कमलपुर	९	१४३४	३९	२२	१७	३२	०	०	०
स्वास्थ्य चौकी, कमलपुर	१०	०	०	१२६	९६	१४	०	०	०
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	११	१३००	०	३०	१८	०	०	०	०
जम्मा		३०४६	३३३	३०५	३३३	३८९	२२९	०	१

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

५.२.७ मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

नगरपालिका स्थित स्वास्थ्य संस्थाहरूको अभिलेखअनुसार गत वर्ष जन्मिएका जीवित नवजात शिशु संख्या २७६ जना रहेको छ। १५ देखि ४९ वर्षका प्रजनन उमेरका महिलाहरूको संख्या ६४५९ रहेको छ। परिवार नियोजनको साधन प्रयोगको अवस्था हेर्दा स्थायी साधन प्रयोग गर्ने महिलाको संख्या ५६ रहेको छ भने अस्थायी साधन प्रयोग गर्ने ५९५ जना महिला र ५५२ जना पुरुष रहेको छन्। यस क्षेत्रमा कुल महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाको संख्या ५१ जना रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडा तथा संस्थागत विवरण देहायको तालिका नं. ४४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४४: मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसूती अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४९ वर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
							महिला		पुरुष		
							स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
स्वास्थ्य चौकी, फत्तेपुर	१	०	२०७	१	०	१०२६	०	२१५	०	१२०	१२
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	२	०	०	०	०	५८	१	१०	०	०	३
शहरी स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, सखुबोनि	३	०	२१	०	०	७३६	०	३०	०	०	२
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बलार्दह	४	०	४८	०	०	६७५	२०	४१	०	०	३
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, बोचही	६	०	०	०	०	४९९	०	१२	०	०	४
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, चकरघट्टा	७	०	०	०	०	४४४	०	४	०	०	२
स्वास्थ्य चौकी	८	०	०	०	०	१४५७	३५	२०६	०	३३०	९

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसूती अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४९ बर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या	
							महिला		पुरुष			
							स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी		
ओद्राहा												
आधारभूत स्वास्थ्य चौकी, कमलपुर	९	०	०	०	०	७३३	०	१९	०	२०		३
स्वस्थ्य चौकी, कमलपुर	१०	०	०	०	०	१६३	०	१९	०	१७		९
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	११	०	०	०	०	६६८	०	३९	०	६५		३
जम्मा		०	२७६	१	०	६४५९	५६	५९५	०	५५२		५१

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

५.२.८ प्रमुख रोग र उपचार सम्बन्धी विवरण

नगरपालिका स्थित स्वास्थ्य संस्थामा (निजी संस्था बाहेक) गत वर्ष उपचारका लागि आउनेको संख्या ३०७१ जना रहेको छ । स्वास्थ्य संस्थाको आँकडाअनुसार नगरपालिका भित्र देखा पर्ने रोगहरू मध्ये सबैभन्दा उच्च संख्यामा संक्रमित हुने रोग ग्यास्ट्रीक वा अल्सर रहेको छ । अन्य रोगहरूमा क्रमशः मधुमेह, रक्तचाप, भाडा पखाला, दम, क्यान्सर र निमोनिया रहेका छन् । गत वर्ष स्वास्थ्य संस्थामा उपचार गर्न आएका सेवाग्राही विरामी मध्ये उपचार भएको विरामी संख्या ३०७१ र फलोअपमा आएका विरामी संख्या ३०७१ जना रहेको छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण तालिका नं. ४५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४५: प्रमुख रोग र उपचार सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया	७	७	७		
२	भाडा पखाला	४८७	४८७	४८७		
३	मलेरिया	-	-	-		
४	कालाजार	-	-	-		
५	क्षय रोग (टिबी)	२२	२२	२२		
६	कुष्ठ रोग	१	१	१		
७	रक्तचाप	४५२	४५२	४५२		
८	मुटु रोग	८	८	८		
९	ग्यास्ट्रीक/अल्सर	१४११	१४११	१४११		
१०	पक्षघात					
११	एचआइभि एड्स					
१३	क्यान्सर	१७	१७	१७		
१४	मधुमेह (चिनी रोग)	३६८	३६८	३६८		
१५	दम (स्वासप्रश्वास)	१८७	१८७	१८७		
१६	प्रसूतीजन्य रोग	१११	१११	१११		

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१७	अन्य					
	जम्मा	३०७१	३०७१	३०७१	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

५.३ खानेपानी तथा सरसफाई

५.३.१ खानेपानी स्रोतको आधारमा घरधुरी विवरण

खानेपानीको मुख्य स्रोतका आधारमा घरधुरीको वर्गीकरण गर्दा यस क्षेत्रमा ट्युबवेल/हाते पम्पको पानी नै खानेपानीको प्रमुख स्रोतको रूपमा रहेको छ। कुल घरधुरीको ९१.७८ प्रतिशत घरधुरीले ट्युबवेल वा हाते पम्पको पानी उपयोग गर्ने गरेका छन्। अन्य स्रोतहरूमा घर परिसर भित्र उपलब्ध धाराको पानी उपयोग गर्ने १.८६ प्रतिशत, घर परिसर बाहिर उपलब्ध हुने धाराको पानी उपयोग गर्ने १.५५ प्रतिशत, ढाकिएको इनारको पानी उपयोग गर्ने ०.०२ प्रतिशत, नढाकिएको इनारको पानी उपयोग गर्ने ४.०४ प्रतिशत र ०.६९ प्रतिशत घरधुरीले जार वा बोटलको पानी उपयोग गरिरहेका छन्। विभिन्न स्रोतअनुसार खानेपानी उपयोग गर्ने घरधुरी सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. ४६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

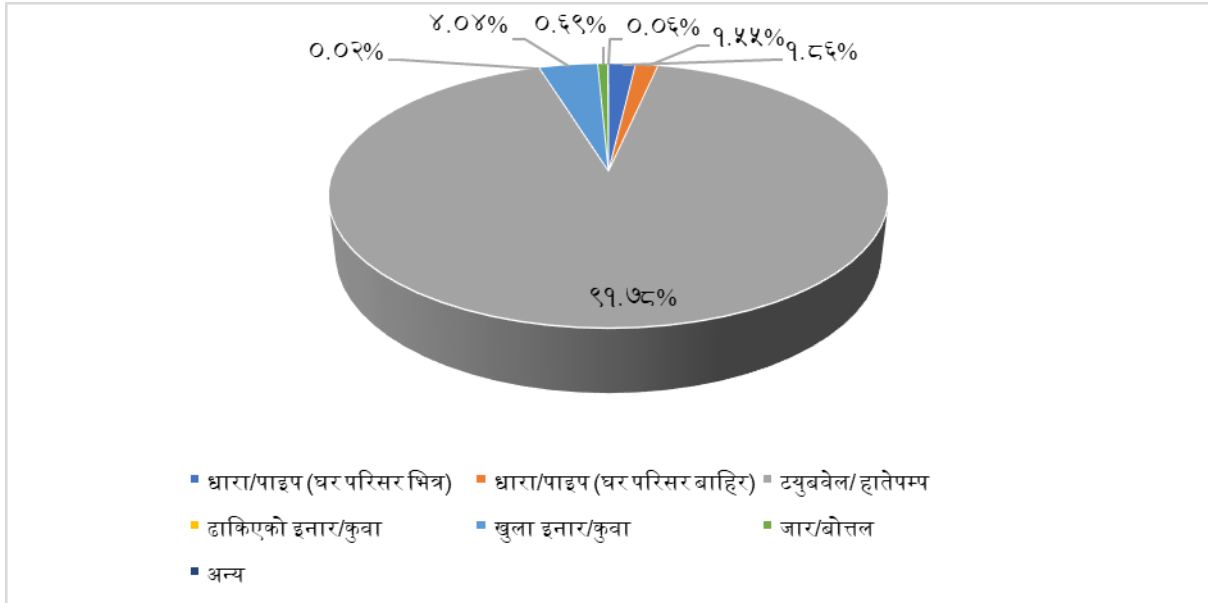
तालिका ४६: खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा नं	जम्मा	धारा, पाइप (घर परिसर भित्र)	धारा, पाइप (घर परिसर बाहिर)	ट्युबवेल, हातेपम्प	ढाकिएको इनार, कुवा	खुला इनार, कुवा	ढुंगे धारा	नदी, खोला	जार, बोटल	अन्य
१	१०८४	१०	५९	९७३	०	५	०	०	३५	२
२	६०२	१५	६	५७८	०	२	०	०	१	०
३	३०८	३	१	३०४	०	०	०	०	०	०
४	५५३	१३	०	५३७	०	२	०	०	०	१
५	३३७	८	०	३२९	०	०	०	०	०	०
६	३४९	४	०	३४४	०	१	०	०	०	०
७	३२०	१	४	३१५	०	०	०	०	०	०
८	४४८	५	२	४४०	०	१	०	०	०	०
९	३६८	१६	२	३५०	०	०	०	०	०	०
१०	४६७	१०	४	२५२	१	२००	०	०	०	०
११	३८२	१२	३	३६७	०	०	०	०	०	०
जम्मा	५२१८	९७	८१	४७८९	१	२११	०	०	३६	३
प्रतिशत	१००	१.८६	१.५५	९१.७८	०.०२	४.०४	०.००	०.००	०.६९	०.०६

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

माथी तालिकाको तथ्यांक देहाय अनुसार रेखाचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ।

रेखाचित्र ६ : खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरधुरी विवरण

५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था सम्बन्धी विवरण

कुल ५२१८ घरधुरी रहेको यस नगरपालिका क्षेत्रमा जम्मा मध्ये ९३.२३ प्रतिशत घरधुरीमा शौचालय रहेको छ । जसमध्ये ६१.४६ प्रतिशत घरधुरीमा साधारण शौचालय, २९.५१ प्रतिशत फ्लस भएको (सेप्टी ट्याङ्क), २.२६ प्रतिशत फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल) शौचालय रहेको छ भने १.५३ प्रतिशत घरधुरीले सार्वजनिक शौचालय प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. ४७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

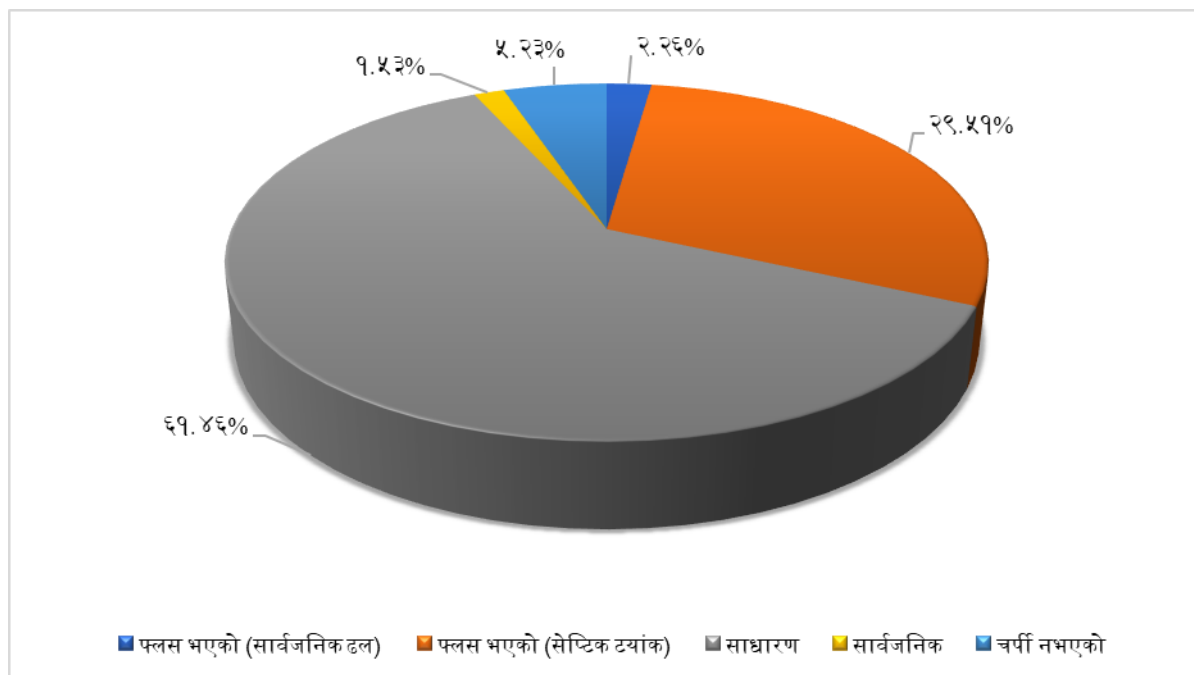
तालिका ४७: शौचालय प्रयोगको अवस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	जम्मा	फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल)	फ्लस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क)	साधारण	सार्वजनिक	चर्पी नभएको
१	१०८४	१०	५९१	४७३	२	८
२	६०२	५	१७७	४१०	४	६
३	३०८	४	१६०	११९	१	२४
४	५५३	१०	१३८	३७८	५	२२
५	३३७	५	५	३१२	२	१३
६	३४९	०	२६८	५२	१	२८
७	३२०	१	७२	२४३	०	४
८	४४८	१	४७	३४८	१८	३४
९	३६८	७	१	३५८	१	१
१०	४६७	७०	४	२६२	४२	८९
११	३८२	५	७७	२५२	४	४४
जम्मा	५२१८	११८	१५४०	३२०७	८०	२७३
प्रतिशत	१००	२.२६	२९.५१	६१.४६	१.५३	५.२३

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

माथीको तालिकाको तथ्यांक निम्न अनुसार रेखाचित्र नं. ७ मा दर्साइएको छ ।

रेखाचित्र ७ : शौचालय प्रयोगको अवस्था सम्बन्धी विवरण

५.३.३ फोहोरमैला व्यवस्थापन

हाल सप्तकोशी नगरपालिका क्षेत्र भित्र फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी कुनै अभ्यास गरिएको देखिदैन। घर तथा कृषि क्षेत्रबाट निष्काशन हुने फोहोरमैला परम्परागत तरिकाले प्राङ्गारिक मल बनाउन तथा करेसावारीमा प्रयोग गर्ने गरेको पाईन्छ।

५.३.४ जल तथा जमिन प्रदुषणको अवस्था

सप्तकोशी नगरपालिका क्षेत्र कुल २७३ घरधुरीमा शौचालय नभएको देखिन्छ, भने खानेपानी मुख्य स्रोतका रूपमा इनार ३ वटा रहेको पाईन्छ। जल तथा जमिन प्रदुषणसँग सम्बन्धित विवरण तालिका नं. ४८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४८: जल तथा जमिन प्रदुषणको अवस्था

जल तथा जमीन प्रदुषणका श्रोतहरू	वडा नं.	संख्या	आखाले देखिने असरहरू	मात्रा
चर्पी नभएका घरधुरी	सबै	२७३		
घरबाट निस्कने फोहर पानीको व्यवस्थापन				
वडामा रहेका ढल तथा नालाहरू				
खानेपानीको मुख्य श्रोत (इनार, टुबवेल, पाइप, अन्य)	१, ८	३		
नदी तथा तलाउमा फोहर मिसाउने चलन			छ भने कस्तो प्रकारको तथा मात्रा खुलाउनुहोस्।	

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण

यस शिर्षकमा महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरणसँग सम्बन्धित बालबालिकाहरूको अवस्था, बाल क्लब तथा सामाजिक सुरक्षावृत्तिको अवस्थाका बारेमा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.४.१ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था

नगरपालिकाको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्थालाई दर्साउने सूचकमा बैंकखाता हुने महिला १८ प्रतिशत, अपांगता भएका व्यक्तिलाई सीपमूलक तालिम ३ वटा दिएको र बाल क्लब १२ वटा रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धीको तथ्यांकलाई तालिका नं. ४९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४९: लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था

क्र.सं.	सेवा प्रवाह	इकाई	२०८०/०८१	अवस्था
१.	महिला घरमूली	प्रतिशत	२३	
२.	आर्थिक प्रतिष्ठानमा काम गर्ने महिला	प्रतिशत	१८	
३.	बैंक खाता भएका महिला घरमूली	प्रतिशत	२५	
४.	महिला साक्षरता	प्रतिशत		
५.	लक्षित तथा सिमान्तकृत वर्गलाई क्षमता विकास तालिम	जना	१८००	
६.	जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य घुम्ती शिविर (वार्षिक)	पटक	२	
७.	अपाङ्ग बालबालिकालाई विशेष शिक्षा प्रदान	प्रतिशत	३	
८.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सीपमूलक तालिम	प्रतिशत	५	
९.	बाल क्लब	संख्या	१२	

श्रोत: संस्थागत सभेक्षण, २०८१

५.५ कला, भाषा तथा संस्कृति

५.५.१ स्थानीय चाडपर्व तथा जात्रा र मेलाहरूको विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा मनाइने प्रमुख चाडपर्वहरूमा दशैं, दिपावली, शिवरात्री, जन्माष्टमी, ईद मुख्य रूपमा पर्दछन्। यस क्षेत्रमा प्रमुख चाडपर्व तथा मेला सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५०: स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेलाको विवरण

मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेलाको नाम	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता	कैफियत
दशैं, तिहार, दीपावली, लक्ष्मी पूजा, कृष्णाजन्मष्टमी, शिवरात्री, शिरुवा, जितिया, छठ, सामा चकेवा, होली, घरी, माघी, दिनाभरी पूजा, बरसाईत, ईद, मोहरम, साबेरात, बकर ईद, चौठ चन, पौषी पूर्णमा, गैर बावा पूजा, सलहेश पूजा	सबै वडा तथा बस्तीहरू	बैशाख, साउन, भदौ, असोज, कार्तिक, मंसिर, पौष, माघ, फागुन	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन	

श्रोत: जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०८१

५.५.२ धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थल सम्बन्धीको विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका महत्वपूर्ण धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थलहरूको कुल संख्या ४४ रहेको छ। जस अन्तर्गत मठ मन्दिर ३८ वटा, मस्जिद १ वटा, धर्मशाला ४ वटा र अन्य १ वटा रहेको छ। धार्मिक तथा सांस्कृतिक संस्थाहरूको नाम, ठेगाना, प्रकार, स्थापना मिति र विशेषता सम्बन्धी विस्तृत विवरण तालिका नं. ५१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५१: धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थल सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	धार्मिक स्थलको नाम	वडा नं.	ठेगाना	प्रकार	स्थापना मिति	विशेषता
१	धर्मशाला	१	फत्तेपुर	धर्मशाला	२०१८-०३-१६	धार्मिक, सांस्कृतिक
२	शिवालय मन्दिर	१	फत्तेपुर	मठ मन्दिर	२०००-०६-२४	धार्मिक, सांस्कृतिक
३	बिष्णु मन्दिर	१	फत्तेपुर	मठ मन्दिर	१९७९-०२-०१	धार्मिक, सांस्कृतिक
४	मस्जिद	१	फत्तेपुर	मस्जिद	१९५८-१०-११	धार्मिक, सांस्कृतिक
५	श्री माँ दुर्गा भगवती मन्दिर	१	फत्तेपुर	मठ मन्दिर	२००९-०९-२६	धार्मिक, सांस्कृतिक

क्र.स.	धार्मिक स्थलको नाम	वडा नं.	ठेगाना	प्रकार	स्थापना मिति	विशेषता
६	श्री सत्येश्वर महादेव मन्दिर	२	पर्सा	मठ मन्दिर	२०२०-०५-०५	धार्मिक, सांस्कृतिक
७	डिहवार मन्दिर	२	पर्साहा	मठ मन्दिर	२००४-०६-२०	धार्मिक, सांस्कृतिक
८	धर्मशाला	३		धर्मशाला	२०२४-०६-१२	धार्मिक, सांस्कृतिक
९	शिव मन्दिर	३		मठ मन्दिर		धार्मिक, सांस्कृतिक
१०	दिना भद्री मन्दिर	३		मठ मन्दिर	२०२४-०६-१२	धार्मिक, सांस्कृतिक
११	राजाजी मन्दिर	३		मठ मन्दिर		धार्मिक, सांस्कृतिक
१२	रामजानकी मन्दिर	३				
१३	भगवती मन्दिर	४	बलार्दह	मठ मन्दिर	२०१९-०९-२८	धार्मिक, सांस्कृतिक
१४	बजरङ्गबलि मन्दिर	४	बलार्दह	मठ मन्दिर	१९८३-०८-२०	धार्मिक, सांस्कृतिक
१५	श्री धनेस्वर शिव मन्दिर	४	तुलसी चौक	मठ मन्दिर	२०१२-०३-३१	धार्मिक, सांस्कृतिक
१६	हनुमान मन्दिर	५	गंगाजली र धारटोल	मठ मन्दिर	२०१७-०६-१६	धार्मिक, सांस्कृतिक
१७	धर्मशाला	५	गंगाजली र धार टोल	धर्मशाला	२०२२-०४-२५	धार्मिक, सांस्कृतिक
१८	राजाजी बालबा थान	५	गंगाजली	मन्दिर		
१९	डाकनी थान	५	गंगाजली	मन्दिर		
२०	दिनाभद्री थान	५	गंगाजली	मन्दिर		
२१	आचार्य दिवाली थान	५	गंगाजली	मन्दिर		
२२	बिष्णु पञ्चायन मन्दिर	५	मन्दिरटोल	मन्दिर		
२३	बाबाजि कुटि	६		अन्य	२०१०-०६-१६	धार्मिक, सांस्कृतिक
२४	मन्दिर	६		मठ मन्दिर	२०१८-०६-१६	धार्मिक, सांस्कृतिक
२५	मठ मन्दिर	६		मठ मन्दिर	२०१९-०६-१६	धार्मिक, सांस्कृतिक
२६	राम जानकी मन्दिर	६		मठ मन्दिर	१९९०-०६-१६	धार्मिक, सांस्कृतिक
२७	मन्दिर	७	बनिगमा	मठ मन्दिर	२०१९-०६-१४	धार्मिक, सांस्कृतिक
२८	राम जानकी मन्दिर	७		मठ मन्दिर	२०१३-०६-१४	धार्मिक, सांस्कृतिक
२९	मन्दिर	७		मठ मन्दिर	२०२४-०६-१३	धार्मिक, सांस्कृतिक
३०	बजरङ्गबलि मन्दिर	८	ओद्राहा	मठ मन्दिर	२००६-०३-०६	धार्मिक, सांस्कृतिक
३१	भगवती मन्दिर	८	ओद्राहा	मठ मन्दिर	२०१९-०६-१४	धार्मिक, सांस्कृतिक
३२	दिनाभद्री मन्दिर	८	ओद्राहा	मठ मन्दिर	१९३०-०९-०४	धार्मिक, सांस्कृतिक
३३	हनुमान मन्दिर	८	ओद्राहा	मठ मन्दिर	२०१३-०९-१२	धार्मिक, सांस्कृतिक
३४	मदतगैया मन्दिर	८	ओद्राहा	मठ मन्दिर	१९००-१०-२७	धार्मिक, सांस्कृतिक
३५	नर्बदेस्वर महादेव मन्दिर	८	ओद्राहा	मठ मन्दिर	१९१९-०६-०८	धार्मिक, सांस्कृतिक
३६	धर्मशाला	८	ओद्राहा	धर्मशाला	१९२१-०६-०८	धार्मिक, सांस्कृतिक
३७	डिहवार बाबा	८	ओद्राहा	मठ मन्दिर	१९७२-०६-०८	धार्मिक, सांस्कृतिक
३८	भगवती मन्दिर	८	ओद्राहा	मठ मन्दिर	२०१८-०७-२१	धार्मिक, सांस्कृतिक
३९	रामजानकी मन्दिर	८	ओद्राहा	मठ मन्दिर	१९७१-०६-०८	धार्मिक, सांस्कृतिक

क्र.सं.	धार्मिक स्थलको नाम	वडा नं.	ठेगाना	प्रकार	स्थापना मिति	विशेषता
४०	सरस्वति मन्दिर	८	ओद्राहा	मठ मन्दिर	२००९-१०-२९	धार्मिक, सांस्कृतिक
४१		९		मठ मन्दिर	२००५-०६-१६	धार्मिक, सांस्कृतिक
४२	मन्दिर	९	कमलपुर	मठ मन्दिर	२०१८-०६-१७	धार्मिक, सांस्कृतिक
४३	देवी मन्दिर	९	कमलपुर	मठ मन्दिर	२०२०-०६-१७	धार्मिक, सांस्कृतिक
४४	हनुमान मन्दिर	११	भगनी	मठ मन्दिर	२०१५-०९-३०	धार्मिक, सांस्कृतिक

श्रोत: फिल्ड सर्भेक्षण, २०८१

५.६ शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था

सप्तकोशी नगरपालिका क्षेत्रमा शान्ति, सुव्यवस्था तथा सुरक्षा प्रबन्धका लागि नगरपालिकाको वडा नं. १ र ११ मा सशस्त्र प्रहरी बल, प्रहरी चौकी र आर्मी क्याम्प रहेको छ। यस सम्बन्धी सुरक्षा निकायको नाम, ठेगाना, सम्पर्क नम्बर तथा ईमेल ठेगाना सहितको विवरण तालिका नं. ५२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५२: शान्ति तथा सुरक्षाको अवस्था

क्र.सं.	सुरक्षा निकायको नाम	ठेगाना	वडा नं.	सम्पर्क नं.	ईमेल
१	प्रहरी चौकी फत्तेपुर	फत्तेपुर	१	९८५२८९०३७५	policeunitfattepur@gmail.com
२	सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल सुरक्षा वेश फत्तेपुर	फत्तेपुर	१	९८५१२७९००९	apfbase.fattepur@gmail.com
३	आर्मी क्याम्प	भगनी	११	९८६८९७७९४०	

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

५.७ गैसस तथा अगैसस सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रमा गैससका रूपमा कार्यरत २ वटा स्पोर्टस र युवा क्लब रहेका छन्। यी क्लबहरूले विभिन्न समाज कल्याणका क्षेत्रमा काम गर्दछन्। यस सम्बन्धी थप विवरण तालिका नं. ५३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५३: गैसस तथा अगैसस सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	संस्थाको नाम	ठेगाना	वडा नं.	सम्पर्क नं.
१	न्यू त्रियुगा स्पोर्ट्स क्लब	फत्तेपुर	१	९८१४७४६८५४
२	श्री प्रोग्रेसिभ युवा क्लब	ओद्राहा	८	९८६०९७६९९७

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

परिच्छेद ६ : वन तथा वातावरणीय स्थिति

यस परिच्छेदमा वन तथा वातावरण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन जस्ता विषयहरू समाविष्ट गरिएको छ ।

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था

६.१.१ वन क्षेत्र र प्रकार सम्बन्धी विवरण

सप्तकोशी नगरपालिकाभित्र वन क्षेत्रले नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफलको ४७.७ प्रतिशत ओगटेको छ । यस क्षेत्रमा सघन खालको आरक्ष, राष्ट्रिय तथा सामुदायिक वन क्षेत्र पर्दछन् ।

६.१.२ वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा कुल ८ वटा सामुदायिक वन रहेको देखिन्छ । सामुदायिक वन नगरपालिकाको वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ८, १० र ११ मा रहेका छन् । साथै यस क्षेत्रमा २ वटा जैविक विविधतायुक्त क्षेत्र, १ वटा संरक्षित घाँसे मैदान, विद्युत तथा एलपी ग्याँस प्रयोग गर्ने ११६३ घरधुरी र दाउरा प्रयोग गर्ने ३९६७ घरधुरी रहेका छन् । सामुदायिक वनको क्षेत्रफल, सञ्चित दर, उत्पादन हुने काठ र उत्पादन हुने दाउरा सम्बन्धी विवरणलाई तालिका नं. ५४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५४: वन व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	वन तथा वातावरणका मुख्य क्षेत्रहरू	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	इकाई	संचित दर (क्यू.मि./हे)	वडा नं.	अवस्था
१.	सामुदायिक वन		रक्तमाला नमुना सावउस १	हे.			
			प्रसाहा सावउस २				
			बुलबुले सावउस ३				
			बलार्दह सावउस ४				
			गंगाजली सावउस ५				
			चुरीया सावउस ८				
			चुरे सावउस १०				
			ग्रामिण सावउस ११				
२.	जैविक विविधता			संख्या	२		
३.	बाँझो घासे मैदान संरक्षण			संख्या	१		
४.	विद्युत तथा एलपी ग्यास			संख्या	११६३		
५.	इन्धनको रूपमा दाउराको प्रयोग			संख्या	३९६७		

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

६.१.३ आरक्ष तथा मध्यवर्ती क्षेत्रको विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रमा कोशी टप्पु वन्यजन्तु आरक्ष पर्दछ । जहाँ आरक्षको कुल क्षेत्रफल १७६ वर्ग किलोमिटर छ भने १७३.५ वर्ग किलोमिटर मध्यवर्ती क्षेत्र रहेको छ । यस नगरपालिकाको वडा नं. ६, ९ र १० आरक्षको मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्दछ ।

६.१.४ विपद्बाट मानवीय क्षतिको विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा आगलागी, बाढी, शितलहर, रोग महामारी, सर्प दंस र जंगली जनावरबाट मानवीय क्षति भएको देखिन्छ । क्षति हुनेमा आगलागीबाट ४ जना घाईते, बाढीबाट ५ जना घाईते, शितलहरबाट २२ जना विरामी, रोग महामारीबाट २१ विरामी, सर्प दंसबाट १ जना घाईते र जंगली जनावरबाट ६ जना घाईते भएको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विपद्को किसिम अनुसार वडागत विवरण तालिका नं. ५५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५५: विपद्बाट मानवीय क्षतिको विवरण

वडा नं.	आगलागी		बाढी		शितलहर		रोग माहामारी		सर्प दंस		जंगली जनावरबाट क्षति		अन्य	
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	विरामी	मृत्यु	विरामी	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
१	०	०	०	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०	०
२	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०
३	०	०	०	०	०	२	०	१	०	०	०	०	०	०
४	०	०	०	०	०	६	०	२	०	१	०	०	०	०
५	०	०	०	०	०	२	०	१	०	०	०	०	०	०
६	०	०	०	२	०	३	०	२	०	०	०	१	०	०
७	०	०	०	३	०	२	०	१	०	०	०	२	०	०
८	०	१	०	०	०	२	०	३	०	०	०	१	०	०
९	०	०	०	०	०	३	०	२	०	०	०	२	०	०
१०	०	२	०	०	०	१	०	२	०	०	०	०	०	०
११	०	१	०	०	०	१	०	२	०	०	०	०	०	०
जम्मा	०	४	०	५	०	२२	०	२१	०	१	०	६	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

६.१.५ विपद्बाट भएको भौतिक क्षतिको विवरण

सप्तकोशी नगरपालिका क्षेत्रभित्र विगत तीन वर्षमा विपद्का कारण कुल ७५५ घरधुरीको घरगोठमा क्षति पुगेको देखिन्छ भने २५० घरधुरीको बाली तथा जमिनमा क्षति पुगेको पाईन्छ। जसबाट १ करोड ३२ लाख ५० हजार बराबरको आर्थिक क्षति भएको अनुमान गरिएको छ। विपद्को किसिम अनुसार घरगोठ, पशुपंक्षी, बाली र जमिनमा भएको क्षतिको विवरण तालिका नं. ५६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५६: विपद्बाट भएको भौतिक क्षति

क्षति विवरण	घरगोठ		पशुपंक्षी		बाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षति	
	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
आगलागी	५०	५००००००			२००	२००००००		
बाढी डुवान	२००	२००००००						
शितलहर	२५	३००००००						
रोग माहामारी	४५०	४५००००						
सर्पको टोकाइ	१०	१०००००						
जंगली जनावरबाट क्षति	२०	२०००००			५०	५०००००		
जम्मा	७५५	१०७५००००	०	०	२५०	२५०००००	०	०

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

६.१.६ विपद्बाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार

विपद्बाट नगर क्षेत्र भित्रका विद्यालय, पुल पुलेसा, बाटो तथा कुलो र नहर जस्ता सार्वजनिक संरचनाहरूमा क्षति पुगेको देखिन्छ। जस अनुसार ७ वटा विद्यालय, २ वटा पुल पुलेसा, १० किलोमिटर बाटो र २५ वटा कुलो तथा नहरमा क्षति पुगेको पाईन्छ। विपद्का कारण सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधारमा परेको क्षति सम्बन्धी विवरणलाई तालिका नं. ५७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५७: विपद्बाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसार क्षति विवरण									
	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य	
	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
बाढी डुवान	५	५०००००	२	२००००००	१०	५०००००	२०	७०००००		
जंगली जनावरको क्षति	२	३०००००					५	१०००००		
अन्य										
जम्मा	७	८०००००	२	२००००००	१०	५०००००	२५	८०००००		

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

६.१.७ प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

नगरपालिकाले प्रकोप व्यवस्थापनको क्षेत्रमा गरेको प्रयासलाई प्रकोपको किसिम अनुसार प्रकोप व्यवस्थापनमा सम्पादन गरेको प्रगतिको विवरण तालिका नं. ५८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५८: प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	प्रकोप	इकाई	वडा नं.	परिमाण	अवस्था
१.	पहिरो जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत			
२.	बाढी जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	१, ३, ४, ५, ६, ७	७	
३.	डुवान जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	१, ३, ४, ५, ६, ७	६	
४.	असिना जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	सवै	१००	
५.	लु जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	सवै	७०	
६.	आगलागी (बस्तीमा) जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	सवै	१०	
७.	हिम पहिरो जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत			
८.	पहिरो जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत			
९.	आँधी/हुरी बतास जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	सवै	५०	
१०.	अति वृष्टि जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	सवै	६०	
११.	शित लहर जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	सवै	२५	
१२.	वन डहेलो जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	१, ४, ५, ११	२०	
१३.	भुक्षय जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	सवै	५	
१४.	खण्डवृष्टि जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत			
१५.	सुख्खा वा खडेरी जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत			
१६.	हिमपात विस्फोटन जोखिम क्षेत्र	प्रतिशत	सवै	८	
१७.	भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त संरचना	संख्या	सवै	१००	
१८.	जोखिम नक्शाङ्कन भएको क्षेत्र	संख्या			
१९.	चट्याड जोखिम क्षेत्र	संख्या			
२०.	भूकम्पबाट क्षतिग्रस्त संरचनाको पुर्ननिर्माण	संख्या			
२१.	अन्य				
२२.	जोखिम नभएको				

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

६.१.८ पानी मुहान तथा स्रोत सम्बन्धी विवरण

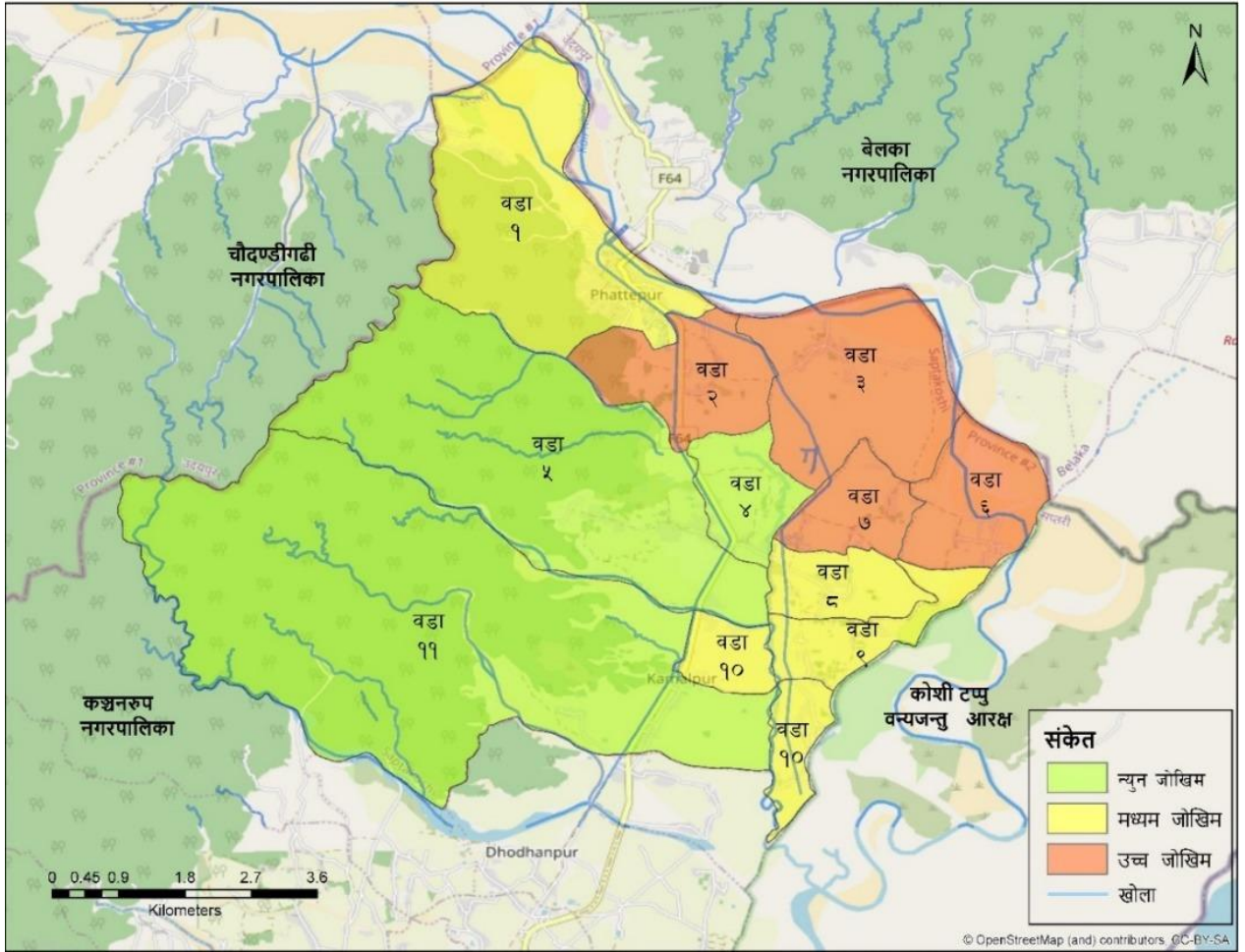
नगरपालिका क्षेत्र भित्र प्राकृतिक स्रोतका पानी मुहान तथा स्रोतका रूपमा १० वटा पोखरी, ईनार र पानी टंकी रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. ५९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ५९: पानी मुहान तथा स्रोत विवरण

क्र.सं.	स्रोतको नाम	वडा नं.	ठेगाना	स्रोतको किसिम
१	ईनार	१	फत्तेपुर	पोखरी
२	ईनार	१	सप्तकोशी नगरपालिका फत्तेपुर	खानी
३	पोखरी	२	पर्सोह	पोखरी
४	पोखरी	५	गंगाजलि	पोखरी
५	ईनार	८	ओद्राहा	अन्य
६	पोखरी	८	ओद्राहा	अन्य
७	पोखरी	८	ओद्राहा	पोखरी
८	पोखरी	८	ओद्राहा	पोखरी
९	पोखरी	८	ओद्राहा	अन्य
१०	पानी टंकी	८	ओद्राहा	पोखरी

श्रोत: फिल्ड सर्भेक्षण, २०८१

६.१.९ विपद् जोखिम स्रोत नक्शांकन

परिच्छेद ७ : भौतिक विकासको अवस्था

यस परिच्छेदमा सडक, विद्युत, भवन, उर्जा, सूचना संचार र आवास तथा भवन जस्ता विषयहरू समावेश गरिएको छ ।

७.१ यातायात पूर्वाधार

यस शिर्षकमा नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सडक मार्ग/सञ्जालहरूको विद्यमान अवस्था, पुल पुलेसाको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

७.१.१ सडक संजालको अवस्था

नगरपालिका भित्र सडक सञ्जालको अवस्था हेर्दा १२.३१ किलोमिटर कालोपत्र सडक, ४३ किलोमिटर ग्राभेल सडक र ५ किलोमिटर ढलान सडक रहेको देखिन्छ । कुल सडक पूर्वाधारको सञ्जाल ६०.३१ किलोमिटर रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी ५० प्रतिशत जनसंख्या १५ मिनेट समय भित्र यातायातको पहुँच भएको स्थानमा बसोबास गर्दछन् । सडक पूर्वाधार सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ६० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६०: सडक सञ्जालको अवस्था

क्र.सं.	सडक तथा सडक पूर्वाधार	इकाई	परिमाण	आधार वर्ष
१.	कालोपत्रे सडक	कि.मि.	१२.३१	२०८०/०८१
२.	ग्राभेल वा खण्ड स्मीथ सडक	कि.मि.	४३	२०८०/०८१
३.	ढलान सडक	कि.मि.	५	२०८०/०८१
४.	पक्की पुल	संख्या	१७	२०८०/०८१
५.	भालुङ्गे पुल	संख्या	१	२०८०/०८१
६.	काठे पुल	संख्या		
७.	१५ मिनेटको दुरीमा यातायातमा पहुँच भएको जनसंख्या	प्रतिशत	५०	२०८०/०८१

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

७.१.२ पुल तथा पुलेसा

सप्तकोशी नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुल २१ वटा पुल तथा पुलेसाहरू रहेका छन् । जसमध्ये राम्रो अवस्थामा ७ वटा, ठिकै अवस्थामा ९ वटा र ५ वटा जिर्ण अवस्थामा रहेका छन् । पुलको प्रकार अनुसार हेर्दा १७ वटा पक्की पुल छन् भने ४ वटा कल्भर्ट रहेका छन् । यस सम्बन्धी थप विवरण तालिका नं. ६१ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ६१: पुल तथा पुलेसाको विवरण

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको स्थान	भोलुङ्गे/काठे /ट्रष्ट/पक्की	अवस्था	निर्णय भए बाह्य अवलोकन
१	नहर पुल	फत्तेपुर	पक्की पुल	ठिकै	
१	त्रियुगा नदि पुल	फत्तेपुर	पक्की पुल	राम्रो	
१	नहर पुल	फत्तेपुर	पक्की पुल	ठिकै	
१	नहर पुल	फत्तेपुर	पक्की पुल	जिर्ण	साईड वाल पर्खाल भत्केको
१	नहर पुल फत्तेपुर १ (हेडवान निर)	फत्तेपुर	पक्की पुल	जिर्ण	पुलको जग चिरा परको र भत्किन लागेको
२	टयाङ्गा खोला पुल	पर्साहा	पक्की पुल	जिर्ण	साईड वाल पर्खाल भत्केको, पुलको बाटोमा भवाङ्ग प्वाल परको
२	कल्भर्ट	सप्तकोशी नगरपालिका पर्साहा	कल्भर्ट	जिर्ण	पुलको जग नै भासेको र हल्लिने
३		सप्तकोशी नगरपालिका	कल्भर्ट	ठिकै	

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको स्थान	भोलुङ्गे/काठे /ट्रष्ट/पक्की	अवस्था	निर्ण भए बाह्य अवलोकन
३	कलभर्ट	सप्तकोशी नगरपालिका	कलभर्ट	राम्रो	
४	नहर पुल	बलदह	पक्की पुल	ठिकै	
४	खाता पुल	बलदह	पक्की पुल	ठिकै	
४	बलदह चौकको पुल	बलदह	पक्की पुल	ठिकै	
४	नहर पुल	तुलसी चौक	पक्की पुल	ठिकै	
४	भाटे पूल	बलदह	पक्की पुल	राम्रो	
५	गंगाजली पुल	गंगाजली र धारटोल	पक्की पुल	राम्रो	
८	मयुनी खाता पुल	ओद्राहा	पक्की पुल	राम्रो	
८	पुरानो नहर पुल	ओद्राहा	पक्की पुल	जिर्ण	साईड वाल पर्खाल भत्केको, पुलको जग चिरा परको
८	नया नहर पुल	ओद्राहा	पक्की पुल	राम्रो	
७	कलभर्ट	सप्तकोशी नगरपालिका	कलभर्ट	राम्रो	
१०	भगनी पुल	भगनी	पक्की पुल	ठिकै	
११	नहर पुल	भगनी	पक्की पुल	ठिकै	

श्रोत: फिल्ड सर्भेक्षण, २०८१

७.२ विद्युत तथा बैकल्पिक उर्जा

यस शिर्षक अन्तर्गत इन्धनको उपलब्धता, उत्पादन र उपयोग सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ।

७.२.१ खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरधुरी विवरण

खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनको प्रमुख स्रोतको रूपमा दाउराको प्रयोग सबैभन्दा उच्च ७६.०३ प्रतिशत घरधुरी, एलपी ग्याँस प्रयोग गर्ने २१.७१ प्रतिशत घरधुरी, गोबर वा गुईठा प्रयोग गर्ने ०.३४ प्रतिशत घरधुरी, बायो ग्याँस प्रयोग गर्ने १.३० प्रतिशत र विद्युत प्रयोग गर्ने ०.५७ प्रतिशत घरधुरी रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. ६२ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

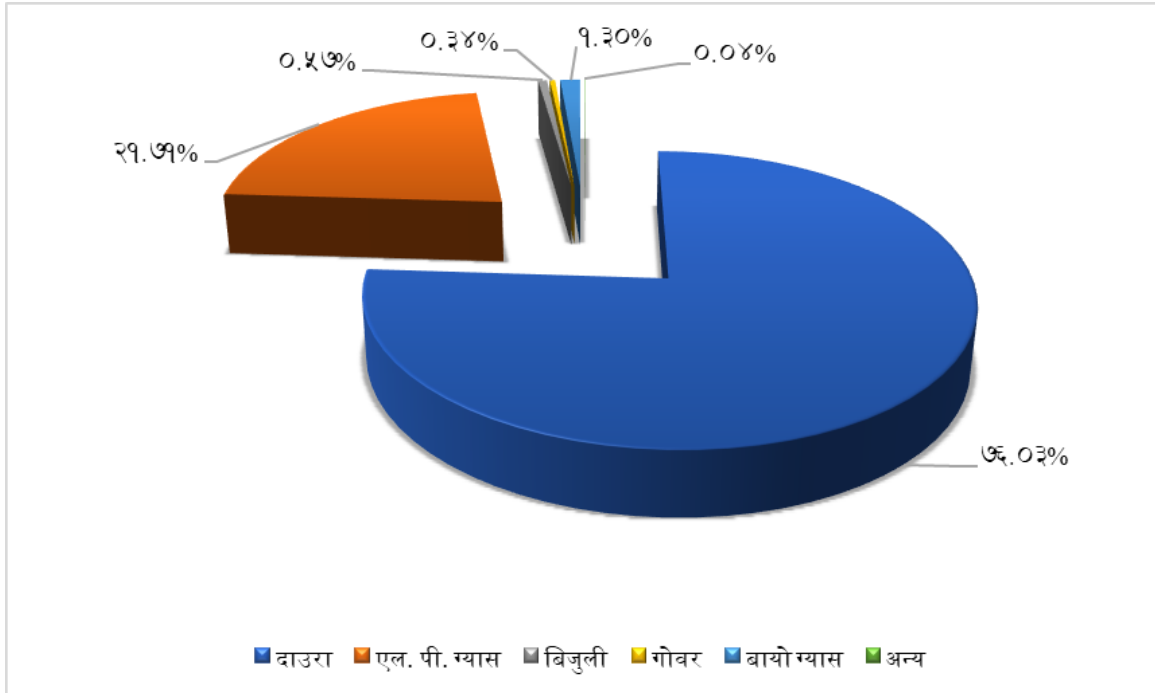
तालिका ६२: खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा नं.	जम्मा	दाउरा	एल. पी. ग्यास	बिजुली	गोबर/गुईठा	बायो ग्यास	अन्य
१	१०८४	४३३	६३१	१०	०	१०	०
२	६०२	४४७	१५०	४	०	१	०
३	३०८	२०६	९१	०	०	११	०
४	५५३	४७२	७९	१	०	०	१
५	३३७	२९४	३७	१	०	५	०
६	३४९	३२९	१२	२	४	२	०
७	३२०	२९२	११	१	१३	३	०
८	४४८	३९५	४९	२	१	१	०
९	३६८	३५५	१०	३	०	०	०
१०	४६७	४२६	९	३	०	२८	१
११	३८२	३१८	५४	३	०	७	०
जम्मा	५२१८	३९६७	११३३	३०	१८	६८	२
प्रतिशत	१००	७६.०३	२१.७१	०.५७	०.३४	१.३०	०.०४

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

माथि तालिकाको तथ्यांकमा खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धनको प्रमुख स्रोतअनुसार घरधुरीलाई रेखाचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

रेखाचित्र ८ : खाना पकाउने इन्धनको प्रमुख स्रोत अनुसार घरधुरी

७.२.२ बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरधुरी विवरण

यस क्षेत्रमा बत्तीको प्रमुख स्रोतको रूपमा विद्युत रहेको छ । विद्युतलाई बत्तीको प्रमुख स्रोतका रूपमा उपयोग गर्ने घरधुरी ९८.६६ प्रतिशत रहेको छ भने अन्य स्रोतलाई बत्तीको प्रमुख स्रोतका रूपमा उपयोग गर्ने घरधुरीमध्ये मट्टितेल प्रयोग गर्ने ०.८८ प्रतिशत, सोलार प्रयोग गर्ने ०.५० प्रतिशत, बायोग्यास प्रयोग गर्ने ०.०२ प्रतिशत र बत्तीको लागि अन्य स्रोत प्रयोग गर्ने ०.०८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोग गर्ने घरधुरीको विवरण तालिका नं. ६३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६३: बत्ती बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरधुरी

वडा नं.	जम्मा	बिजुली	सोलार	मट्टितेल	बायो ग्यास	अन्य
१	१०८४	१०६९	१३	१	०	१
२	६०२	५९९	३	०	०	०
३	३०८	३०७	१	०	०	०
४	५५३	५३२	३	१७	०	१
५	३३७	३३५	०	१	१	०
६	३४९	३४८	०	१	०	०
७	३२०	३०१	०	१८	०	१
८	४४८	४४६	०	२	०	०
९	३६८	३६५	३	०	०	०
१०	४६७	४५७	३	६	०	१
११	३८२	३८२	०	०	०	०
जम्मा	५२१८	५१४१	२६	४६	१	४
प्रतिशत	१००	९८.५२	०.५०	०.८८	०.०२	०.०८

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

७.३ सञ्चार तथा प्रविधि

यस शिर्षक अन्तर्गत आधुनिक सुविधामा पहुँचका अवस्थालाई समावेश गरिएको छ ।

७.३.१ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

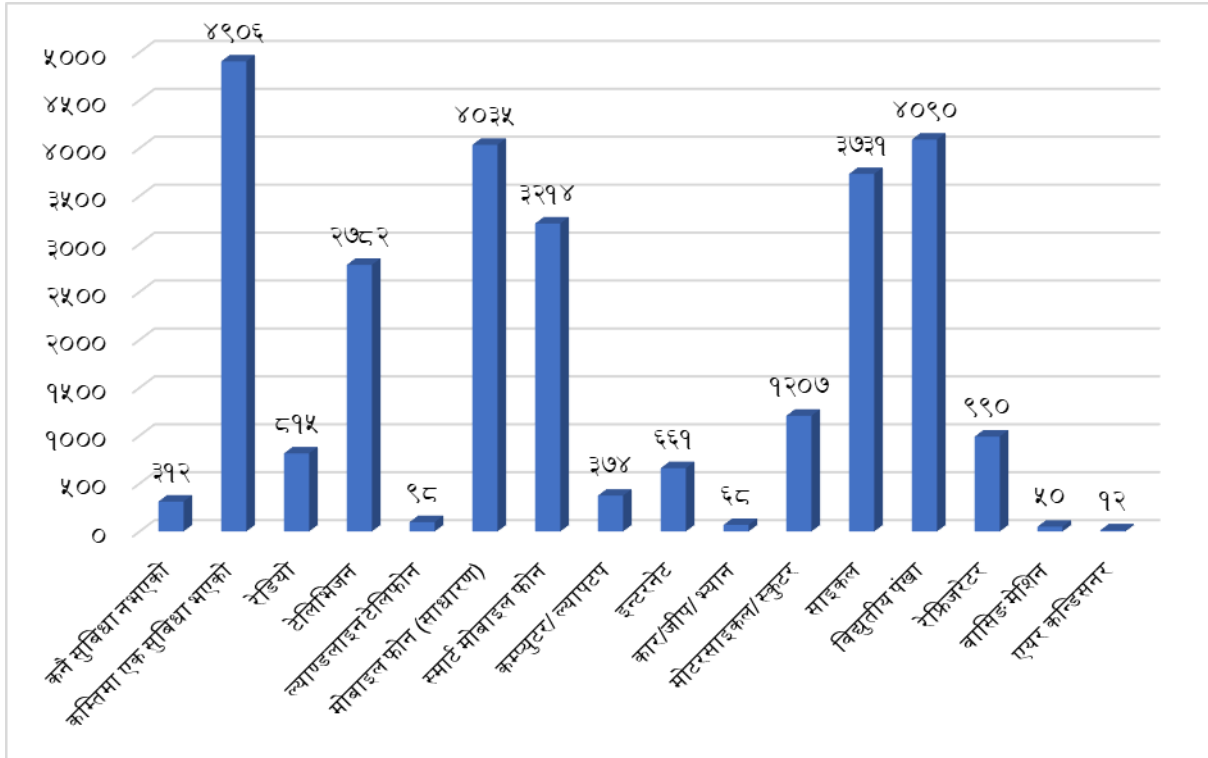
आधुनिक सुविधाको पहुँचको अवस्था हेर्दा प्रायः जसो घरधुरीमा मोबाईल फोनको पहुँच रहेको छ । विद्युतीय पँखाको सुविधा रहेको घरधुरी ७८.३८ प्रतिशत रहेको छ । त्यसैगरी मोबाईल सुविधामा प्रत्यक्ष पहुँच रहेको घरधुरी ७७.३३ प्रतिशत रहेको छ । साईकल उपयोग गर्ने घरधुरी ७१.५० प्रतिशत, टेलिभिजन उपयोग गर्ने घरधुरी ५३.३२ प्रतिशत, मोटरसाईकल वा स्कुटर उपयोग गर्ने घरधुरी २३.१३ प्रतिशत, रेफ्रिजेरेटर उपयोग गर्ने १८.९७ प्रतिशत घरधुरी, रेडियो उपयोग गर्ने घरधुरी १५.६२ प्रतिशत, इन्टरनेट प्रयोग गर्ने घरधुरी १२.६७ प्रतिशत र कम्प्युटर वा ल्यापटप प्रयोग गर्ने घरधुरी ७.१७ प्रतिशत रहेका छन् । यी मध्येबाट कम्तिमा एक सुविधा लिने ९४.०२ प्रतिशत घरधुरी रहेका छन् भने ५.९८ प्रतिशत घरधुरीले कुनै खालको सुविधाको उपभोग गर्ने गरेका छैनन् । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण तालिका नं. ६४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६४: आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	कुनै सुविधा नभएको	कम्तिमा एक सुविधा भएको	रेडियो	टेलिभिजन	ल्याण्डलाइन टेलिफोन	मोबाइल फोन (साधारण)	स्मार्ट मोबाइल फोन	कम्प्युटर/ल्यापटप	इन्टरनेट	कार/जीप/भ्यान	मोटरसाइकल/स्कुटर	साइकल	विद्युतीय पँखा	रेफ्रिजेरेटर	वासिङ मेशिन	एयर कन्डिसनर
१	१९	१०६५	१९१	७८८	६५	७५३	९१७	१८२	३५८	४१	३४८	६१७	९९४	५८०	२९	१०
२	१२	५९०	१०४	३९०	१४	५३२	३१८	४०	५९	७	१५४	४९२	४५७	८०	३	०
३	२४	२८४	१३७	१७३	२	२७५	२६४	४	५०	२	५९	२२४	२२७	१२	०	०
४	४२	५११	१५७	२३५	२	४२७	३५०	३३	५७	८	१२२	३८२	४२२	११४	२	०
५	३६	३०१	८३	१७८	०	२२५	२३३	२४	३३	२	६९	२६४	२७६	५७	०	१
६	१३	३३६	२०	१८८	१	२९६	१८७	८	११	०	७३	२६०	२७३	४४	१	०
७	१५	३०५	५	१६०	१	२५४	१४८	१३	१२	०	६६	२४७	२२८	३२	१	१
८	८०	३६८	३२	१६६	८	२९७	१३०	१४	२९	३	७१	२९०	२७२	११	०	०
९	२२	३४६	२३	१५४	३	२९७	११७	७	६	३	६५	३०२	२९३	९	०	०
१०	३२	४३५	३१	१४९	१	३३९	२६५	२६	२२	१	१००	३५२	३२९	३	१२	०
११	१७	३६५	३२	२०१	१	३४०	२८५	२३	२४	१	८०	३०१	३१९	४८	२	०
जम्मा	३१२	४९०६	८१५	२७८२	९८	४०३५	३२१४	३७४	६६१	६८	१२०७	३७३१	४०९०	९९०	५०	१२
प्रतिशत	५.९८	९४.०२	१५.६२	५३.३२	१.८८	७७.३३	६१.५९	७.१७	१२.६७	१.३०	२३.१३	७१.५०	७८.३८	१८.९७	०.९६	०.२३

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

माथीको तालिकाको आधारमा सुविधाको उपलब्धता दर्साउने विवरण रेखाचित्र नं. ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।
रेखाचित्र ९ : घरधुरीमा उपलब्ध सुविधाका आधारमा घरधुरी संख्या

७.४ आवास तथा भवन

यस शिर्षक अन्तर्गत आवासीय घरको बनावटको आधारमा घरधुरी सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ।

७.४.१ घरको जगको आधारमा घरधुरी विवरण

बसोबास गरेको मुख्य घरको जगका आधारमा घरधुरीको वर्गीकरण गर्दा सबैभन्दा उच्च संख्यामा काठको खम्बा हुने ४२.६२ प्रतिशत घरधुरी रहेको छ भने सिमेन्टको जग हुने २०.९७ प्रतिशत घरधुरी, माटो वा ढुङ्गाको जग हुने १९.०३ प्रतिशत घरधुरी, ढलान पिल्लर सहितको जग हुने १७.११ प्रतिशत घरधुरी र अन्य खालको जग हुने ०.२७ प्रतिशत घरधुरी रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. ६५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६५: घरको जगको आधारमा घरधुरी विवरण

वडा नं.	जम्मा	माटो जडित इट्टा ढुंगा	सिमेन्ट जडित इट्टा ढुंगा	ढलान पिल्लर सहितको	काठको खम्बा	अन्य
१	१०८४	५६	१९९	५०८	३१९	२
२	६०२	१०८	२१६	७१	२०४	३
३	३०८	१०३	८१	२	१२२	०
४	५५३	१६९	१०४	५९	२१८	३
५	३३७	५६	७८	२४	१७९	०
६	३४९	४	१७	२४	३०४	०
७	३२०	५	३९	२८	२४७	१
८	४४८	३४	६८	४२	३०४	०
९	३६८	२७३	९३	२	०	०
१०	४६७	१६६	११८	५८	१२१	४
११	३८२	१९	८१	७५	२०६	१
जम्मा	५२१८	९९३	१०९४	८९३	२२२४	१४

वडा नं.	जम्मा	माटो जडित इट्टा ढुंगा	सिमेन्ट जडित इट्टा ढुंगा	ढलान पिल्लर सहितको	काठको खम्बा	अन्य
प्रतिशत	१००	१९.०३	२०.९७	१७.११	४२.६२	०.२७

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

७.४.२ भुईको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण

बसोबास गरिरहेको घरको भुईको किसिमका आधारमा घरधुरीको वर्गीकरण गर्दा माटोको भुई भएको ५६.०९ प्रतिशत घरधुरी, सिमेन्ट ढलान भएको ३८.१२ प्रतिशत, काठको फल्याक वा बाँसको भुई भएको १.४९ प्रतिशत, ईट्टा वा ढुङ्गाको भुई भएको ३.२४ प्रतिशत घरधुरी र सेरामिक टायलको भुई भएको ०.६३ प्रतिशत घरधुरी रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी अन्य खालको भुई तल्ला भएको घरधुरी ०.४२ प्रतिशत रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण तालिका नं. ६६ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६६: भुईको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण

वडा नं.	जम्मा	माटो	काठको फल्याक/बाँस	ईट्टा/ढुंगा	सेरामिक टायल	सिमेन्ट ढलान	अन्य
१	१०८४	२२४	१०	८	६	८३५	१
२	६०२	२९९	३	१२	५	२७९	४
३	३०८	२१७	६	७७	१	७	०
४	५५३	३१९	१०	१०	२	२०३	९
५	३३७	२१६	२	३	३	११३	०
६	३४९	२८८	४	१	१	५४	१
७	३२०	२७०	२	७	२	३८	१
८	४४८	३१५	२	९	१	११९	२
९	३६८	२८७	१३	१२	१	५४	१
१०	४६७	२९२	६	१२	४	१५०	३
११	३८२	२००	२०	१८	७	१३७	०
जम्मा	५२१८	२९२७	७८	१६९	३३	१९८९	२२
प्रतिशत	१००	५६.०९	१.४९	३.२४	०.६३	३८.१२	०.४२

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

७.४.३ छानोको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण

बसोबास गरेको मुख्य घरको छानोका आधारमा घरधुरी संख्यालाई वर्गीकरण गर्दा सबैभन्दा उच्च संख्यामा जस्ता वा टिनको छानाको घरमा बसोबास गर्ने घरधुरी ७१.९६ प्रतिशत रहेको छ। सिमेन्ट वा ढलानको छाना भएको घरमा बसोबास गर्ने घरधुरी २०.९१ प्रतिशत, पराल वा छवालीको छाना भएको घरमा बसोबास गर्ने ४.८५ प्रतिशत, टायलको छाना भएको घरमा बसोबास गर्ने घरधुरी १.३२ प्रतिशत रहेका छन्। त्यसैगरी ढुङ्गा वा स्लेटको छाना भएको घरमा बसोबास गर्ने र काठको छाना भएको घरमा बसोबास गर्ने घरधुरी क्रमशः ०.३६ प्रतिशत र ०.५२ प्रतिशत रहेको छ। छानोको किसिमअनुसार बसोबास गरेको घरधुरीको विवरण तालिका नं. ६७ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६७: छानोको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण

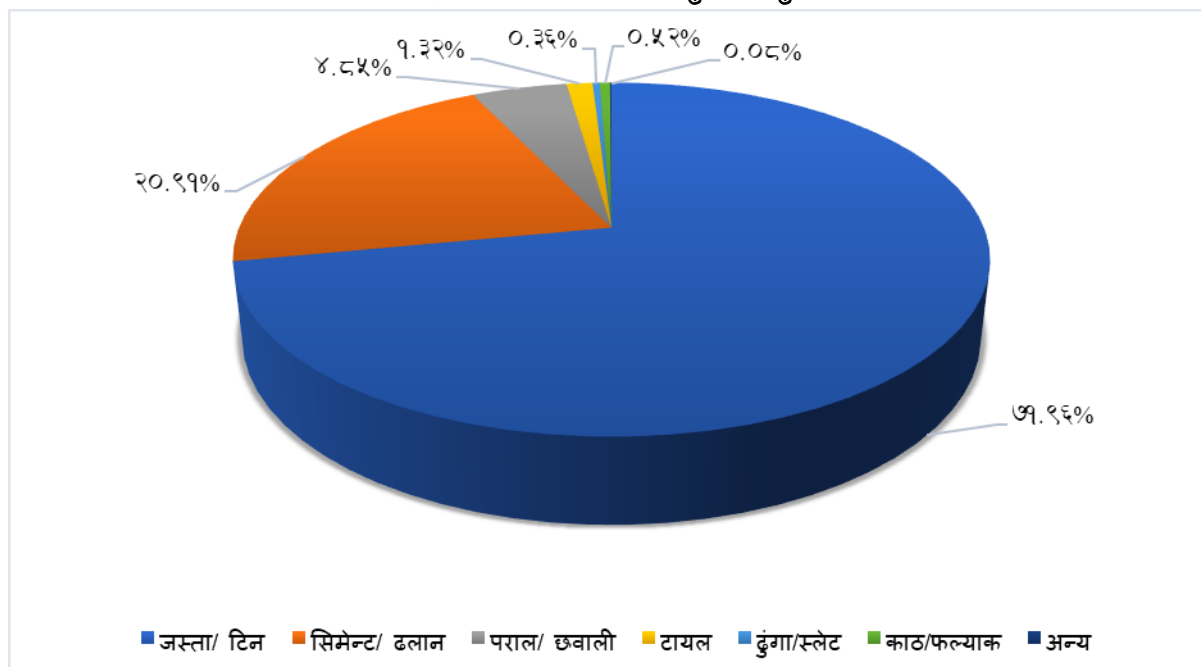
वडा नं.	जम्मा	जस्ता/ टिन	सिमेन्ट/ ढलान	पराल/ छवाली	टायल	ढुंगा/स्लेट	काठ/फल्याक	अन्य
१	१०८४	५२७	५२९	९	१०	९	०	०
२	६०२	४५६	११६	१७	१२	१	०	०
३	३०८	२५०	२७	१३	१७	०	१	०
४	५५३	४५२	७४	१५	८	२	१	१

वडा नं.	जम्मा	जस्ता/ टिन	सिमेन्ट/ ढलान	पराल/ छवाली	टायल	ढुंगा/स्लेट	काठ/फल्याक	अन्य
५	३३७	२९४	३०	४	८	१	०	०
६	३४९	३२०	८	२१	०	०	०	०
७	३२०	२९०	२४	३	३	०	०	०
८	४४८	३२५	५३	६३	५	२	०	०
९	३६८	२९१	६०	१७	०	०	०	०
१०	४६७	३१०	९७	४८	१	२	६	३
११	३८२	२४०	७३	४३	५	२	१९	०
जम्मा	५२१८	३७५५	१०९१	२५३	६९	१९	२७	४
प्रतिशत	१००	७१.९६	२०.९१	४.८५	१.३२	०.३६	०.५२	०.०८

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

माथी उल्लेखित तालिकाका आधारमा घरधुरीको विवरण रेखाचित्र नं. १० मा प्रस्तुत गरिएको छ।

रेखाचित्र १० : छानोको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण

७.४.४ भित्ताको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा बसोबास गर्ने मुख्य घरको भित्ताको किसिमका आधारमा घरधुरी संख्या हेर्दा सबैभन्दा उच्च संख्यामा बाँसको भित्ता भएको घरधुरी ३७.७० प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी सिमेन्ट तथा ढुङ्गा, ईट्टाको भित्ता भएको घरधुरी ३५.६१ प्रतिशत, माटो जडित ढुङ्गा, ईट्टाको भित्ता भएको घरधुरी १९.५७ प्रतिशत, काठ वा फल्याकको भित्ता भएको घरधुरी ६.२५ प्रतिशत, काँचो ईट्टाको भित्ता भएको ०.१३ प्रतिशत, जस्ता वा टिनको भित्ता भएको ०.२१ प्रतिशत र अन्य किसिमको भित्ता भएको ०.५४ प्रतिशत घरधुरी रहेका छन्। भित्ताको किसिमअनुसार बसोबास गरेको घरधुरीको विवरण तालिका नं. ६८ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६८: भित्ताको किसिम अनुसार घरधुरी विवरण

वडा नं	जम्मा	माटो जडित इट्टा ढुंगा	सिमेन्ट जडित इट्टा ढुंगा	काठ/फल्याक	बाँस	काँचो इट्टा	जस्ता/ टिन	अन्य
१	१०८४	७५	७०३	६४	२३९	०	२	१
२	६०२	१४०	२५३	१८	१८५	१	४	१

वडा नं	जम्मा	माटो जडित इट्टा ढुंगा	सिमेन्ट जडित इट्टा ढुंगा	काठ/फल्याक	बाँस	काँचो इट्टा	जस्ता/टिन	अन्य
३	३०८	१०४	६८	३	१३३	०	०	०
४	५५३	१७०	१५८	१९	१७८	५	१	२२
५	३३७	२६	९३	१३२	८५	०	१	०
६	३४९	२	३७	३	३०७	०	०	०
७	३२०	४	६४	३	२४९	०	०	०
८	४४८	२८	९९	११	३०९	०	१	०
९	३६८	२६३	१०५	०	०	०	०	०
१०	४६७	१७६	१३६	३४	११६	१	०	४
११	३८२	३३	१४२	३९	१६६	०	२	०
जम्मा	५२१८	१०२१	१८५८	३२६	१९६७	७	११	२८
प्रतिशत	१००	१९.५७	३५.६१	६.२५	३७.७०	०.१३	०.२१	०.५४

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

७.४.५ भवन, बस्ती विकास तथा आवास सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय भवन सहिता अनुसार सप्तकोशी नगरपालिकामा भुकम्प प्रतिरोधी भवन कुल १३ वटा निर्माण भएका छन् भने मापदण्ड बमोजिम बनेका निजी आवास करिब १३ वटा रहेका छन् । त्यसैगरी मापदण्ड पुरा नगरी निर्माण भएका निजी आवासको संख्या ४१५ रहेको छ । यस सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ६९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ६९: भवन, बस्ती विकास तथा आवास सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	भवन, बस्ती विकास तथा आवास	वडा नं.	संख्या	अवस्था
१.	भुकम्प प्रतिरोधी भवन	१ देखि ११	१३	
२.	मापदण्ड बमोजिम बनेका निजी आवास	१ देखि ११	१३	
३.	मापदण्ड बमोजिम नबनेका निजी आवास	१ देखि ११	४१५	घर अभिलेख
४.	मापदण्ड बमोजिम बनेका सार्वजनिक भवन	१ देखि ११	२०	
५.	मापदण्ड बमोजिम नबनेका सार्वजनिक भवन	१ देखि ११	२	वडा कार्यालय ८ र १
६.	सहरी विपन्न तथा सीमान्तकृत समुदायका लागि आवास कार्यक्रम	४,७,८,१०,११	५०	जनता आवास
	जम्मा			

श्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०८१

७.४.६ नगरपालिका अन्तर्गत सरकारी भवन सम्बन्धी विवरण

सप्तकोशी नगरपालिका क्षेत्रभित्र नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन सहित कुल ११ वटा सरकारी भवनहरु रहेका छन् । सरकारी भवनहरु रहेका वडा तथा स्थान र सम्पर्क नम्बर सहितको विवरण तालिका नं. ७० मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका ७०: नगरपालिका अन्तर्गत सरकारी भवन सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	सम्पर्क नं.
२	वडा कार्यालय	पर्साहा	९८१९९२८३६३
३	वडा कार्यालय	सप्तकोशी नगरपालिका	९८६४६८११६९
४	वडा कार्यालय	बलार्दह	९८४२२९२२४७
५	वडा कार्यालय	गंगाजलि	९८४२८८०५१३
६	वडा कार्यालय	सप्तकोशी नगरपालिका	९८६३९०८७०२
८	वडा कार्यालय	ओद्रहा	९८६०९५२६०५

वडा नं.	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	सम्पर्क नं.
८	वडा कार्यालय	फत्तेपुर	९८६१६३९०१२
८	नगरपालिकाको कार्यालय	फत्तेपुर	
९	वडा कार्यालय	कमलपुर	९८१९९४८४५६
७	वाडा कार्यालय	सप्तकोशी नगरपालिका	९८२५७४८१०९
१०	वडा कार्यालय	भगनी	९८२५७५१२५९

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

७.४.७ नगरपालिका अन्तर्गतका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन सम्बन्धी विवरण

सप्तकोशी नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवनको कुल संख्या ७ रहेको छ। सबैभन्दा उच्च संख्यामा वडा नं. ८ मा ३ वटा भवन रहेका छन्। भवन रहेको वडा, स्थान र सम्पर्क नम्बर सहितको विवरण तालिका नं. ७१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७१: नगरपालिका अन्तर्गतका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	सम्पर्क नं.
६	सामुदायिक भवन	सप्तकोशी नगरपालिका	९८२३२०७०४६
६	नवयुग कृषि समुह बोचहि	सप्तकोशी नगरपालिका	९८११७५७३५९
७	सामुदायिक भवन	सप्तकोशी नगरपालिका	९८१६७३०९९७
८	मुकेश साह	ओद्राहा	९८०७७०१२०४
८	सभागृह	ओद्राहा	९८१७७६४८८३
८	दलित आदिवासी भवन	ओद्राहा	९८२०७५७९४४
९	कमलपुर समुदाय भवन	कमलपुर	९७६५७४१६०५

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

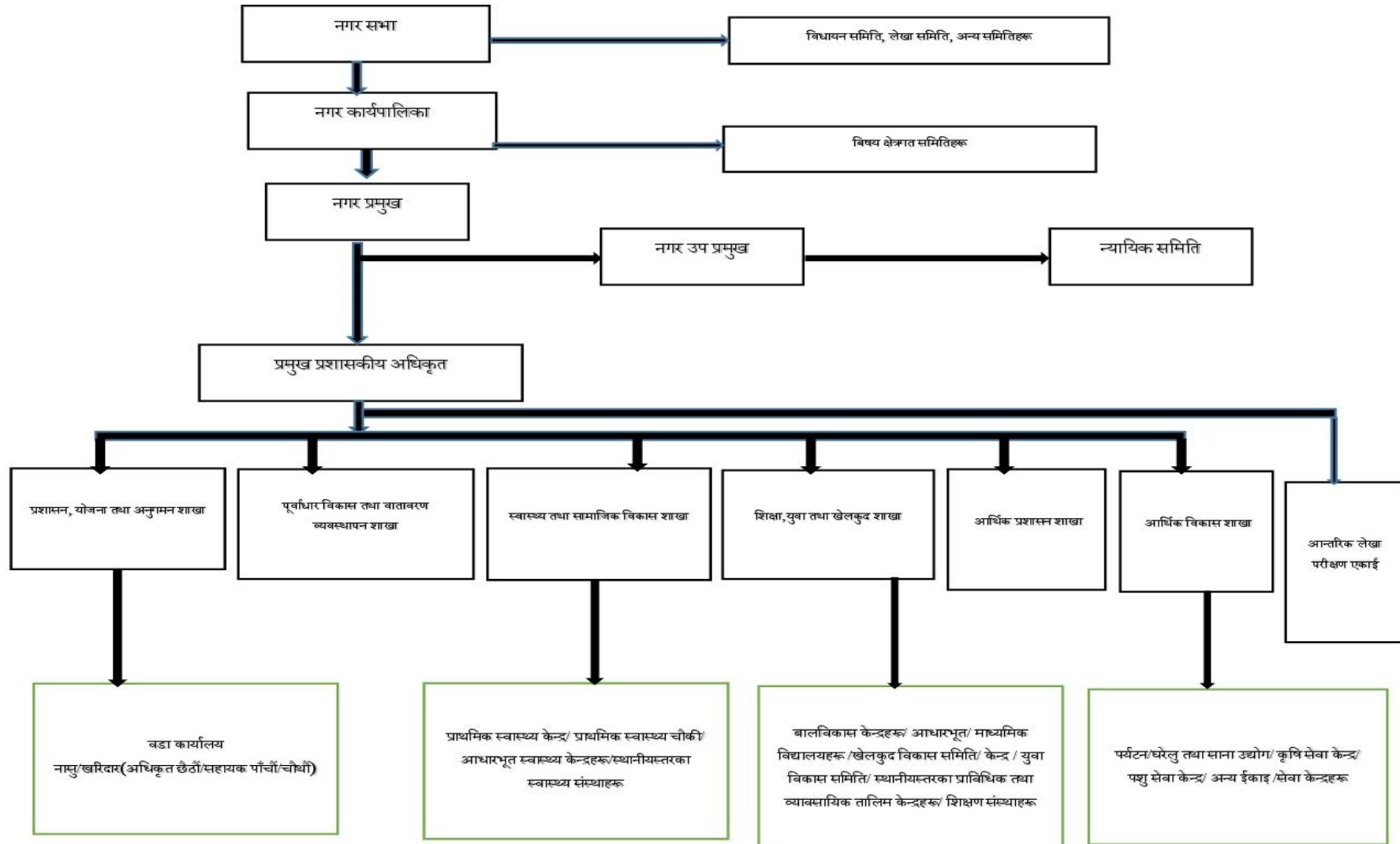
परिच्छेद ८ : संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको विद्यमान अवस्था, आय तथा व्यय, विषयगत समूह तथा संघसंस्था र नागरिक संगठन सम्बन्धी विवरणलाई प्रस्तुत गरिएको छ ।

८.१ संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था

८.१.१ नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा

सप्तकोशी नगरपालिकाको संगठन व्यवस्थापन सर्भेक्षण प्रतिवेदनमा प्रस्ताव गरिए बमोजिम नगरपालिकाको संगठनात्मक ढाँचा देहाय बमोजिम रहेको छ ।

८.१.२ नगर कार्यपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधन

नगर कार्यपालिकामा उपलब्ध दरबन्दी तेरिजका आधारमा ५१ दरबन्दी रहेकोमा हाल ११७ जना कर्मचारी कार्यरत रहेका छन् । नगरपालिकामा ७ वटा शाखा, १ वटा उपशाखा, ३ वटा इकाई र ३ वटा सेवा केन्द्र संचालनमा रहेका छन् । शाखा तथा इकाईगत उपलब्ध जनशक्तिको विवरणलाई देहायअनुसारको तालिका नं. ७२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७२: नगर कार्यपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधन विवरण

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	श्रेणी/तह	कार्यरत शाखा/क्षेत्र
१	रामदेव चौधरी	उपसचिव	नवौं	नगरपालिका
२	दिपेन्द्र साह	अधिकृत	आठौं	प्रशासन शाखा
३	महेश चौधरी	जनस्वास्थ्य अधिकृत	सातौं	स्वास्थ्य शाखा
४	गिरधारी प्रसाद साह	सि.अ.हे.व. अधिकृत	छैठौं	स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा
५	जीवछ प्रसाद साह	सि.अ.हे.व. अधिकृत	छैठौं	स्वास्थ्य शाखा
६	प्रकाश सुवेदी	प्रशासन अधिकृत	छैठौं	प्रशासन/जिन्सी शाखा
७	मनोज कुमार साह सुडी	सि.अ.हे.व.	छैठौं	स्वास्थ्य चौकी कमलपुर, भगनी
८	मनोरमा कुमारी यादव	सि.अ.न.मी.अ.	छैठौं	स्वास्थ्य चौकी कमलपुर, भगनी
९	महेन्द्र झा	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	छैठौं	स्वास्थ्य शाखा
१०	माधव सुवेदी	ज.स्वा.नि.	छैठौं	स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
११	राज कुमार दास	जनस्वास्थ्य निरीक्षक	छैठौं	स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
१२	लोकेश चन्द्र पैकरा	इन्जिनियर	छैठौं	प्राविधिक शाखा
१३	शान्ति कुमारी चौधरी	सि.अ.न.मी.अ.	छैठौं	स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
१४	संजिता थापा	सि.अ.न.मी.अ.	छैठौं	स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा
१५	हेम नारायण चौधरी	ज.स्वा.नि.	छैठौं	स्वास्थ्य चौकी कमलपुर, भगनी
१६	अनिशा कार्की	सि.अ.न.मी.	पाँचौं	स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा
१७	कविता बस्नेत	लेखा सहायक	पाँचौं	आर्थिक प्रशासन शाखा
१८	किशोर कुमार चौधरी	नायब सुब्बा	पाँचौं	वडा नं. ३
१९	किशोर कुमार यादव	सव-इन्जिनियर	पाँचौं	योजना शाखा
२०	जय प्रकाश आनन्द चौधरी	प्राविधिक सहायक	पाँचौं	युवा, खेलकुद तथा शिक्षा शाखा
२१	तृपित नारायण यादव	सि.अ.हे.व.	पाँचौं	स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा
२२	दिलीप कुमार चौधरी	ना.पशु.स्वा.प्राविधिक	पाँचौं	पशु विकास शाखा
२३	प्रमोद कुमार ठाकुर	हेल्थ असिस्टेन्ट	पाँचौं	स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
२४	बिभा साह	नायब सुब्बा	पाँचौं	वडा नं. ५
२५	भवानी कुमारी चौधरी	पशु सेवा प्राविधिक	पाँचौं	पशु विकास शाखा
२६	रण बहादुर मगर	कम्प्युटर अपरेटर	पाँचौं	प्रशासन/जिन्सी शाखा
२७	रविन्द्र कुमार बहरदार	हेल्थ असिस्टेन्ट	पाँचौं	स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा
२८	राम बहादुर कटवाल	आ.ले.प.	पाँचौं	आ.ले.प.शाखा/आर्थिक प्रशासन

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	श्रेणी/तह	कार्यरत शाखा/क्षेत्र
				शाखा
२९	विमला कुमारी चौधरी	सि.अ.न.मी.	पाँचौं	स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा
३०	शैलेन्द्र कुमार झा	सि.अ.हे.ब.	पाँचौं	स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
३१	सुनिता श्रेष्ठ	नायब सुब्बा	पाँचौं	वडा नं. ४
३२	सुमन कुमार गामी	सव-इन्जिनियर	पाँचौं	प्राविधिक शाखा
३३	सुरेन्द्र कुमार यादव	सि.अ.हे.ब.	पाँचौं	स्वास्थ्य चौकी कमलपुर, भगनी
३४	अञ्जली कुमारी चौधरी	अ.न.मी.	चौथो	स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
३५	अन्जना अधिकारी	खरिदार	चौथो	वडा नं. ८
३६	अमृत कुमार साह	अमिन	चौथो	घर नक्सा तथा अभिलेख शाखा
३७	कृष्णदेव चौधरी	असई	चौथो	प्राविधिक शाखा
३८	चन्द्रिका चौधरी	खरिदार	चौथो	वडा नं. ९
३९	जिवछ कुमार साह	खरिदार	चौथो	वडा नं. २
४०	मनिषा कुमारी साह	असई	चौथो	घर नक्सा तथा अभिलेख शाखा
४१	मिथलेश कुमार सन्त	असई	चौथो	प्राविधिक शाखा
४२	रामकृष्ण यादव	असई	चौथो	वडा नं. १०/प्राविधिक शाखा
४३	रामचन्द्र पैकरा	सहलेखापाल	चौथो	आर्थिक प्रशासन शाखा
४४	रामदेव चौधरी	खरिदार	चौथो	वडा नं. ७
४५	विष्णु माया नेपाल	स.म.वि.नि.	चौथो	महिला तथा बालबालिका विकास शाखा
४६	संजिव राउत	खरिदार	चौथो	वडा नं. १
४७	हरि लाल कुमार मण्डल	खरिदार	चौथो	वडा नं. ६
४८	शैलेश कुमार गुप्ता	रोजगार संयोजक	छैठौं	रोजगार सेवा केन्द्र
४९	श्याम कुमार पोखरेल	कानूनी सल्लाहकार		न्यायीक समिति
५०	अमित चौधरी	ना.प्रा.स.	चौथो	पशुपक्षि विकास शाखा
५१	सुनिता चौधरी	मुखिया		नगरपालिकाको कार्यालय/दर्ता चलानी
५२	अर्चना चौधरी	अ.न.मी.		स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
५३	ललिता कुमारी चौधरी	अ.न.मी.		सहरी स्वास्थ्य केन्द्र वडा नं. ३
५४	सुनिता चौधरी	अ.न.मी.		स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
५५	दिपेश कुमार चौधरी	अ.हे.ब.		सहरी स्वास्थ्य केन्द्र वडा नं. ३
५६	विश्वास पोखरेल	एम.आई.एस. अपरेटर	पाँचौं	रा. प. तथा पञ्जिकरण शाखा
५७	प्रतिक्षा चौधरी	फिल्ड सहायक	चौथो	रा. प. तथा पञ्जिकरण शाखा
५८	सुनिल कुमार यादव	फार्मसी		स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
५९	शिव नारायण परिहस्त	ल्याव असिस्टेन्ट		स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	श्रेणी/तह	कार्यरत शाखा/क्षेत्र
६०	षडानन्द प्रसाद साह	अमिन		घर नक्सा तथा अभिलेख शाखा
६१	श्याम सुन्दर मण्डल	मेडिकल अधिकृत		कोभिड-१९ अस्थायी अस्पताल, फत्तेपुर
६२	मनोज कुमार चौधरी	स्वयंसेवक (हे.अ.)		आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं. ११
६३	शर्मिला चौधरी	स्वयंसेवक (हे.अ.)		आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं. ६
६४	ईन्द्र कुमारी महत्तो	स्वयंसेवक (स्टाफ नर्स)		स्वास्थ्य चौकी कमलपुर ९
६५	सरू राउत	स्वयंसेवक (स्टाफ नर्स)		स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
६६	सुनिल कुमार यादव	डिप्लोमा ईन फार्मसी		स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
६७	सुनिता चौधरी	अ.न.मि.		कोभिड-१९ अस्थायी अस्पताल, फत्तेपुर
६८	आयुषा खत्री	स्वयंसेवक (अ.हे.व.)		स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
६९	सरिता कुमारी माझी	स्वयंसेवक (अ.हे.व.)		आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं. ५
७०	अनिषा कुमारी चौधरी	स्वयंसेवक (अ.न.मी.)		आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं. ११
७१	बिनिता कुमारी चौधरी	लघु उद्यम सहजकर्ता		लघुउद्यम विकास शाखा
७२	श्याम कुमार श्रेष्ठ	चालक (ट्रिपर)		प्रशासन शाखा
७३	संदिप कुमार चौधरी	जे.सि.बि. अपरेटर		प्रशासन शाखा
७४	चन्द्र प्रसाद ढुङ्गाना	हलुका सवारी चालक		प्रशासन शाखा
७५	प्रेम बहादुर खड्का	नगर प्रहरी हवलदार		प्रशासन शाखा
७६	जानुका फुयाल	नगर प्रहरी		प्रशासन शाखा
७७	ज्ञानेन्द्र चौधरी	नगर प्रहरी		प्रशासन शाखा
७८	सम्झना विष्ट	नगर प्रहरी		प्रशासन शाखा
७९	सुभाष चौधरी	का.स.		राजस्व शाखा
८०	अनिता चौधरी	का.स.		प्रशासन शाखा
८१	उमा ढुङ्गाना	का.स.		वडा नं. २
८२	ताराकान्त चौधरी	का.स.		वडा नं. १
८३	दुर्गी कुमारी चौधरी	का.स.		वडा नं. ८
८४	देवीका कार्की	का.स.		वडा नं. ५
८५	दैया कार्की	का.स.		कोभिड-१९ अस्थायी अस्पताल, फत्तेपुर

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	श्रेणी/तह	कार्यरत शाखा/क्षेत्र
८६	युवराज धामी	का.स.		स्वास्थ्य शाखा
८७	राजकुमार राम	का.स.		वडा नं. १
८८	राधा देवी पौडेल	का.स.		सहरी स्वास्थ्य केन्द्र वडा नं. ३
८९	रामकुमार साह	का.स.		वडा नं. १०
९०	विन्देश्वर खंग	का.स.		वडा नं. ९
९१	संजय कठेत	का.स.		वडा नं. ४
९२	संजय कुमार यादव	का.स.		पशुपक्षि विकास शाखा
९३	सम्झना खनाल	का.स.		वडा नं. ३
९४	हरिनारायण चौधरी	का.स.		वडा नं. ११
९५	तारादेवी राम	का.स.		स्वास्थ्य चौकी फत्तेपुर
९६	दिल कुमारी बस्नेत	का.स.		स्वास्थ्य शाखा
९७	नविना राया	का.स.		प्रशासन
९८	मनोज कुमार कर्ण	का.स.		वडा नं. १०
९९	विकास कुमार चौधरी	का.स.		आर्थिक प्रशासन शाखा
१००	चान्दनी कुमारी ठा.झा.	का.स.		स्वास्थ्य चौकी ओद्राहा
१०१	कविता कुमारी बहरदार	का.स.		वडा नं. ६
१०२	रूपेश कुमार यादव	का.स.		स्वास्थ्य चौकी कमलपुर वडा नं. ९
१०३	श्याम कुमारी धमला	का.स.		वडा नं. ७
१०४	लोक कुमारी कार्की	का.स.		आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र वडा नं. २
१०५	निर बहादुर थापा	का.स.		वडा नं. ७
१०६	अयोधि डुम	कुचिकार		वडा नं. ४
१०७	दिनेश मरिक्	कुचिकार		नगरपालिकाको कार्यालय
१०८	नरेश मरिक्	कुचिकार		नगरपालिकाको कार्यालय
१०९	भलेश्वर मरिक्	कुचिकार		वडा नं. ८
११०	मिना मरिक्	कुचिकार		नगरपालिकाको कार्यालय
१११	शुभक मरिक्	कुचिकार		वडा नं. ९ र १०
११२	दिलिप मरिक्	कुचिकार		नगरपालिकाको कार्यालय
११३	लक्ष्मी मेहत्तर	कुचिकार		वडा नं. १
११४	बुधनी मरिक्	कुचिकार		वडा नं. ११
११५	दिल कुमारी बस्नेत	का.स.		स्वास्थ्य शाखा

क्र.सं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	श्रेणी/तह	कार्यरत शाखा/क्षेत्र
११६	नविना राया	का.स.		प्रशासन
११७	मनोज कुमार कर्ण	का.स.		वडा नं. १०

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

८.१.३ नगर सभाका पदाधिकारीहरूको विवरण

नेपालको संविधानको धारा २२३ बमोजिम सप्तकोशी नगरपालिकामा गठित ६१ सदस्यीय नगर सभाका पदाधिकारीहरूको विवरण तालिका नं. ७३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७३: नगर सभाका पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र. स	नाम, थर	पद
१	कृष्ण प्रसाद ढकाल	नगर प्रमुख
२	रिता कुमारी चौधरी	नगर उपप्रमुख
३	रोहिणी प्रसाद पोखरेल	वडा अध्यक्ष
४	जाहिर हुसेन	वडा अध्यक्ष
५	देवकान्त गोजेवार	वडा अध्यक्ष
६	जय राम खंग	वडा अध्यक्ष
७	गोसाई चौधरी	वडा अध्यक्ष
८	नन्दी लाल चौधरी	वडा अध्यक्ष
९	जितन चौधरी	वडा अध्यक्ष
१०	केदार प्रसाद साह	वडा अध्यक्ष
११	राजेन्द्र कुमार यादव	वडा अध्यक्ष
१२	हरी लाल साह	वडा अध्यक्ष
१३	डोलेश्वर खड्का	वडा अध्यक्ष
१४	मनो कुमारी चौधरी	कार्यपालिका सदस्य
१५	राजेन्द्र वि.क.	कार्यपालिका सदस्य
१६	रमेश प्रसाद साह	कार्यपालिका सदस्य
१७	ललिता देवी खड्का	कार्यपालिका सदस्य
१८	प्रभा कुमारी चौधरी	कार्यपालिका सदस्य
१९	संझा कुमारी चौधरी	कार्यपालिका सदस्य
२०	शान्ति देवी यादव	कार्यपालिका सदस्य
२१	संजु देवी चौधरी	कार्यपालिका सदस्य
२२	जनक बहादुर राउत	नगर सभा सदस्य
२३	दिपक राई	नगर सभा सदस्य
२४	नवराज अधिकारी	नगर सभा सदस्य

क्र. स	नाम, थर	पद
२५	रविन्द्रनाथ चौधरी	नगर सभा सदस्य
२६	रमेश थापा	नगर सभा सदस्य
२७	तिर्थराज चौधरी	नगर सभा सदस्य
२८	शिव नारायण बडही	नगर सभा सदस्य
२९	चन्द्रदेव चौधरी	नगर सभा सदस्य
३०	सिता कुमारी सरदार	नगर सभा सदस्य
३१	विन्दु लाल साहु तेली	नगर सभा सदस्य
३२	रुन्दी लाल बहरदार	नगर सभा सदस्य
३३	बिमला चौधरी	नगर सभा सदस्य
३४	श्रदेव प्रसाद यादव	नगर सभा सदस्य
३५	छविल मल्लाह	नगर सभा सदस्य
३६	भुपेन सदा	नगर सभा सदस्य
३७	भरत खंग	नगर सभा सदस्य
३८	किसुन देव यादव	नगर सभा सदस्य
३९	विजय कुमार राउत	नगर सभा सदस्य
४०	धन बहादुर खडका	नगर सभा सदस्य
४१	भोलानाथ लेखी	नगर सभा सदस्य
४२	हरेराम सिंह	नगर सभा सदस्य
४३	सिता कुमारी चौधरी	नगर सभा सदस्य
४४	पानो कुमारी राजधानी	नगर सभा सदस्य
४५	चित्र कुमारी श्रेष्ठ	नगर सभा सदस्य
४६	सुजता कटुवाल	नगर सभा सदस्य
४७	मनिता देवी चौधरी	नगर सभा सदस्य
४८	शोभा कुमारी चौधरी	नगर सभा सदस्य
४९	विनिता कुमारी यादव	नगर सभा सदस्य
५०	भुलुर देवी खंग	नगर सभा सदस्य
५१	भीम कुमारी नेपाल	नगर सभा सदस्य
५२	रामसती देवी राम	नगर सभा सदस्य
५३	सकुन्ती सदा	नगर सभा सदस्य
५४	सुक कुमारी सरदार	नगर सभा सदस्य
५५	कुन्ती देवी सदा	नगर सभा सदस्य
५६	कमली देवी पासमान	नगर सभा सदस्य
५७	सीता देवी विश्वकर्मा	नगर सभा सदस्य

क्र. स	नाम, थर	पद
५८	कोशिला देवी खंग	नगर सभा सदस्य
५९	भुलुन देवी सदा	नगर सभा सदस्य
६०	करयाही देवी सदा	नगर सभा सदस्य
६१	रामदेव चौधरी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

८.२ सेवा सुविधा सञ्चालन र व्यवस्थापन

८.२.१ सेवा प्रवाह प्रक्रिया र पृष्ठपोषण

सप्तकोशी नगरपालिकाको सेवा प्रवाहको प्रक्रिया र प्रक्रियामा पृष्ठपोषणको अवस्थालाई हेर्दा ११ वटै वडाहरूमा नागरिक वडा-पत्र राखिएको, ३७ वटा कानून तथा कार्यविधि निर्माण गरेको, १६ वटा क्रियाशील नीतिगत समिति र ३ पटक प्रगति समीक्षा हुने गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी थप विवरण तालिका नं. ७४ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७४: सेवा प्रवाह प्रक्रिया र पृष्ठपोषण

क्र.सं.	सेवा प्रवाह	इकाई	परिमाण	अवस्था
१.	स्थानीय तहको वडामा नागरिक वडा पत्र	संख्या	११	
२.	पदपूर्ति	प्रतिशत		
३.	कानून तथा कार्यविधि	संख्या	३७	
४.	क्रियाशील नीतिगत समिति तथा संयन्त्र	संख्या	१६	
५.	योजनाको अनुगमन	प्रतिशत		
६.	सामाजिक परीक्षण	पटक		
७.	ठूला आयोजनाको सार्वजनिक सुनुवाई	पटक		
८.	प्रगति समीक्षा	पटक	३	
९.	अनलाईन सेवा	प्रतिशत	११	
१०.	सार्वजनिक सुनुवाई	पटक	१	
११.	Exit Pole Survey	पटक		

श्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०८१

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: संस्थागत सर्भेक्षण फाराम

गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण

संस्थागत सर्भेक्षण फाराम

नेपाल सरकार

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमाण्डौ

२०७८

सप्तकोशी नगरपालिका, सप्तरी
संस्थागत तथ्याङ्क सर्भेक्षण फाराम

खण्ड १: जनसंख्या विवरण

१.२ बस्तीको विवरण

वडा नं.	बस्तीहरुको नाम	बस्तीको संख्या
जम्मा		

१.३ व्यक्तिगत घटना विवरण (प्रत्येक वर्षको चैत्रमसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार) २०७९

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराई	
					आएको	गएको
जम्मा						

१.४ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण (गत आ.व.को १ वर्षको विवरण लिने)

रकम

रु.हजारमा

वडा नं.	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आसिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
जम्मा																	

खण्ड ख: आर्थिक विकासको स्थिति विवरण

२.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

पशुपालन फर्म (गाई, भैसी, बाख्रा, बंगुर र	वडा नम्बर	फर्म रहेको ठेगाना (वार्षिक उत्पादन			प्रोपाईटरको नाम	रोजगारी संख्या

२.५ कृषि तथा पशुसेवासंग सम्बन्धित मानव संसाधन (संख्या)

वडा नं.	व्यावसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता (जेटीए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यावसायिक नर्सरी सञ्चालक
जम्मा				

२.६ कृषि तथा पशु सेवासंग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण (संख्या)

वडा नम्बर	कृषक समूह		पशुपालन समूह		व्यावसायिक कृषि फर्म			कृषि सहकारी			एग्रोभेट तथा विउविजन केन्द्र संख्या	कोल्ड स्टोर तथा रष्टिक स्टोर संख्या	जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र संख्या
	समूह संख्या	सदस्य	समूह संख्या	सदस्य	फर्म संख्या	सदस्य	सहकारी संख्या	सदस्य	सदस्य				
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु			
जम्मा													

२.७ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्थान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी -मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडिबुटी	उद्योग	
जम्मा										

२.८ उत्पादन तथा सेवामुलक उद्योग सम्बन्धी विवरण (उद्योग तथा पर्यटन)

उद्योगको नाम तथा ठेगाना	वडा	उद्योगको	उद्योगको	प्रत्यक्ष रोजगारी जना	उत्पादन हुने	उत्पादित वस्तु

नम्बर	स्वामित्व (सरकारी, पब्लिक, निजी, सहकारी)	प्रकार	महिला	पुरुष	जम्मा	वस्तु र सेवाको नाम	र सेवा बाट भएको वार्षिक आम्दानी (रु हजारमा)

२.९ व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण (किराना, मासु, तरकारी, फलफूल आदी)

क्र.सं.	व्यापार/व्यवसाय सञ्चालक/कम्पनीको नाम	वडा नम्बर	व्यापार र व्यवसायको किसिम	व्यवसायको प्रकार (खट्टा, थोक)	व्यापार व्यवसायको स्वामित्व	वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)

★व्यापार र व्यवसायको किसिम कोड: १. किराना वा व्यापारिक वस्तु, २. मासु विक्री केन्द्र, ३. तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र, ४. दुध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र, ५. निर्माण सामग्री, ६. औषधी पसल वा क्लिनिक, ७. मर्मत सेवा केन्द्र, ८. इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिकस पसल, ९. होटेल तथा रेष्टुरेण्ट, १०. कपडा तथा फेन्सी

२.१० ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (सार्वजनिक, निजी, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीय, अन्य)	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच (पुगेको/नपुगेको)	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			

२.११ धार्मिक स्थल सम्बन्धी विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (सार्वजनिक, निजी, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक)	वार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच (पुगेको/नपुगेको)	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (सार्वजनिक, निजी, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक सांस्कृतिक, ऐतिहासिक)	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच (पुगेको/नपुगेको)	होटल, लज, रेष्टुरा संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			

२.१२ स्थानीय तह क्षेत्रभित्र रहेका होटल, लज, रेष्टुरेण्ट होमस्टे सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	फर्मको नाम	सञ्चालकको नाम	प्रकार (आवासीय, रिसोर्ट रेष्टुरेण्ट, अन्य)	ठेगाना	नवीकरण (भएको/नभएको)

२.१३ बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

बजार स्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरू (पक्की सडक, विद्युत, ढल, खानेपानी)	बजार वा हाट बजार लाग्ने दिन वा बार
थोक			
खुद्रा बजार			

२.१४ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	जम्मा घरपरिवार संख्या	सुकुम्बासी बसोबास रहेको प्रमुख स्थान अनुसार सुकुम्बासी परिवार संख्या
जम्मा		

२.१५ औद्योगिक कच्चा पदार्थ उत्पादनको अवस्था

क्र.सं.	कच्चा पदार्थको नाम	इकाई	परिमाण	उत्पादन हुने स्थान

२.१६ सार्वजनिक जग्गाको विवरण

वडा नम्बर	सार्वजनिक जग्गा रहेको स्थान	जग्गाको क्षेत्रफल (कठ्ठा)	हालको उपयोग

२.१७ खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	खनिजको नाम	पाइने स्थान
जम्मा		

२.१८ आयात तथा निर्यातको अवस्था

निर्यात/आयात हुने प्रमुख वस्तु	इकाई	गापा/नपा भित्र आयात परिमाण	गापा/नपाबाट निर्यात हुने परिमाण
खाद्यान्न			
धान वा चामल	मे.ट.		
गहुँ वा पिठो	मे.ट.		
मकै	मे.ट.		
तरकारी			
आलु	मे.ट.		
टमाटर	मे.ट.		
काउली	मे.ट.		
फलफूल			
केरा	मे.ट.		
आँप	मे.ट.		
लिचि	मे.ट.		

निर्यात/आयात हुने प्रमुख वस्तु	इकाई	गापा/नपा भित्र आयात परिमाण	गापा/नपाबाट निर्यात हुने परिमाण
दलहन			
मसुरो	मे.ट.		
अरहर	मे.ट.		
मास			
तेलहन			
तोरी	मे.ट.		
आलस			
ससूर्यु			
नगदेबाली			
उखु			
तिल			
खुर्सानी			
पशुजन्य उत्पादन			
माछा	क्विन्टल		
मह	क्विन्टल		
दुध र दुधजन्य उत्पादन	लिट्र		
मासु र मासुजन्य उत्पादन	क्विन्टल		
अण्डा	क्यारेट		
जडिबुटी	क्विन्टल		
गिट्टी वा बालुवा	मे.टन		
अन्य			

२.१९ स्थानीय तह क्षेत्रका कृषि पकेट क्षेत्रमा सिंचाईको अवस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	सिंचाईको प्रकार	वडा नं.	हाल सिंचित क्षेत्रफल (हे.)	थप सिंचाई विस्तार हुन सक्ने क्षेत्रफल (हे.)	अवस्था
१.	सतह सिंचाई				
	क) कुलो				
	ख) नहर				
	ग) लिफ्ट प्रणाली				
	घ) परम्परागत पोखरी				
	ङ) वर्षाको पानी संकलनबाट सिंचाई				
२.	भूमिगत सिंचाई				
३.	नयाँ प्रविधिमा आधारित सिंचाई				
	जम्मा				

२.२० स्थानीय तह भित्र कार्यरत कृषि तथा पशु सम्बन्धी सहकारी संघ संस्थाहरुको विवरण

क्र.सं.	सहकारी संस्थाहरुको नाम	दर्ता मिति	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर

क्र.सं.	सहकारी संस्थाहरुको नाम	दर्ता मिति	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर

२.२१ कृषि तथा पशुपंक्षीमा लाग्ने रोग तथा किराहरु

क्र.सं.	उत्पादन क्षेत्र	रोग तथा कीरा
१	खाद्यान्न वाली	
२	तरकारी तथा नगदेवाली	
३	फलफुल	
४	पशु चौपाया	
५	पन्छी	

२.२२ बाँझो खेतीयोग्य जमिन

वडा नं.	परिमाण (रोपनी वा विगाह वा कठ्ठा)	हाल अवस्था
जम्मा		

खण्ड ग: सामाजिक विकास

विद्यालयको नाम

वडा नं.

स्थान:

विद्यालयको किसिम: सामुदायिक/संस्थागत/धार्मिक

संचालित कक्षा:

अनुमति प्राप्त मिति: आधारभूत

माध्यमिक

उच्च माध्यमिक

विद्यालयको सम्पर्क नं.

विद्यालयको ईमेल:

प्र.अ.को नाम:

प्र.अ.को सम्पर्क नं.:

३.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन

३.१.१ विद्यालयको भौतिक अवस्था

भवन संख्या		कोठा संख्या		भुकम्प प्रतिरोधी भवन		पुस्तकालय (छ/छैन)	विज्ञान प्रयोगशाला (छ/छैन)	डेस्क/वेञ्चको (संख्या)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम (पक्की पर्खाल, कच्ची पर्खाल, तारबार)	चर्पीको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ/छैन)
पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची	भवन	कोठा							

३.१.२ तहगत रुपमा विद्यालय तथा विद्यार्थी संख्या (२०८०)

विवरण	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-५)			आधारभूत (६-८)			माध्यमिक (९-१०)			माध्यमिक (११-१२)			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
दलित																		
जनजाती																		
अन्य																		
जम्मा																		

३.१.३ शिक्षक विवरण

तह	स्वीकृत दरवन्दी	राहत दरवन्दी	कार्यरत शिक्षक संख्या										विषयगत शिक्षक संख्या					
			स्थायी		अस्थायी		राहत		निजी स्रोत		जम्मा		गणित	विज्ञान	अंग्रेजी	नेपाली	सामाजिक	
			म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु						जम्मा
प्रावि																		
निमावि																		
मावि																		
उमावि																		

३.१.४ खुद भर्ना दर तथा सिकाई उपलब्धी दर

खुद भर्नादर		सेवा क्षेत्रमा विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिका संख्या		सिकाई उपलब्धी औषत (GPA) २०७९				पुर्व प्राथमिक तहको सहजै देखिने भर्नादर	पुर्व प्राथमिकको अनुभवसहित कक्षा १ मा भर्ना दर
आधारभूत	माध्यमिक	५-१२ वर्षका	१३-१६ वर्षका	कक्षा ५	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२		

३.१.५ आन्तरिक क्षमता तथा सुविधा

जम्मा विद्यार्थी २०७९		जम्मा मध्ये यस वर्ष उपल्लो कक्षामा गएका विद्यार्थी		कक्षा दोहोर्नाउने विद्यार्थी		छाड्ने विद्यार्थी		छात्रवृत्ती वा अन्य विशेष सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खाना पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा

३.१.६ शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी विवरण

विद्युत सेवा (भएको/नभएको)	विद्युतीय हाजिरी (भएको/नभएको)	सोलार व्याकप (भएको/नभएको)	विज्ञान प्रयोगशाला (भएको/नभएको)	इन्टरनेट सुविधा (राम्रो/सन्तोष जनक/नराम्रो/नभएको)	कम्प्युटर संख्या	सिकाईमा कम्प्युटरको प्रयोग (भएको/नभएको)

३.१.७ शैक्षिक गुणस्तर सम्बन्धी अन्य विवरण

अपाङ्ग स्रोत कक्षा (भएको/नभएको)	CBEGRA कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	एकिकृत पाठ्यक्रम (भएको/नभएको)	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी (भएको/नभएको)

* CBEGRA (Community Based Early Grade Reading Assessment) समुदायमा आधारित प्रारम्भिक कक्षा पठन सीप परिक्षण

३.१.८ बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक (भएको/नभएको)	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन (भएको/नभएको)	बाल क्लब गठन (भएको/नभएको)	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग (भएको/नभएको)	बालमैत्री बसाई व्यवस्थापन (भएको/नभएको)	विद्यालयमा सामाजिक परिक्षण (भएको/नभएको)

३.१.९ छात्रवृत्ती तथा लक्षित सुविधाको विवरण २०७९

छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा

छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा

३.१.१० विद्यालयमा आधारित बाल विकास केन्द्रको विवरण

बाल विकास केन्द्रको नाम	भवन संख्या		कोठा संख्या		बाल बालिका क्षमता (जना)	सहजकर्ता/ शिक्षक (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड बालको किसिम (पक्की पर्खाल, कच्ची पर्खाल, तारबार)	चर्पीको सुविधा (छ/छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ/छैन)
	पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची						

३.१.११ विद्यालय बाहिर रहेका विद्यालय उमेरका बालबालिका विवरण (विद्यालय सेवा क्षेत्र भित्र)

क्र.सं.	विद्यालयको नाम (सामुदायिक)	विद्यालय बाहिर रहेका विद्यालय उमेरका बालबालिका संख्या		
		बालक	बालिका	जम्मा

३.१.१२ सामुदायिक सिकाइ/अध्ययन केन्द्र सम्बन्धी विवरण

सामुदायिक सिकाइ/अध्ययन केन्द्रको नाम	केन्द्र रहेको स्थान	वडा नं.

३.१.१३ कलेज तथा विद्यार्थी संख्या

कलेज/क्याम्पसको नाम	वार्ड नं.	संकाय	पढाई हुने तह	पढाई हुने प्रमुख विषयहरु	विद्यार्थी संख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
क. अप्रावधिक							
१.							
२.							
ख. प्रावधिक							
१.							
२.							
जम्मा							

३.१.१४ आधारभूत वा माध्यमिक विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

बडा नम्बर	विद्यालय सम्म आइपुग्न लाग्ने समय अनुसार घरपरिवार संख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी

५.१.१५ अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोतकक्षा र विद्यार्थी विवरण

अपाङ्गता तथा विशेष शिक्षा स्रोतकक्षा सञ्चालन भएका विद्यालयको नाम	विद्यार्थी संख्या		
	छात्र	छात्रा	जम्मा
जम्मा			

३.२ स्वास्थ्य तथा पोषण विवरण

३.२.१ स्वास्थ्य संस्था विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	संस्थाको प्रकार	स्वास्थ्यकर्मी		शैया संख्या	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा (उपलब्ध छ/छैन)							
			स्विकृत दरबन्दी	कार्यरत		प्रसूति सेवा	ल्याव	क्लिनिक	एक्सरे सेवा	परिवार नियोजन	खोप सेवा	नर्सिंग रोग उपचार सेवा	

*१. अस्पताल, २. प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३. स्वास्थ्य चौकी, ४. निजी अस्पताल, ५. आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र, ६. आखा उपचार केन्द्र, ७. प्रसूति गृह, ८. बाल अस्पताल, ९. मानसिक अस्पताल, १०. प्राकृतिक चिकित्सालय, ११. रक्त संचार केन्द्र, १२. एचआइभि परीक्षण तथा परामर्श केन्द्र, १३. शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, १४. सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, १५. निजी क्लिनिक, १६. अन्य

३.२.२ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवाहरु

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	अन्य स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध (छ/छैन)									
		सुरक्षित मातृत्व	पोषण सेवा	रक्त संचार सेवा	फार्मसी	आँखा उपचार सेवा	स्वास्थ्य शिक्षण सेवा	परामर्श सेवा	डट्स (क्षयरोग) उपचार सेवा	औलो उपचार सेवा	ग्रामिण अल्ट्रासाउण्ड सेवा

३.२.३ चिकित्सक तथा स्वास्थ्यकर्मीको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या								
		विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	सि.अहे व.अ. / हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन / असिस्टेन्ट	अन्य	अन्य प्राविधिक

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या								
		विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	सि.अहे व.अ./ हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन / असिस्टेन्ट	अन्य	अन्य प्राविधिक

३.२.४ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या								५ वर्ष मुनिका बालबालिका	
	१ वर्ष मूनीका	२ वर्ष मूनीका	५ वर्ष मूनीका	विसिज	पेण्टाभ्यालेण्ट*	पोलियो तेश्रो	दादुरा / रुबेला २	जापानिज इन्सफलाइडस (जे.ई.)	पिसिभी ३	एफआईपी भी २	रोटा २	वृद्धि अनुगमन गरिएका	वृद्धि अनुगमन गरिएका मध्ये कृषोषित

*डिपिटी, हेपबि, हिपबि३

३.२.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत वर्षको गर्भवती भएका महिला संख्या	टि.डी. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसूति भएको आधारमा आमाको संख्या			उत्तर प्रसूति सेवा लिने प्रसूति भएका महिला संख्या				
		टी.डी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.डी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा	२४ घण्टा	तेस्रो दिन	सात दिन		

३.२.६ सुरक्षित मातृत्व र परिवार नियोजन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसूति अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४९ वर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	

३.२.७ गर्भवती महिलाको मृत्युको कारण विवरण

वडा नम्बर	स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	मृत १५ देखि ५५ वर्षको गर्भवती महिलाको संख्या			
		गर्भको कारण	दुर्घटनाको कारण	अन्य	अन्य भए रोगको नाम

वडा नम्बर	स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	मृत १५ देखि ५५ वर्षको गर्भवती महिलाको संख्या			
		गर्भको कारण	दुर्घटनाको कारण	अन्य	अन्य भए रोगको नाम

३.२.८ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको अवस्था

वडा नम्बर	नजिक स्वास्थ्य चौकी सम्म आइपुग्न लाग्ने समय अनुसार घरपरिवार संख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टा भन्दा बढी

३.२.९ स्थानीय तह भित्र देखा परेका प्रमुख रोग तथा उपचारसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया					
२	भाडा पखाला					
३	मलेरिया					
४	कालाजार					
५	क्षय रोग (टिबी)					
६	कृष्ठ रोग					
७	रक्तचाप					
८	मुटु रोग					
९	ग्यास्ट्रिक/अल्सर					
१०	पक्षघात					
११	एचआइभि एड्स					
१२	क्यान्सर					
१३	मधुमेह (चिनी रोग)					
१४	दम/स्वासप्रश्वास					
१५	प्रसूतिजन्य रोग					
१६	छाला सम्बन्धी					
१७	अन्य					
	जम्मा					

नोट :- स्वास्थ्य संस्थामा सबैभन्दा बढी आएका १० वटा रोगहरूको नाम क्रमशः लेख्ने (रोगको नाम सूची राख्ने)

३.२.१० स्वास्थ्य तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	सेवा प्रवाह	इकाई	वडा नं. अनुसार स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्था							जम्मा
			१	२	३	४	५	६	७	
१.	अस्पताल	संख्या								
२.	आधारभूत सुविधा सहितको स्वास्थ्य संस्था (एक्सरे, ल्याब,)	संख्या								
३.	विरामी पर्दा स्वास्थ्य संस्था जाने व्यक्ति	संख्या								
४.	प्रसूति सेवा/वर्धिङ्ग सेन्टर	संख्या								
५.	स्वास्थ्य संस्था	संख्या								
६.	स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति	प्रतिशत								

क्र.सं.	सेवा प्रवाह	इकाई	वडा नं. अनुसार स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्था							जम्मा
			१	२	३	४	५	६	७	
७.	स्वास्थ्य बीमा गर्ने परिवार	प्रतिशत								
८.	वडागत घुम्ति स्वास्थ्य शिविर वार्षिक	पटक								
९.	सामान्य रोग	प्रतिशत								
१०.	दिर्घ रोगी	प्रतिशत								
११.	भिटाभिन ए प्राप्त गर्ने	प्रतिशत								
१२.	परिवार नियोजनका साधन प्रयोग दर	प्रतिशत								
१३.	भाडा पखालाको संक्रमण दर प्रति हजार	जना								
१४.	जन्मदा २५०० ग्राम भन्दा कम तौल भएका बच्चा	प्रतिशत								
१५.	प्रतिदिन २९०० किलो क्यालोरी भन्दा कम खाना उपलब्धता									

३.३ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

३.३.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग (खेलकुद, प्रदर्शनी, मनोरञ्जन, पिकनिक)	क्षेत्रफल/आकार (व.मी.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायिक, निजी, पब्लिक लि., अन्य)	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)

३.३.२ व्यावसायिक खेलाडीको विवरण

वडा नम्बर	खेलाडीको नाम	लिङ्ग	उमेर	खेलको नाम	खेलाडीको स्तर (जिल्ला, प्रदेश, राष्ट्रिय)	पाएको सम्मान वा पुरस्कार

३.३.३ युवा सृजनशिलता, उद्यमशिलता र परिचालन

वडा नं.	स्थानीयस्तरमा व्यावसायिक कृषिमा संलग्न युवा संख्या	स्थानीयस्तरमा उद्योग व्यवसायमा संलग्न युवा संख्या

३.३.४ युवा क्लब सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	युवा क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		मुख्य कार्य
			युवा	युवती	

३.३.५ मुख्य चाँड, पर्व, मेला तथा जात्रा सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेलाको नाम	स्थान	मनाउने समय (महिना वा तिथी)	मुख्य विशेषता (धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेलाको नाम	स्थान	मनाउने समय (महिना वा तिथी)	मुख्य विशेषता (धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन)	कैफियत

३.४ महिला, बालबालिका, अपांग भएका तथा लक्षित वर्ग सम्बन्धी विवरण

३.४.१ लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेसीकरण

क्र.सं.	सेवा प्रवाह	इकाई	वडा नं.	आधार वर्ष	अवस्था
१.	महिला घरमूली	प्रतिशत			
२.	आर्थिक प्रतिष्ठानमा काम गर्ने महिला	प्रतिशत			
३.	बैंक खाता भएका महिला घरमूली	प्रतिशत			
४.	महिला साक्षरता	प्रतिशत			
५.	लक्षित तथा सिमान्तकृत वर्गलाई क्षमता विकास तालिम	जना			
६.	जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य घुम्ती शिविर (वार्षिक)	पटक			
७.	अपाङ्ग बालबालिकालाई विशेष शिक्षा प्रदान	प्रतिशत			
८.	अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई सीपमूलक तालिम	प्रतिशत			
९.	बाल क्लब	संख्या			
	जम्मा				

३.४.२ बालगृह सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	बालगृहको नाम	रहेको स्थान	आश्रित बालबालिकाको संख्या			सहयोगी संस्था वा निकाय
			बालक	बालिका	जम्मा	

३.४.३ संचालित बृद्धाश्रम सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	बृद्धाश्रमको नाम	रहेको स्थान	संरक्षित जेष्ठ नागरिकको संख्या			सहयोगी संस्था वा निकाय
			महिला	पुरुष	जम्मा	

३.४.४ संचालित पुनर्स्थापना केन्द्रको विवरण

वडा नं.	पुनर्स्थापनाको नाम	रहेको स्थान	पुनर्स्थापित अपांगता भएका व्यक्ति वा हिंसा पिडितको संख्या			सहयोगी संस्था वा निकाय
			महिला	पुरुष	जम्मा	

३.४.५ बेवारिसे तथा असहाय नागरिकको विवरण

वडा नं.	बेवारिसे तथा असहाय महिला		बालबालिका		जेष्ठ नागरिक		अपांगता भएका व्यक्ति	
	संख्या	संरक्षक	संख्या	संरक्षक	संख्या	संरक्षक	संख्या	संरक्षक

वडा नं.	बेवारिसे तथा असहाय महिला		बालबालिका		जेष्ठ नागरिक		अपांगता भएका व्यक्ति	
	संख्या	संरक्षक	संख्या	संरक्षक	संख्या	संरक्षक	संख्या	संरक्षक

३.४.६ हिंसामा परेका महिलाको विवरण

वडा नं.	हिंसाको किसिम अनुसार पिडितको संख्या					
	कुटपिट	मानसिक वा गालीगलौज	अपहेलना	घरनिकाला	सम्बन्ध विच्छेद	बेचविखन

३.३.७ सामुदायिक बालक्लब विवरण

वाल क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या संख्या	
		वालक	वालिका

३.३.८ घरेलु तथा मानव बेचविखनका घटनाको विवरण

वडा नं.	घरेलु तथा लैंगिक हिंसाका घटना संख्या	मानव बेचविखनका घटना संख्या

३.३.९ घरपरिवारविहिन बालबालिकाको विवरण

वडा नं.	घरपरिवारविहिन बालबालिकाको संख्या		जम्मा
	वालक	वालिका	

३.३.१० अल्पसंख्यक सीमान्तकृत वर्गको विवरण

वडा नं.	अल्पसंख्यक सीमान्तकृत वर्गको जनसंख्या		
	महिला	पुरुष	जम्मा
जम्मा			

खण्ड ४: भौतिक पूर्वाधारको स्थिति

४.१ सडक सञ्जालमा पहुँच

क्र.सं.	सडक पूर्वाधार	इकाई	आधार वर्ष	अवस्था
१.	कालोपत्रे सडक	कि.मि.		
२.	ग्राभेल वा खण्ड स्मीथ सडक	कि.मि.		
३.	धुले तथा मौसमी सडक	कि.मि.		
४.	पक्की पुल	संख्या		
५.	भालुङ्गे पुल	संख्या		
६.	१५ मिनेटको दुरीमा यातायातमा पहुँच भएको जनसंख्या	संख्या		

४.२ सडक मार्ग

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्राभेल, कालोपत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			

४.३ पैदल मार्ग

वडा नम्बर	पैदल मार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरु		लम्बाई (कि.मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		

४.४ पुल तथा पुलेसा

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोलाको नाम	जोडिने वस्तीहरु		भोलुङ्गे/काठे /ट्रष्ट/पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	निर्मित साल
			देखि	सम्म				

४.५ सवारी रुटको विवरण

सवारी रुट			
देखि	सम्म	समय (बजे)	गाडीको प्रकार

४.६ गाउँ वा नगर क्षेत्र भित्र चल्ने सवारी साधन

वडा नम्बर	सार्वजनिक सवारी साधनको विवरण		वस पार्क स्थल	वस विसौनी स्थल
	सवारीको प्रकार	संख्या		

४.७ सरकारी भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)
				जग्गा	भवन	

४.८ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेको छ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठिकै, जिर्ण)	लाभान्वित घेरधुरी
				जग्गा	भवन		

४.९ जलविद्युत, सौर्य उर्जा, वायु उर्जाबाट विद्युत उत्पादन विवरण

क्र.स.	विद्युत उत्पादन आयोजनाको नाम	ठेगाना	क्षमता (किलोवाट)

४.१० शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धि विवरण

क्र.स.	स्थल	ठेगाना

४.११ संगीत, कला तथा साहित्यमा ख्याती कमाएका प्रतिभा

क्र.स.	प्रतिभाशाली व्यक्तिको नाम	ठेगाना	ख्याती कमाएको क्षेत्र

४.१२ सार्वजनिक शौचालय तथा ढल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	सार्वजनिक शौचालय रहेको स्थान	ढल रहेको टोल र मिटर

४.१३ खानेपानी आयोजनाको विवरण

वडा नम्बर	खानेपानी आयोजनाको नाम	समेटिएको वस्ती	धारा संख्या	लाभान्वित घरधुरी संख्या

४.१४ भवन, बस्ती विकास तथा विपन्न वर्गका लागि आवास सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	भवन, बस्ती विकास तथा आवास	वडा नं.	संख्या	अवस्था
१.	भुकम्प प्रतिरोधी भवन			
२.	मापदण्ड बमोजिम बनेका निजी आवास			
३.	मापदण्ड बमोजिम नबनेका निजी आवास			
४.	मापदण्ड बमोजिम बनेका सार्वजनिक भवन			
५.	मापदण्ड बमोजिम नबनेका सार्वजनिक भवन			
६.	स्थानीय तहबाट सञ्चालित व्यवस्थित जग्गा विकास कार्यक्रम			नभएको
७.	सहरी विपन्न तथा सीमान्तकृत समुदायका लागि आवास कार्यक्रम			
	जम्मा			

४.१५ निर्माणाधीन गाउँ वा नगरस्तरीय सडकहरु

निर्माणाधीन गाउँ वा नगरस्तरीय सडकको नाम	सुरु भएको मिति	वडा नं	लम्बाई (कि.मि.)	भौतिक प्रगति (प्रतिशत)	वित्तीय प्रगति (प्रतिशत)

खण्ड ड: वन, जैविक विविधता तथा वातावरण

५.१ वनको विवरण

वडा नम्बर	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको बार्शिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडिबुटी (केजी)
	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साम्भेदारी							
	निजी							
	कबुलियती							
	धार्मिक							

नोट: जडिबुटी भन्नाले काठ, दाउरा र स्याउला बाहेक अन्य वन पैदावार जस्तै: जरा, पात, फल, फुल, खोटो, रस, चोप, कोया, बिया, भुवा आदी बुझ्नु पर्दछ ।

५.२ गाउँ/नगरपालिका क्षेत्रबाट निकासी हुने वन पैदावरको विवरण

गाउँ/नगरपालिका क्षेत्रबाट निकासी हुने वन पैदावरको नाम	परिमाण (मे.ट.)
काठ	
जडिबुटी	
खोटो	
अन्य	

५.३ जैविक विविधताको अवस्था

महत्वपूर्ण पन्छीको नाम	महत्वपूर्ण जनावरको नाम	महत्वपूर्ण जडिबुटीको नाम	महत्वपूर्ण वनस्पतिको नाम

५.४ जडिबुटीको विवरण

जडिबुटीको नाम	वनको नाम	वडा नम्बर	उत्पादन (के.जि.)	बार्शिक आमदानी (रु. हजारमा)	बार्शिक राजस्व संकलन (रु.हजारमा)

५.५ चरन क्षेत्र

वडा नम्बर	चरन क्षेत्रको नाम	चरन हुने स्थान	क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	चरन व्यवस्थापन प्रणाली (सामान्य, चक्लाबन्दी, घुम्ती)

५.६ राष्ट्रिय, निकुञ्ज, आरक्ष र मध्यवर्ती तथा संरक्षित क्षेत्र

क्र.सं.	राष्ट्रिय निकुञ्ज, आरक्ष र संरक्षित क्षेत्रको नाम	समेटिएको वडाहरु	जम्मा क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	मध्यवर्ती क्षेत्रको क्षेत्रफल (व.कि.मि.)	संरक्षित र मध्यवर्ती क्षेत्रमा पर्ने घरधुरी

५.७ वायु प्रदूषणका स्रोतहरु

क्र.सं.	वायु प्रदूषणका स्रोतहरु	संख्या	प्रकृति (ठूला, मझौला, साना)	इन्धन तथा खपत मात्रा
१.	सवारी साधन (दर्ता)			
२.	ईटा भट्टा			
३.	कलकारखानाहरु			
४.	दाउरा, गुइठा, आदि प्रयोग गरी खाना पकाउने घरधुरी			
५.	कृषिजन्य फोहर जलाउने चलन (छ, छैन)			
		छ भने मात्रा खुलाउनुहोस् (के.जी., टन)		

५.८ वृक्षारोपणका लागि खाली स्थान सम्बन्धी विवरण

वडा नं	वृक्षारोपणका लागि खाली स्थान	क्षेत्रफल (हेक्टर, विघाह, कठ्ठा)

५.९ उर्जामा पहुँच

क्र.सं.	उर्जाको किसिम तथा नागरिकको पहुँच	इकाई	क्षमता	परिवार सदस्य संख्या
१.	लघु तथा साना जलविद्युत प्रणाली	कि.वा.		
२.	सौर्य घरेलु उत्पादन प्रणाली	संख्या		
३.	सहरी वा ग्रामीण बायोग्याँस प्लाण्ट	संख्या		
४.	सुधारिएको पानीघट्टबाट प्राप्त उर्जा	संख्या		
५.	सुधारिएको चुलो	संख्या		
६.	वायु उर्जा	कि.वा.		
७.	नेशनल ग्रिड			
८.	अन्य			

खण्ड च: वन, जैविक विविधता तथा वातावरण

६.१ विपद जोखिम तथा व्यवस्थापन

६.१.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण

वडा	जोखिमयुक्त स्थान	घरधुरी संख्या

नम्बर		पहिरो	नदि कटान	बाढी	अति भिरोलो	अन्य	जम्मा

६.६.२ विपदबाट मानवीय क्षति (विगत ५ वर्षको)

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शीतलहर		रोग माहामारी		सर्पदंस		जंगली जनावरबाट क्षति		भूकम्प		अन्य (चट्याड)		
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	

६.६.३ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय (महिना उल्लेख गर्नुहोस)

वडा नं.	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शीतलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	जंगली जनावरबाट क्षति

६.६.४ विपदको असर विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण									
	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपंक्षी		बाली र जग्गाजमीन		अन्य क्षति		
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	
आगलागी										
बाढी डुवान										
नदी कटान										
पहिरो										
रोग माहामारी										
सर्पको टोकाइ										
भूकम्प										
जंगली जनावरबाट क्षति										
अन्य										
जम्मा										

६.६.५ जोखिम पहिचान तथा क्षमता विश्लेषण

क. मानविय श्रोत						
क्र.स.	संस्थाको नाम	खोज तथा उद्धार गर्न सक्ने दक्ष जनशक्ति	आगलागी नियन्त्रण गर्न सक्ने दक्ष जनशक्ति	प्राथमिक उपचार गर्न सक्ने	मनोसामाजिक परामर्शकर्ता	अन्य
१						
२						
३						
जम्मा						
ख. भौतिक स्रोत सामग्रीहरु						

क्र.स.	उपलब्ध सामग्री विवरण	संस्थाको नाम				
		गाउँ/नगरपालिका	संस्था १	संस्था २	संस्था ३
१	त्रिपाल					
२	म्याट्रेस					
३	कम्बल, ब्यान्केट					
४	डिग्नीटि किट					
५	हाइजिन किट					
६	बेवी किट					
७	इसिडी किट					
८	स्टुडेण्ट किट					
९	सेल्टर किट					
१०	फस्ट एड किट					
११	डुंगा					
१२	लाइफ ज्याकेट					
१३	डोरी					
१४	गैटी					
१५	साबेल					
१६	फोल्डिङ भ्याड					
१७	फायर इस्टिनगुइसर					
१८	सिमेन्ट कटर					
१९	गल					
२०	हेल्मेट					

ग. सामाजिक श्रोतहरू

वडा नं.	खुला चौर रहेको स्थान	आपतको समयमा अटाउन सक्ने क्षमता (जना)	सेफ सेल्टरको रुपमा प्रयोग गर्न सकिने भवन रहेको स्थान	आपतको बेला अटाउने क्षमता (जना)	हेलिकप्टर अवतरणको स्थानहरू	अन्य
१						
२						
३						

घ. आर्थिक श्रोतहरू

क्र.स.	संस्थाको नाम	रकम रु.	स्थापना वर्ष	कोषको स्रोत

६.६.६ विपदबाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार (गत ३ वर्षको असरको आधारमा)

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसार क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
वाढी											
पहिरो											
भूकम्प											
जंगली जनावरको											

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसार क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलसा		बाटोघाटो		कूलो नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
क्षति											
अन्य											
जम्मा											

६.६.७ संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचना (नाम, स्थान, क्षेत्रफल)

संरक्षित पानीमुहान, जमीन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमीन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई	परिमाण
संरक्षित पानी मुहान				
नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्रको नाम				
संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल				
भिरालो रोकथाम तथा संरक्षित संरचना				
संरक्षित गल्छी र पहिरो				

६.६.८ जलश्रोत (ताल, झरना, खोला तथा सिमसार)

वडा नम्बर	तालको नाम	झरनाको नाम	खोलाको नाम	सिमसार क्षेत्र नाम

६.६.९ भूमि तथा जलाधार व्यवस्थापन

क्र.सं.	सूचक	इकाई	परिमाण
१.	संरक्षित पानी मुहान क्षेत्रफल	प्रतिशत	
२.	संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल	रोपनी	
३.	पुनर्स्थापित क्षतिग्रस्त भूमिको क्षेत्रफल	हेक्टर	
४.	नदी नियन्त्रण र उकासबाट संरक्षित जमिन	हेक्टर	
५.	नदी नियन्त्रण लम्वाई	किमि	
६.	स्पर तथा बाँध, चकड्याम	किमि	
७.	उपचार गरिएको/संरक्षित गल्छी र पहिरो	संख्या	
८.	संरक्षित भू-क्षय र बाढी संवेदनशील घर संख्या	संख्या	

क्र.सं.	सूचक	इकाई	परिमाण
९.	संरक्षित र व्यवस्थित तालतलैया र सिमसार क्षेत्र	हेक्टर	
१०.	बायो इन्जिनियरिङ प्रविधि प्रयोग संरचनाको लम्बाई	किमि	
११.	व्यवस्थित संरक्षण तथा Ridge पोखरी	रोपनी	

खण्ड छः संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाहको स्थिति

७.१ स्थानीय तह क्षेत्र भित्र पूर्वाधार, सामाजिक विकास तथा आर्थिक विकासका लागि भएको लगानी सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	लगानीको विवरण	पूर्वाधार (रु.हजारमा)	सामाजिक विकास (रु.हजारमा)	आर्थिक विकास (रु.हजारमा)	जम्मा (रु.हजारमा)
१.	पालिकाको लगानी				
२.	संघीय सरकारको लगानी				
३.	प्रदेशको लगानी				
४.	निजीक्षेत्रको लगानी				
५.	सार्वजनिक निजी साभेदारी				
६.	बैंक तथा वित्तीय क्षेत्रको लगानी				
७.	सहकारी संस्थाको लगानी				
८.	वैदेशिक प्रत्यक्ष लगानी				
९.	व्यक्तिगत लगानी				
१०.	अन्य				
	जम्मा				

७.२ हुलाक, पत्रपत्रिका, दुरसंचार र रेडियो स्टेसन सम्बन्धि विवरण

विवरण	नाम	ठेगाना
हुलाक		
प्रकाशित हुने पत्रपत्रिका		
दुरसंचार सेवा कार्यालय		
दुरसंचार टावर		
रेडियो स्टेसन		

७.३ संगठनात्मक तथा मानव संसाधनको अवस्था

७.४ गाउँपालिका/नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरु

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	गाउँपालिका/नगरपालिका				 वटै वडाहरु
	वडा कार्यालय	१ नं. वडा कार्यालय				१ नं. वडा
	वडा कार्यालय	२ नं. वडा कार्यालय				२ नं. वडा
	वडा कार्यालय	३ नं. वडा कार्यालय				३ नं. वडा
	वडा कार्यालय	४ नं. वडा कार्यालय				४ नं. वडा
	वडा कार्यालय	५ नं. वडा कार्यालय				५ नं. वडा
	वडा कार्यालय	६ नं. वडा कार्यालय				६ नं. वडा
	वडा कार्यालय	७ नं. वडा कार्यालय				७ नं. वडा
२	स्वास्थ्य संस्थाहरु					
	अस्पताल					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी					
	सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाई					
३	कृषि					
४	पशु सेवा					
५	हुलाक					
६	वन					
७	प्रहरी कार्यालय					
	जिल्ला/प्रदेश					
	इलाका					
	चौकी					
८.	अन्य कार्यालयहरु					
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी					

७.५ नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति

अचल सम्पत्तिको नाम	अनुमानित मुल्य (रु.)	कैफियत

क्र.सं.	बिषयगत शाखा तथा इकाई	दरबन्दी संख्या	उपलब्ध जनशक्ति संख्या	नम	पद	सेवाको प्रकार (स्थायी, अस्थायी, करार, ज्यालादारी)
७	वडा नं. ७					
ग.	स्वास्थ्य संस्था					
१						
२						
३						
४						
५						
घ.	कृषि सेवा केन्द्र					
१						
२						
३						
४						
ङ.	पशु सेवा केन्द्र					
१						
२						
३						
४						
जम्मा						

७.७ नगर सभा सदस्यहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१		नगर प्रमुख	
२		उपप्रमुख	
३		अध्यक्ष वडा नं १	
४			

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
५			
६			
७			
८			
९			
१०			
११			
१२			
१३			
१५			
१४			
१६			
१७			
१८			
१९			
२०			
२१			
२२			
२३			
२४			
२५			
२६			
२७			
२८			
२९			
३०			

७.८ कार्यपालिका सदस्यहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१		नगर प्रमुख	
२		उपप्रमुख	
३		अध्यक्ष वडा नं १	
४		अध्यक्ष वडा नं २	
५		अध्यक्ष वडा नं ३	
६		अध्यक्ष वडा नं ४	
७		अध्यक्ष वडा नं ५	
८		अध्यक्ष वडा नं ६	
९		अध्यक्ष वडा नं ७	
१०			
११			
१२			
१३			
१५			
१४			
१६			
१७			
१८			

क्र.सं.	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१९			
२०			
२१			
२२			

७.९ न्यायीक समिति र क्रियाकलापको विवरण

पदाधिकारीहरुको नाम	पद	ठेगाना	सम्पर्क नं.

७.१० आपतकालीन सेवा प्रदायक संस्थाको सम्पर्क विवरण

संस्था	ठेगाना	सम्पर्क नं.

७.११ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

७.११.१ गाउँपालिका/नगरपालिका स्वीकृत ऐन, नीति, नियम, निर्देशिका तथा मापदण्डहरु

७.१२ सामुदायिक मेलमिलाप सम्बन्धि समिति र क्रियाकलापको विवरण

सामुदायिक मेलमिलाप समितिको नाम	वडा नम्बर	पदाधिकारी संख्या			मुख्य क्रियाकलापहरुको विवरण
		महिला	पुरुष	जम्मा	

७.१३ लक्षित वर्ग सञ्जाल सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	संजालको नाम	सम्पर्क नं.

७.१४ सुशासन (सेवा प्रवाहबाट सन्तुष्टी)

क्र.सं.	सेवा प्रवाह	इकाई	वडा नं.	प्रतिशत	अवस्था
१.	स्थानीय तहको वडामा नागरिक वडा पत्र	संख्या			
२.	पदपूर्ति	प्रतिशत			
३.	कानून तथा कार्यविधि	प्रतिशत			
४.	क्रियाशील नीतिगत समिति तथा संयन्त्र	संख्या			
५.	योजनाको अनुगमन	प्रतिशत			
६.	सामाजिक परीक्षण	पटक			
७.	ठूला आयोजनाको सार्वजनिक सुनुवाई	पटक			
८.	प्रगति समीक्षा	पटक			
९.	अनलाईन सेवा	प्रतिशत			
१०.	सार्वजनिक सुनुवाई				
११.	Exit Pole Survey				
	जम्मा				

७.१५ टाढाको बस्तीबाट सम्बन्धित गाउँ/नगरपालिकाको केन्द्र पुग्न लाग्ने अनुमानित समय (५ वटा)

टाढाको बस्तीको नाम	वडा नं	गाउँ/नगर कार्यपालिका कार्यालय सम्मको दुरी कि.मि.

७.१६ गाउँ/नगरपालिका कार्यालयदेखि प्रत्येक वडा केन्द्रसम्मको दूरी

वडा नं	गाउँ/नगर कार्यपालिका कार्यालय सम्मको दुरी कि.मि.)	सडक यातायात सविधाको अवस्था (पक्की, ग्राभेल वा धुले)

७.१७ कृयाशिल राजनीतिक दल सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	राजनीतिक दलको नाम	स्थानीय समितीका पदाधिकारी संख्या			सम्पर्क नं
		पुरुष	महिला	जम्मा	

७.१८ विपन्नता स्तरीकरण विवरण (संस्थागतबाट)

क्र.सं.	सेवा प्रवाह	इकाई	वडागत रुपमा विपन्नताको अवस्था							जम्मा
			१	२	३	४	५	६	७	
१	अति गरिब	प्रतिशत								
२	गरिब	प्रतिशत								
३	मध्यम	प्रतिशत								
४	उच्च	प्रतिशत								

७.१९. समुदायमा आधारित संस्था विवरण

७.१९.१ स्थानीय तह भित्र रहेका सामुदायिक संस्था विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था/बचत समूह	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/ टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह	अन्य...

७.१९.२ स्थानीय तह भित्र रहेका आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नं.	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
आमा तथा महिला											
परम्परागत समूह											

७.१९.३ स्थानीय तह भित्र रहेका कृषक, उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

कृषक, उद्यमी तथा बचत समूह र संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नं.	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			

७.१९.४ स्थानीय तह भित्र रहेका नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
टोल विकास संस्था											
नागरिक सचेतना केन्द्र											

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण						वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार					
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य			
नागरिक मंच										

७.१९.५ बाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	बाणिज्य बैंक				
ख.	विकास बैंक				
ग.	वित्तीय संस्था				
घ.	लघु वित्त वित्तीय संस्था				
ङ.	सहकारी				

७.१९.६ स्थानीय तह भित्र रहेका गैर सरकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

गैसको नाम र ठेगाना	समेटेको क्षेत्र	वार्षिक बजेट (रु.)	विषयगत क्षेत्र	जनशक्ति संख्या	सहयोगी विकास साभेदारको नाम

७.२० गौरवका आयोजनाहरू

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	ठेगाना	वडा नं.	आयोजना प्रमुखको नाम	आयोजनाको प्रकार (राष्ट्रिय, गौरव, पालिका गौरव)	कुल बजेट	भौतिक लक्ष्य	हालसम्मको प्रगती (आर्थिक)	अन्य विवरण

क्र.सं.	आयोजनाको नाम	ठेगाना	वडा नं.	आयोजना प्रमुखको नाम	आयोजनाको प्रकार (राष्ट्रिय, गौरव, पालिका गौरव)	कुल बजेट	भौतिक लक्ष्य	हालसम्मको प्रगती (आर्थिक)	अन्य विवरण
१.									
२.									
३.									
४.									
५.									

७.२१ गाउँपालिका/नगरपालिका आय व्यय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु. हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित
शुरु मौज्दात			
घरजग्गा कर			
मालपोत वा भूमिकर			
हाटबजार पसल कर			
सवारी साधन कर			
मनोरञ्जन कर			
बहाल विटौरी			
विज्ञापन कर			
व्यवसाय कर			
व्यसायिक भिडियो कर			
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर			
सेवा शुल्क			
दस्तुर			
बिक्री आय			
दण्ड, जरिवाना			
अन्य आय			
स्रोत उपयोग बाँडफाँट			
प्रदेश अनुदान			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
जम्मा आय			

७.२२ वार्षिक कार्यक्रमबाट लक्षित कार्यक्रमतर्फ भएको विनियोजन तथा खर्चको अवस्था

आ.व.	लक्षित कार्यक्रमतर्फ भएको विनियोजन तथा खर्चको अवस्था	
	विनियोजित बजेट (रु. हजारमा)	कुल बजेटको प्रतिशत
२०७८/७९		
२०७९/८०		
२०८०/८१		

सन्दर्भ सामाग्री

- केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, (२०७० वि.सं.), *नेपालमा गरिवीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८*, काठमाण्डौ: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, थापाथली ।
- नेपाल कानून आयोग, (२०७२ वि.सं.), *नेपालको संविधान २०७२*, काठमाण्डौ: नेपाल कानून आयोग, नयाँ वानेश्वर, काठमाण्डौ ।
- नेपाल कानून आयोग, (२०७४ वि.सं.), *स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४* । नेपाल कानून आयोग, नयाँ वानेश्वर, काठमाण्डौ ।
- संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, (२०७४ वि.सं.), *स्थानीय तहको बजेट तथा योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४* । काठमाण्डौ: संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, सिंहदरवार ।
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, (२०७८ वि.सं.), *गाउँ/नगर वस्तुस्थिति विवरण तयारी कार्यविधि (पहिलो संशोधन) २०७८* । काठमाण्डौ: संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार ।
- राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, (२०७८ वि.सं.), *राष्ट्रिय कृषि गणना २०७८*, काठमाण्डौ: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, थापाथली ।
- National Statistics Office, (2023). *National Population and Household Census 2021: Final Report 2023*, Kathmandu: National Statistics Office, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2016). *National Climate Change Impact: A statistical Report 2016*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population Census 2011 (Household and Population by Sex Ward Level)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- <http://www.lawcommission.gov.np>
- National Planning Commission, (2014). *Nepal Human Development Report, 2014*. Kathmandu: GoN, National Planning Commission.
- National Planning Commission, (2020). *Nepal Human Development Report, 2014*. Kathmandu: GoN, National Planning Commission.
- Survey Department, (1996). *Land Reform and Mapping Project Report*. Kathmandu: GoN, Ministry of Land Reform and Management.

सप्तकोशी नगरपालिका
नगर कार्यपालिका कार्यालय
सप्तरी
मधेश प्रदेश, नेपाल